

Na goriški meji
bodo jutri
padale kabine
in nadstreški

10

Slavje v novem predoru
pri Katinari povsem uspelo

3

V goriški Feiglovi
knjižnici so
predstavili zbirko
Marka Kravosa
Med repom in glavo

30

Primorski dnevnik

NEDELJA, 16. NOVEMBRA 2008

št. 273 (19.363) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

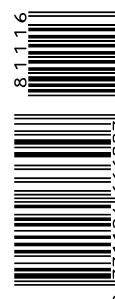
POŠTNA PLACANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,90 €

9 771124 666007

Vladni klin v enotnost sindikato

DUŠAN UDOVIČ

Te dni smo priče boleči razpoki v sindikalnem gibanju. Dogajanje ni slučajno in scenarij se že dolgo pripravlja. Kaplja čez rob je kanila sredi tedna, ko je na pobudo predsednika vlade in predsednice industrijev prišlo do sestanka v rimski palači Grazioli, na katerega sta bila vabljeni le tajnika sindikatov CISL in UIL, ne pa tudi CGIL. Sindikalna prava zanikata, a so ju številne priče videle oditi skozi stranska vrata. Reakcija namenoma izključenega sindikata levice je neizbežna, razpoko bo težko sanirati.

Programske razlike med tremi največjimi sindikati so znane in ravno v to špranjo je vlada zabila svoj klin. Cilj je prozoren: razbiti sindikalno enotnost v trenutku, ko narašča val protestov in nezadovoljstva v državi, izključiti tudi sindikalno levico iz pogajalskega omizja in doseči reformo delovnih pogojev, ki bo bolj po meri industrijev kot odvisnih delavcev. Strateški domet Berlusconi jeve poteze pa je izrazil političen, saj je jasno, da želi spraviti v dodatne težave Demokratsko stranko, katere pripadniki in simpatizerji gotovo niso vsi v sindikatu CGIL, temveč sta zlasti njeni katoliška in laično-socialistična komponenta krepko prisotni tudi v CISL in UIL.

Manever je seveda skrajno zaskrbljujoč, njegove možne posledice si je lahko predstavljati. Še bolj pa pri tem skrbi pomanjkanje konsistence opozicije v državi, ob kateri uspeva politika, ki jo bomo nazadnje vsi drago plačali.

FINANČNA KRIZA - Udeleženci vrha skupine G20 sprejeli sklepni dokument

Vrh z novimi obrazi nedvomen korak naprej

Dogovor o akcijskem načrtu in novem vrhu spomladi

GORICA-NOVA GORICA - Učenci slovenskih in italijanskih šol

Orientacijski tek spremenil mesti v veliko športno prizorišče

Preko 350 otrok in mladostnikov se je včeraj udeležilo čezmejnega »orienteringa«. S pomočjo karte so tekmovali, predvsem pa odkrivali še neznano okolje, kjer meje ni več in kjer sta sodelovanje in sožitje ljudem usojena. Med tekmovalci so bili slovenski šolarji iz Doberdoba in Gorice, poleg njih pa še sovrstniki iz Nove Gorice, Trsta, Vidma, Tolmeča in od drugod.

BUMBACA

11

WASHINGTON - Nobenega čudežnega recepta, ampak akcijski načrt z okrog 50 konkretnimi ukrepi, s pravili za nadzorovanje in transparentnost finančnih trgov. Sporazum, ki so ga dosegli voditelji 20 držav na washingtonskem vrhu G20, je precej podoben evropskim predlogom, udeleženci, med katerimi so se tradicionalnim članom »kluba bogatih« pridružili novi člani iz hitro razvijajočih se gospodarstev, pa so vrh ocenili za »dober«. V sklepnem dokumentu zasedanja je tudi poglavje o realnem gospodarstvu, vendar zelo na splošno, z omembo denarne politike, vloge mednarodnih institucij in potrebe po pomoči razvijajočim se državam.

Na 2. strani

Postavitev dvojezičnih
tabel na hitri cesti:
odzivi v manjšini

Na 3. strani

Trst: nov protest proti
ukrepom v šolstvu

Na 4. strani

Zanimiv simpozij
o posledicah alkohola

Na 5. strani

Na slovenski šoli
v Gorici odprli
poučno razstavo o vodi

Na 10. strani

V Jamljah proslavljajo
petnajst uspešnih
Kremenjakovih let

Na 12. strani

SLOV.IK.
SLOVENSKI IZOBRAŽEVALNI KONZORCIJ

v sodelovanju z
EX
BORDER

Slavoj Žižek

Kaj se zgodi, ko pade meja: film in ideologija

20.11.2008 18.00

Kulturni dom Ul. Brass 20 - Gorica
info@slovik.org - tel. +39. 334. 28 25 853

FACTOR BANKA kraški zidar NLB InterFinanz SALONIT ANHOVO

- Prodaja novih in rabljenih vozil
- Skladišče nadomestnih delov in originalne opreme
- Delavnica in pooblaščen karoserija
- Servis in tehnični pregled

PADOVAN
ROTL

Edini pooblaščen prodajalec za Tržaško pokrajino
Ulica Flavia, 47 - TRST Tel. 040/637373 FAX 040/637545

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA

Industrijska cona TS, ul. Travnik, 10
Tel. 040/8990110 agraria
040/8990100 rezervni deli

KMETIJSKA MEHANIZACIJA
(kopačice, motokultivatorji,
»spaccalegna« cepilci,
traktorji FERRARI)

OB NAKUPU NOVIH MOTORNH
ŽAG JONSERED IN ALPINA
ODVZEM STARIH ZA ODPAD

KOMPOSTER
za iztrebitev organskih odpadkov

ekstra-deviško olivno olje
sadike povrtnin
vse za kmetijstvo
in enologijo
semena
sadike in cvetje

Bukova drva za kurjavo po ugodni ceni

GLOBALNA KRIZA - V Washingtonu se je končal vrh skupine G20

Nobene čudežne rešitve, vendar pomemben korak naprej

Debut novih članic v svetovni eliti - Dogovor za večjo transparentnost trgov

WASHINGTON - Vrh skupine dvajsetih gospodarsko najmočnejših držav sveta, ki se je prvič sestal v obliki kluba G20, je sinoči sklenil zasedanje s sprejetjem dokumenta o reševanju mednarodne finančne krize, odpravljanju njenih posledic in preprečevanju podobnih kriz. Predstavniki držav, ki odtehtajo za 90 odstotkov celotnega svetovnega bruto domačega proizvoda, so se sporazumeli o metodi dela za vrnitev zaupanja v trge in za oživitvev gospodarske rasti.

Gostitelji srečanja, ameriški predsednik George Bush je med premorom zasedanja dejal, da je zadovoljen s potekom pogovorov, vendar je poudaril, da je še veliko dela. Britanski premier Gordon Brown je opozoril, da so pogajanja »težavna«, medtem ko je nemška kanclerka Angela Merkel povedala, da dogovor vsebuje skoraj 50 ukrepov, ki jih bo potrebno sprejeti do konca marca prihodnje leto, pri čemer je dodala, da ne bo »nobenih slepih kotov«, ker obstaja velika skupna volja proti ponovitvi sedanje krize.

Voditelji G20 so veliko razprave namenili zagotavljanju večje odprtosti svetovnih finančnih trgov in oblikovanju sistema zgodnjega opozarjanja na krize. Med drugim so govorili tudi o ugotovitvi pravil vrednotenja premoženja v podjetjih in drugih ukrepih, ki pa ne bodo tako koreniti, kot si to želijo evropske države zaradi nasprotovanja administracije predsednika Georgea Busha. Britanski premier Gordon Brown je predlagal, da bi svetovne vlade simultano sprejele proračunske stimulacijske pakete za oživljanje gospodarske rasti, vendar ZDA temu nasprotujejo. Zato so se voditelji načeloma dogovorili, da so fiskalne stimulacije koristne, vendar brez dogovora o usklajeni akciji.

Naslednji vrh, podoben sedanjemu, bo po dogovoru prihodnje pomlad, ko bo na čelu ZDA že novoizvoljeni predsednik Barack Obama. Tokrat ga namreč kljub nekaterim ugibanjem, da se bo vrha udeležil tudi on, na srečanju ni bilo. Vrh G20 so se udeležile ZDA, Argentina, Avstralija, Brazilija, Velika Britanija, Kanada, Kitajska, Francija, Nemčija, Indija, Indonezija, Italija, Japonska, Mehika, Rusija, Savdska Arabija, Južna Afrika, Južna Koreja, Španija, Turčija in EU, kakor tudi predstavniki mednarodnih organizacij, kot so IMF, Svetovna banka in Združeni narodi. Finančna kri-

Svetovni voditelji se ob prihodu na vrh G20 v Washingtonu niso zdeli ravno poskočni

ANSA

za je torej poskrbela tudi za zgodovinski zasuk v politično-diplomatskih pravilih, ki so urejala industrializirani svet v povojnem obdobju. Tako imenovani klub bogatih se je v enem samem dnevu razširil z osem na dvajset članov, saj so bile vanj vključena največja hitro razvijajoča se gospodarstva sveta s Kitajsko na prvem mestu. Petkova večerja v Beli hiši je tako označila konec desetletij nadvalde ZDA, japonske in Evrope.

Italijanski premier Silvio Berlusconi je ocenil, da se je na vrhu ustvarilo dobro ozračje, vendar čudežev ni mogoče pričakovati. Povedal je, da v razpravi ni bila samo finančna kriza s svojimi učinki, ampak tudi konkretni ukrepi, kot pomoč bankam in uporaba davčnih vzvodov za olajšanje bremena, ki ga nosijo državljani.

Manj optimističen je bil med washingtonskim zasedanjem guverner Banke Italije Mario Draghi, ki je opozoril, da mora največji del ohlajevanja realne ekonomije še priti. FDraghi, ki je bil na vrh povabljen kot predsednik Forumu za finančno stabilnost (FSF), je pojasnil, da je treba »nadaljevati z močno in usklajeno akcijo za spodbujanje povpraševanja, zagotavljanje likvidnosti in za refinanciranje sistema«.

ITALIJA - Napoved Confindustrie

Čaka nas najhujša recesija po koncu vojne

RIM - Če je Istat v petek s številkami potrdil, da je italijansko gospodarstvo tudi uradno v recesiji, potem ko se je bruto domači proizvod (BDP) že drugo četrtnje zapored znižal, je študijski center Confindustrie včeraj postregel s še slabšimi ocenami. Po predvidevanjih industrijcev se bo BDP ob koncu leta v primerjavi z letom 2007 znižal za 0,4 odstotka, medtem ko bo prihodnje leto padel za okrogel odstotek in odprl pot tistemu, čemur pravijo »najdaljša recesija po zadnji vojni«.

Raziskovalci Confindustrie menijo, da bo kriza, ki nas čaka, še celo hujša, ker bo zajela vsa največja industrijska gospodarstva znotraj in zunaj Evropske unije, prizadela pa bo tudi živahna gospodarstva hitro razvijajočih se držav. Nova predvidevanja, ki so znatno slabša od tistih s kon-

ca poletja, temeljijo na bistveno večjem znižanju proizvodnih dejavnosti v drugem in tretjem četrtnju od najbolj pesimističnih pričakovanj. Poleg industrije zadeva skrčenje dejavnosti tudi storitve, kar se v Italiji kaže pri naročilih z domačega in tujih trgov, kot tudi pri količinskih kazalnikih proizvodnje, še posebno manufakturne.

Na osnovi teh predvidevanj Confindustria pričakuje od vlade ukrepanje za oživitvev gospodarskih dejavnosti, in to v čim krajšem času. Industrijci pozivajo nacionalne vlade, naj podprejo povpraševanje z javnimi vlaganji, z znižanjem davčnih stopenj za nizke dohodke in z olajšavami za naložbe podjetij. Poleg tega je za Confindustrio ključnega pomena tudi - sicer že sproženo - ukrepanje za preprečitev posojilne krize, nastale zaradi pomanjkanja likvidnosti.

Nov velik škandal v zdravstvu na Siciliji

PALERMO - Na Siciliji družinski zdravniki zdravijo tudi mrtve, in to na račun nacionalnega zdravstvenega sistema. Finančna straža je namreč odkrila, da je javno zdravstvo plačevalo družinskim zdravnikom oskrbo 51.287 umrlih pacientov, med katerimi so bili nekateri mrtvi tudi več kot dvajset let. Škoda za državne blagajne je ocenjena na 14 milijonov evrov, a bi lahko bila še večja, ker preiskava še ni končana. Rezultate kontrol so finančni stražniki predali sodnikom, vendar za zdaj še ni preiskovanih oseb, ker na osnovi veljavnih zakonov menda ni mogoče zanesljivo razbrati, kdo je odgovoren za sporočanje o smrti zdravstvenega zavarovanca: dežela, občine, zdravstveno podjetje ali zdravniki. S tem se bodo morali zdaj ukvarjati sodniki in upati je, da stvar ne bo kot že tolikokrat končala v arhivih.

Iskalnik Najdi.si z novo vstopno stranjo

LJUBLJANA - Vodilni slovenski spletni iskalnik Najdi.si je predstavil alternativo vstopno stran, poimenovano Lahki Najdi.si. Nahaja se na naslovu <http://lahki.najdi.si> in je v primerjavi z osnovno vstopno stranjo »veliko bolj čista in jasna«. Na njej namreč ni oglasov, novih spletnih strani, anket in drugih vsebinskih sklopov, ampak le zelo dobro videne iskalni okvir, zavihki in priporočila. Alternativna vstopna stran je namenjena uporabnikom, ki si želijo hitrega iskanja po slovenskem in svetovnem spletu.

Na Kitajskem žrtve podrtja predora podzemne železnice

PEKING - V mestu Hangzhou na vzhodu Kitajske se je včeraj podrl predor podzemne železnice, ki še ni bil zgrajen, in pod sabo pokopal najmanj 50 ljudi in najmanj deset avtomobilov. V predoru naj bi bilo v času nesreče več kot 20 gradbenih delavcev, po poročanju kitajske tiskovne agencije Xinhua pa sta v predoru ujeta najmanj en avtobus in tovornjak.

V Burkini Faso okrog 60 žrtev prometne nesreče

OUAGADOUGOU - V silovitem trčenju avtobusa in tovornjaka v Burkinij Faso je včeraj izgubilo življenje najmanj 59 ljudi. Avtobus s 75 potniki in tovornjak, ki je prevažal sladkor, je po trčenju zajel ogenj. Nesreča se je zgodila blizu kraja Boromo, 167 kilometrov zahodno od prestolnice Ouagadougou. Avtobus je bil na poti v sosednjo Slonokoščeno obalo.

ALITALIA - Na Fiumicinu se nadaljuje bela stavka osebja

Še naprej ukinjeni poleti in neverjeten kaos s prtljago

Labirint kovčkov in potovalk na rimskem letališču Fiumicino

ANSA

RIM - Zmešnjavo, ki še naprej vlada na italijanskih letališčih, predvsem na rimskem Fiumicinu, zaradi bele stavke osebja Alitalie (ki se mu je pridružila še osebje AirOne), morda najboljše ponazarja zgodba neke Libanonke, ki je s petletno hčerko potovala iz Caracasa v Bejrut. Z letalom Alitalie sta prispeli na letališče Fiumicino v petek ob 5. uri zjutraj in bi morali nadaljevati pot v Libanon z drugim letom Alitalie ob 22. uri. Ker je bil let ukinjen, poleti ostalih letalskih družb pa vsi polni, sta bili včeraj, v soboto popoldne, še na letališču, sedeli sta v kotu na tleh, kjer je skušala mati z igro krajšati čas svoji objokani deklici. Da bi bila mera polna, sta ostali tudi brez prtljage, ki je v zmešnjavi na letališču ni bilo mogoče najti...

Takih zgodb je sicer veliko, kaosu zaradi ukinjenih poletov se je pridružila neznanška zmešnjava s prtljago, potniki iščejo svoje kovčke v pravem labirintu, osebje je izginilo neznano kam, ljudje bivakajo v letališki hali, stranišča so oblegana in umazana... Za nameček ni dano vedeti, kdaj se bodo razmere normalizirale.

KRIZA - Podatki agencije SIEPA

Zahodni investitorji se vse bolj zanimajo za selitev dejavnosti iz Romunije v Srbijo

BEOGRAD - Srbija upa, da bo svetovno finančno krizo lahko izkoristila sebi v prid. Tamkajšnja agencija za spodbujanje investicij in izvoza SIEPA je v preteklih tednih zabeležila povečanje zanimanja zahodnih investitorjev iz sosednjih članic EU Romunije in Bolgarije za morebitno selitev v Srbijo. Investitorje ne zanima samo kvalificirana delovna sila, ki je trenutno primanjkuje predvsem v Romuniji, temveč tudi nekatere druge prednosti Srbije, kot je denimo nižja stopnja davka na dobiček. Ta v Romuniji znaša 16 odstotkov, v Srbiji tako kot v Bolgariji pa le deset.

Dodatna prednost Srbije je razmeroma nizka obdavčitev plač v višini 12 odstotkov. V Romuniji znaša ta davek 16 odstotkov, v Bolgariji pa 24 odstotkov. Pomembni pa so tudi ukrepi za spodbujanje investicij, kajti za razliko od Romunije Srbiji ni treba upoštevati strogih pravil EU in je zato bolj konkurenčna. Ne nepo-

membno prednost Srbije pa utegne po mnenju ekonomistov predstavljati tudi še vedno ne dovolj izkoriščen prototrgovinski sporazum z Rusijo. Za vlaganja v Srbijo se zanimajo predvsem investitorji iz delovnointenzivnih panog, kot sta tekstilna in avtomobilska industrija, deloma pa tudi iz proizvodnje elektroni-ke in kovinarstva.

V agenciji SIEPA pričakujejo, da bodo neposredne tuje investicije v Srbijo v prihodnjem letu dosegle letošnjo raven, ko jih bo za približno štiri milijarde dolarjev oziroma 3,19 milijarde evrov.

Srbsko združenje delodajalcev je medtem oblasti opozorilo, da utegne prihodnje leto v Srbiji ostati brez dela celo 120.000 ljudi, potem ko je po neuradnih podatkih že v preteklih tednih delo izgubilo do 5000 ljudi. Najbolj so ogrožena delovna mesta v kovinarstvu, živilski industriji, gradbeništvu in kemijski industriji. (STA)

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

HITRA CESTA - Po petkovi postavitvi prvega dvojezičnega smerokaza

V manjšini različne ocene dogajanja okoli cestnih tabel

Blažina: Pred nami strma pot - Pavšič: Pomen akcijske enotnosti - Štoka: Pirova zmaga

Potem ko so v petek na novem odseku hitre ceste Katinara-Padriče postavili prvi dvojezični smerokaz, smo včeraj čakali, da bodo postavili še drugega, a do večernih ur ni bil še postavljen, vsekakor pa nam je bilo zagotovljeno, da bodo smerokaz postavili pred sredinim odprtjem novega odseka hitre ceste.

Kako pa komentirajo postavitev tabel in s tem povezane dogodke nekateri predstavniki manjšine? Senatorka Tamara Blažina, ki je sodelovala na četrtkovem sestanku na tržaški prefekturi, po katerem je tržaški župan Roberto Dipiazza odredil postavitev dvojezičnih tabel, meni da gre v danih okoliščinah pozdraviti postavitev, če gledamo nekoliko širše, pa je »zaskrbljujoče, da je v Trstu še vedno potrebnega veliko truda za katerokoli pridobitev, ne glede na to, da imamo zaščitni zakon,« pravi Blažinova, ki zato meni, da je pred nami še precej strma pot. Senatorica poudarja, kako sta tudi pri vprašanju vidne dvojezičnosti nujno potrebna tudi podpora italijanskega dela mesta in to, da predsednik Furlanije-Juljske krajine Renzo Tondo podpiše odlok o izvajanju dvojezičnosti.

Po besedah predsednika Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudija Pavšiča table niso najboljša rešitev, ampak znak nekaterih oblasti glede izvajanja zaščitnih norm. Vsekakor postavitev kaže na pomembnost, da znotraj manjšine obstaja akcijska povezanost in enotnost, ko gre za taka vprašanja. Če se bo nadaljevalo z

dogovarjanjem znotraj manjšine, iskanjem zavezništva pri italijanskih demokracijskih silah in v Republiki Sloveniji, bo manjšina lahko odpravila tudi kako večjo težavo, v prvi vrsti vprašanje financiranja manjšine, je prepričan predsednik SKGZ, ki pa ga zaskrbljata negativen pristop oblasti ter dejstvo, da rabimo veliko napora in sil, da se uresničijo stvari, ki bi morale biti same po sebi umevne, po drugi strani pa se je treba zavedati, da imamo nasproti sile, ki imajo tako zadržanje in zato se je treba opremiti, da dosežemo to, kar smatramo, da je prav, da kot skupnost imamo: »Rešitve moramo dobiti v širšem kontekstu, drugače si bomo sami dajali prav, a rezultatov ne bo.«

Za predsednika Sveta slovenskih organizacij Draga Štoka pa gre pri postavitvi tabel za znak dobre volje, vendar to nas ne sme zadovoljiti, saj bi morali biti dvojezični napisi na vsej avtocesti na kraškem ozemlju in to ne glede na Tondov odlok, saj dvojezičnost že obstaja na podlagi Londonskega in Osimskega sporazuma. Predsednik SSO zato dogajanje označuje za »Pirovo zmago«, velike zasluge za postavitev tabel pa priznava agrarnim skupnostim in Koordinacijskemu združenju kraških vasi. Vse dogajanje pa kaže, da bo zelo težko si izboriti karkoli, saj bo treba veliko dobre volje ter zelo močna podpora Slovenije, manjšina pa bo morala biti močna in nepopustljiva.

Koordinacijsko združenje kraških

Do sinoči je na odseku sameval le en dvojezični smerokaz

KROMA

vasi pa je ob pozitivni oceni odločitve okoliških županov, da od družbe Anas zahtevajo dvojezične table, in ob oblikovanju širokega predstavnštva manjšine zelo kritično do četrtkovskega dogovora na tržaški prefekturi o postavitvi dveh dvojezičnih tabel. KZKV zavrača ponudbo, ki jo označuje za »nečastno in poniževalno« in me-

ni, da nas je tržaški župan Dipiazza »spet pripeljal žejne čez vodo«. Dogovor s prefekturo grobo krši mednarodne obveze Italije in je za KZKV »haiderjanski način reševanja vprašanja dvojezičnih tabel in dokaz rasističnega odnosa« oblasti do slovenske manjšine, piše v sporočilu za javnost.

HITRA CESTA - Nov odsek bodo odprli v sredo

Neobičajno ljudsko slavlje

V predoru včeraj zabeležili množično udeležbo - Praznik in koncerti se nadaljujejo tudi danes

Jota je šla v predoru dobro v promet

KROMA

Kritična nota SSk: »Gre za nazadovanje in nespoštovanje osnovnih pravic manjšine«

Na svoji petkovi prvi seji je novo pokrajinsko tajništvo stranke Slovenske skupnosti z veliko zaskrbljenostjo vzelo na znanje postavitev dveh tabel s slovenskimi napisi z imeni vasi na avtocesti pri Padričah: »Glede na prejšnjo raven zaščite, ki jo je manjšina v preteklosti že uživala, gre za nazadovanje in nespoštovanje osnovnih pravic manjšine, na katero stranka ne bo pristala,« piše v sporočilu za javnost. Na vzhodnem Krasu velja med drugim tudi obveznost spoštovanja načela dvojezičnosti na osnovi posebnega statuta Londonskega memoranduma, opozarja SSk, ki tudi pozdravlja zahtevo okoliških županov, naj podjetje Anas postavi dvojezične table. Tudi odlok predsednika FJK Tonda je lahko morebiti le nadgradnja drugih odprtih vprašanj, ne gre pa ga povezovati z vprašanjem dvojezičnih cestnih tabel, o katerih SSk zahteva, da se postavijo povsod, kjer živi slovensko prebivalstvo. Na seji je bil govor tudi o strankini notranji organizaciji, pri čemer je tajništvo osvojilo predlog o tematskih sejah pokrajinskega sveta. Tako bo druga seja omenjenega telesa v četrtek, 4. decembra, pretežno posvečena šolski problematiki.

**SK DEVIN in
ALTERNATIVA SPORT
organizirata**

ALTERNATIVA Sport
Technical sport equipment
bike & ski

Eurocar
Logistics

**V TRŽIČU - Pristaniška cona
Logistični center - Ul. Grota del Diaul Zot, 5**

**SEJEM SMUČARSKÉ OPREME
KOLO IN PROSTI ČAS**

RABLJENO in NOVO PO UGODNIH CENAH

**Od sobote, 15.
do nedelje, 23.
novembra**

**Urn timer: vsak dan
od 10.30 do 19.00**

**Info: www.alternativasport.com - www.skdevin.it
Tel. 040 209873 Mob. 335 8416667 - 333 5201854**

abbigliamento
LeLi
konfekcije

lastnik Oriella Brugnera

Na Opčinah

Dunajska cesta 17/A

**PROMOCIJSKA
PRODAJA**
od 8. do 22. novembra

Ženska in moška oblačila:

GUI&Co, R. PELLEGRINI, FEYEM, GOOD MACH, RODRIGO, GIO FERRARI...

Perilo in pižame: LOVABLE, FILA, SLOGGI, SAMMA, GHIRO

Izbor mer za krepkejše postave.

Tudi odprtje novega cestnega odseka je lahko dobra priložnost za slavlje. Tako so najbrž pomislili na tržaškem županstvu, ko so si zamislili dvodnevno slavlje v novem predoru Padriče-Katinara. Sodeč po včerajšnji udeležbi, se Občina Trst ni motila.

Vhod pri Katinari je množico Tržčanov pričakal z živobarvnimi žarometi, tako da je bolj kot na predor spominjal na diskoteko. Posebno veseli so bili otroci, ki so lahko izjemoma prosto tekali po avtocesti. Mobilno enoto tržaške pošte so zaprli dobri dve uri pred predvidenim zaprtjem: priložnostnih razglednic z žigom preprosto ni bilo več. Kot so nam zagotovili, pa jih bodo danes ponovno delili od 12. ure dalje. Na svoj račun bodo danes prišli tudi amaterski športniki, saj se bo ob 11. uri začel ljubiteljski tek oziroma kolesarjenje po predoru (vpisovanja od 10. ure). Na ogled bodo tudi najbolj sugestivni posnetki o gradnji predora, seveda pa tudi bogata kulinarčna ponudba. Za glasbeno kuliso bodo od 16. ure dalje poskrbeli Umberto Lupi, Stefano Franco, Boogie Nites, Sunrise Band in Bandomat. (pd)

ŠOLSTVO - Pobuda Tržaškega odbora proti enemu samemu učitelju

Nič kaj laskava ocena nastopa »Gelminijeve ere«

Učitelji, starši, študentje in otroci na Borznem trgu prikazali novo, obubožano osnovno šolo

Dobrodošli v novi »Gelminijevi eri«: tako nekako bi lahko naslovili pobudo Tržaškega odbora proti enemu samemu učitelju, v okviru katere so predstavniki odbora ter razni učitelji, starši z otroki in študentje fakultete za izobraževalne vede včeraj dopoldne na Borznem trgu javnosti želeli orisati, katere značilnosti današnje osnovne šole utegnejo na osnovi ukrepov italijanske vlade in ministrice za šolstvo Mariestelle Gelmini izginiti in katere novosti se napovedujejo, zaradi katerih se osnovna šola v Italiji po mnenju protestnikov utegne vrniti v obdobje izpred tridesetih let.

Govorniki so bili skoraj vsi oblečeni v šolske halje, katerih obvezno uvedbo predvideva nedavno odobreni »zakon Gelmini«, ki uvaja tudi lik enega samega učitelja v razredu namesto dosejanega modularnega pouka. To ogroža predvsem celodnevni pouk, ki ne more potekati v prisotnosti le ene učiteljske moči. Dalje je v nevarnosti cela vrsta didaktičnih dejavnosti in vzgoj, kot npr. glasbena, računalniška, znanstvena idr. Prisotnost učiteljev pripomore tudi, da tisti učenci, ki so bili odsotni zaradi bolezni, ali pa učenci s posebnimi potrebami oz. tuji laže nadoknadijo snov. Vse to bo, so prepričani pobudniki protesta, postavljeno pod vprašaj z uvedbo enega samega učitelja, kakor bo trpela tudi kakovost pouka angleškega jezika, saj vladni ukrepi predvidevajo odslovi- tev specializiranih učiteljev angleščine, ta jezik ša bodo morali učiti običajni učitelji z opravljenim tečajem 150-200 ur. Vlada želi tudi odsloviti osebje, ki iz zdravstvenih razlogov ni primerno za poučevanje, učinkovito pa opravlja druge službe, kot je npr. urejanje šolskih knjižnic, poleg tega so v nevarnosti tudi šolske ekskurzije, ki zahtevajo prisotnost vsaj dveh učiteljev. Zelo huda pa je resolucija, po kateri bi lahko uvedli ločene razrede za otroke priseljencev, kjer bi se naučili italijanščine ter spoštovanja gostujoče države, njene moralne drugačnosti, vere in kulture. Gre za rasističen predlog, je bilo rečeno včeraj, ki teži k prisilni asimilaciji.

Medtem so v Trstu zbrali več kot pet tisoč podpisov proti vladnim ukrepom (zbirali jih bodo do 30. novembra). Drugače bodo v prihodnje prirejali zborovanja in srečanja s starši, katere želijo prepričati, naj v okviru januarskega vpisovanja izberejo celodnevni pouk, da se tako vsaj omeji obseg vladnih ukrepov. 27. novembra pa bo splošno zborovanje, ki ga prirejajo predsedniki vseh zavodskih oz. področnih svetov tržaških šol. (iž)

Protagonisti
včerajšnjega shoda
na Borznem trgu
so bili tudi otroci

KROMA

RMV - Taborniški izlet

Odkrivanje Idrije in njenega nekdanj bogatega podzemlja

Za ogled rogov so se morali taborniki primerno opremiti

V nedeljo, 26. oktobra, so se taborniki Rodu modrega vala podali na tradicionalni celodnevni izlet. Letos so si kot cilj izbrali Idrijo, mesto, ki je v svetu znano predvsem po rudniku živega srebra. Zgodaj zjutraj je okrnjena skupina tabornikov z Opčin krenila z avtobusom v Idrijo. Mesto ima bogato in nadvse zanimivo zgodovino, ki sloni predvsem na naravnem bogastvu tega kraja. V 15. stoletju so namreč na tem območju našli izredno bogata nahajališča živorebrne rude, kar je pripeljalo do odprtja raznih rogov, med katerimi je nedvomno najbolj znan (svoj čas pa je bil med najbolj bogatimi tudi) Antonijev rov, ki je danes največja turistična atrakcija Idrije. Velja seveda še omeniti, da je v rudarskem svetu Idrija svetovno znana, saj je veljala za drugo največjo nahajališče živega srebra (oz. rude cinabarit) po španskem Almadenu. Tako se je skupina 17 tabornikov (MČ-ji in GG-ji) s spremstvom starejših članov in vodnikov podala najprej na ogled rudnika oz. Antonijevega rova. S sprem-

stvom vodiča so si najprej pogledali multimedialno projekcijo o zgodovini rudarstva na Idrijskem in o mestu samem, nato pa je sledil še izredno zanimiv spust oz. sprehod v globine idrijskega podzemlja. V rudniku so mlajši in starejši taborniki spoznali, kako je rudnik deloval, zakaj je bilo živo srebro tako pomembno nekoč in predvsem, v katerih pogojih so rudarji delali skozi pet stoletij dolgo zgodovino rudnika, ki so ga zaprli v 80. letih prejšnjega stoletja (vrednost živega srebra je izredno padla, poleg tega pa se ga v industriji skorajda popolnoma opušča). Ko so prišli spet na površje in po obvezni skupinski fotografiji v rudarskih oblačilih, so se pod spremstvom drugega vodiča podali po učni poti Rake vse do Divjega jezera, ki je nadvse značilen (in tudi zaščiten) naravni pojav, saj je jezerce izredno globoko in nevarno (sifon doseže 200 in več metrov globine, potapljanje pa je prepovedano zaradi nevarnosti). Nakar se je skupina po isti poti spet vrnila v mesto, kjer so si ogledali še ostale znamenitosti: spo-

menik umrlim rudarjem, značilno rudarsko hišo, v kateri so takrat živele po tri družine (predhodnica današnjih stanovanjskih blokov), leta 1901 ustanovljeno prvo realno v slovenskem jeziku, velik grad Gewerknnegg, ki je služil kot upravna zgradba idrijskega rudnika, značilen in s simboliko bogat osrednji mestni trg, seveda pa je bil tudi sam sprehod po idrijskih ulicah nadvse prijeten. Sledil je še krajši vzpon na grič nad mestom, kjer so lahko taborniki uživali v lepem razgledu nad mestom, vodič pa jih je tu opozoril na še nekaj značilnosti, ki jih prej niso mogli opaziti (predvsem značilno zvezdasto obliko mesta). Po spustu, nazaj v mesto je sledil še prijeten topla čaj v idrijski kavarni blizu avtobusne postaje, kjer se je marsikdo nekoliko ogrel, saj kljub odsotnosti padavin je bil dan nadvse jesenski. Nato so se utrujeni, vendar nadvse zadovoljni spet posedli v avtobus, ki jih je v zgodnjih večernih urah spet pripeljal v domače kraje.

Erik Piccini, brat Ščurek

SCIENCEPLUSFICTION

Danes se zaključuje mednarodni festival znanstvene fantastike

Mednarodni festival znanstvene fantastike Scienceplusfiction, ki je tudi letos deležen množičnega obiska, se bo danes zaključil. Na sporedu so med drugim trije italijanski filmi ter srbski Čarlston za Ognjenku. Višek bo predstavljala večerna izročitev nagrade asteroid za najboljši film v sekciji neon, nakar bosta sledili še dve predvajani. V 2. dvorani Cinecityja bo na vrsti La possibilité d'une île, zadnje delo kontroverznega francoskega pisatelja in režiserja Michela Houellebecqa. V 6. dvorani bodo medtem še enkrat predvajali zmagoviti film. Včeraj so za življenjsko delo nagradili Raya Harryhausna, s katerim so se po-

vezali z videokonferenco.

Današnji spored: ob 15. uri **Boku no kanojo wa saibogu** (jap., 2008); ob 15.15 **Don't Look Now** (brit., 1974); ob 15.30 **Novaja Zemlja** (rus., 2008); ob 17.15 **Puffball** (kan., 2007); ob 17.30 **Afterville** (it., 2008, 30'); sledita v isti dvorani **Apollo 54** (it., 2008) in **Cavie** (it., 2008); ob 18.15 **Santos** (šp./čil., 2008); ob 19.30 **Čarlston za Ognjenku** (srb., 2008); ob 21. uri **Dante 01** (fr., 2008); ob 21.30 nagrajevanje, sledi **La possibilité d'une île** (fr., 2008); ob 22. uri **ponovitev zmagovitega filma v sekciji neon**. Informacije so na voljo na spletni strani www.scienceplusfiction.org.

ZANIMIV POSVET - V petek v športnem centru v Vižovljah

Želiš prihraniti 150.000 evrov? Poskusi opustiti alkoholne pijače

Govorniki so se vprašanja alkohola lotili z različnih zornih kotov - Mladi pijejo, ker so »čustveni analfabeti«

Sto petdeset tisoč evrov je lepa vsota: najbrž imajo le redki med nami na bančnem računu (ali pod žimnico) toliko denarja. In vendar bi to vsoto lahko prihranil marsikdo, saj so izvedenci izračunali, da potrosi redni pivce v svojem življenju okoli 150.000 evrov za alkoholne pijače. Gre seveda samo za oceno, tako kot v sledečem primeru: Svetovna zdravstvena organizacija ocenjuje, da se družbeni in zdravstveni stroški, vezani na alkohol, vsako leto sučejo med dvema in petimi odstotki bruto državnega proizvoda. Ali z drugimi besedami, država potrosi zaradi alkohola med 26 in 66 milijard evrov.

S temi podatki je na petkovem posvetu Alkohol? Ne hvala! postregla zdravica Rosanna Purich s tržaškega oddelka za zdravljenje odvisnosti od legalnih substanc. Kot je uvodoma spomnila psihologinja Maria Antonella Celea, je bil posvet del skupnega projekta treh kraških občin (Devin-Nabrežina, Repentabor, Zgonik), za druge La Quercia in Pokrajine Trst, zaobjemal pa je tudi »brezalkoholni« koncert pred zgoniškim županstvom (31. oktobra).

V športnem centru v Vižovljah se je zbralo okrog sedemdeset ljudi in prisluhnilo osmim govornikom, ki so se vprašanja lotili z različnih zornih kotov. Lovorika najbolj posrečenega posega je po mnenju marsikoga pripadla dr. Slavatoreju Ticaliju, ki je jasno in glasno opozoril na šibkosti sodobne družbe. Televizija nas prepričuje, da so medčloveški odnosi sproščeni in prijetni samo takrat, ko uživamo alkohol. Nепrestano nas bombardirajo z reklamami, ki sporočajo: po pitju se realnost spremeni, samo z alkoholom se zabavamo, včasih lahko z njegovo pomočjo celo letimo (»po možnosti takrat, ko spijemo red bul z vodko«). Odrasli veliko govorijo, otrokom odsvetujejo pitje alkohola, istočako pa imajo v domači kredenci na desetine steklenic in tudi sami pregloboko sežejo v kozarec. Da se razumemo, kdor na poln želodec spi je kozarec ali dva (na dan!), ne bo imel težav, z večjimi količinami alkohola pa ja. V pri vrsti mladi, ki niso še dopolnili 16. leta: njihova prebavila niso še izoblikovala encimov, s katerimi »predelajo« alkohol, zato je zanje posebno škodljiv. Raziskave pa pravijo tudi, da so možgani tistih, ki se v zgodnjih najstniških letih napijejo, manj razviti. Stroga prepoved uživanja alkohola velja po Ticalijevem mnenju tudi za nosečnice (»pa čeprav nas Antonella Clerici v svoji tv-oddaji prepričuje drugače«).

Praktične izkušnje operaterjev

Alkohol ne povzroča težav samo rizičnim pivcem, temveč tudi tistim ki jih obdajajo. Kdor se kljub temu, da s svojim ob-

Na posvetu so svoje izkušnje predstavili številni govorniki, svoj pozdrav pa sta prinesli tudi odbornici Nadja Debenjak in Daniela Pallotta

KROMA

našanjem slabša družinske in druge odnose, noče odpovedati alkoholu, je odvisnik, ki rabi pomoč. »Alkoholizem ni individualen, ampak družinski problem, zato je za ozdravitev nujno sodelovanje vseh družinskih članov.« Z alkoholiki in njihovimi težavami se ukvarjajo številne organizacije in združenja (glej sosednji okvirček), ki obenem opravljajo tudi pomembno preventivno vlogo. »Pretirano popivanje pri mladih je samo zunanji izraz motenih odnosov v družini,« je pojasnila psihologinja Roberta Sulčić, zato bi morali preventivno delati tudi s starši, ki večkrat ne vidijo »kako velik je problem alkoholizma pri nas«. Tako ona kot ostali govorniki so si bili edini, da se mladi vse raje približujejo alkoholu predvsem zaradi emotivnih težav: ker so večkrat pravi »čustveni analfabeti«, ki ne znajo izražati svojih čustev in se boriti zanje. Ker so se odrasli odpovedali svoji vzgojni vlogi in otroke prepustili družbi, ki od njih zahteva, da so perfektni in da se prepustijo uživanju.

Tako je na primer Eva Perizzolo, ki je predstavila projekt Overnigh, poudarila, da se je njihova poletna postojanka v Sesljanškem zalivu spremenila v kraj poslušanja: operaterji niso mladim ponujali samo alkoktestov in nagrad za vse, ki so bili trezni, ampak tudi prisluhnili njihovim težavam.

Mladi imajo v resnici veliko zdravega potenciala (tiha, a prepričljiva večina se tu-

di danes ne prepušča prekomernemu uživanju alkohola), ponuditi pa jim je treba alternativo. Nadia Passionio, operaterka ACAT, je opozorila, da večletne izkušnje dokazujejo, da potrebujejo mladi drugačen način življenja, v katerem naj koncept »biti« prevladuje nad »imeti«. Carla Piccini, operaterka združenja A.S.T.R.A., je predstavila kratkometražni film dijakov zavoda Galvani, v katerem so na izvirni način predstavili smrtno prometno nesrečo vrstnika, ki jo je povzročilo prekomerno pitje. Sara D'Italia (društvo Hyperion)ša je spregovorila o nogometnem turnirju Memorial Serena Palma - Šport da, alkohol ne.

Kaj pravi zakon?

Poveljnik nabrežinskih orožnikov Pinori je spregovoril o zakonih, ki urejujejo vprašanje prekomernega pitja. Zanj ni več predvidena aretacija, ampak od 51 do 309 € globe, za vse, ki nudijo alkoholne pijače vinjeni osebi pa celo pripor (od treh mesecev do enega leta). Če se ti zakoni redkeje aplicirajo, pa je na cestišču drugače, saj so kontrole redne in stroge. Voznik lahko sede za volan, če ima v krvi manj kot 0,5 g alkohola: v nasprotnem primeru ga čaka kazen, ki znaša od 500 do 6.000 € in odvzem vozniškega dovoljenja. Če »napiha« nad 1,5 (ali če se upira alkoktestu) pa tudi zased in prodaja avtomobila (če je sam njegov lastnik!)

Poljanka Dolhar

Kam po pomoč?

Na petkovem posvetu so predstavili delovanje združenj, ki rade volje pomagajo rizičnim pivcem in alkoholikom. V spodnjem seznamu nekaj koristnih informacij.

AS.T.R.A. - Združenje za zdravljenje odvisnosti od alkohola deluje tako v mestu kot na Opčinah, v Miljah, Nabrežini in Saležu. Informacije na www.astratrieste.it ali na 040 639152 (od ponedeljka do petka, od 16. do 18. ure).

A.C.A.T. - Sedež Kluba alkoholikov na zdravljenju je v Ul. Foschiatti 1, njegove podružnice pa so prav tako razširjene po teritoriju. Informacije nudijo na 040 370690, ali na elektronskem naslovu acat.trieste@libero.it.

HYPERION - Tudi to združenje prostovoljcev ima več podružnic ali krožkov. Informacije o njihovem delovanju so na voljo na www.hyperion.trieste.it, vsak torek med 16. in 18. uro pa tudi v Ul. Soncini 29/c (040 380977). Ob delavnikih, med 10. in 18. uro, so dosegljivi tudi na številki 347 5161468.

KRUT - S SK in ZSKD S filmom v novo sezono

V deževnem četrtkovem popoldnevu so v Gregorčičevi dvorani ponovno začeli s predvajanjem slovenskih in drugih filmov. Pobudo Srečajmo se popoldne skupaj prireja krožek Krut in Slovenski klub pod pokroviteljstvom Zveze slovenskih kulturnih društev, njen namen pa je kulturno obogatiti tržaške popoldneve. Občinstvo je v novo sezono vstopilo z dokumentarnim filmom Mesto na travniku, ki sta ga posneli Anja Medved in Nadja Velušček in v njem opisali nastajanje Nove Gorice, ki so jo kot znano začeli graditi leta 1948. Pred filmom je Pierina Furlan opozorila na ostale Krutove dejavnosti, ki zaobjemajo vadbno v termalnih bazenih v Gradežu in Strunjanu, bralni krožek (naslednje srečanje bo v ponedeljek ob 16. uri), delavnica naravnega zdravljenja in še marsikaj. Napovedala pa je tudi zanimivo srečanje, ki bo na sporedu 27. novembra. Krut bo namreč gostil dr. Jožeta Štakula, priznanega goriškega strokovnjaka, ki sodeluje tudi z inštitutom dr. Veroneseja iz Milana. Spregovoril bo o novih tehnikah ugotavljanja in uspešnih operativnih posegih raka na dojki.

SEJMIŠČE - Včeraj se je zaključil Triestespresso Expo

Dvajset tisoč obiskovalcev na letošnjem mednarodnem sejmu kave

Sinoči se je na tržaškem sejmišču zaključil tridnevni mednarodni sejem Triestespresso Expo, ki ga prireja tukajšnja sejemska družba Fiera Trieste Spa v sodelovanju s tržaškim združenjem za kavo Associazione Caffè Trieste in s finančno podporo Trgovinske zbornice ter Fundacije CRTrieste.

Najbolj odmevnega sejemskega dogodka v našem mestu se je udeležilo rekordnih dvajset tisoč obiskovalcev (med njimi zelo veliko tujcev), ki se je sprehajalo po prostranih paviljonih, v katerih je svoje proizvode in aparature ponujalo 209 razstavljalcev (proizvajalcev kave, predelovalcev in trgovcev) iz 26 držav. Trst, ki ima najpomembnejše pristanišče za surovo kavo v Italiji, je bil v teh dneh prava izložba te surovine. »Sektor kave je tako dokazal, da lahko kljubuje sedanjim gospodarski krizi, tržaški sejem pa se vse bolj uveljavlja na mednarodni sceni,« je predsednik združenja Associazione Caffè Trieste Vinko Sandalj ocenil uspešno četrto izdajo Triestespresso Expoja.

Zaključila se je svetovna vitrina kave

KROMA

Jutri v DSL o pobojih, resnici, spravi

Društvo slovenskih izobražencev in Knjižnica Dušana Černeta prireja jutri ob 20.30 v Peterlinovi dvorani (Ul. Donizetti 3) razgovor o boleči, a za moralno zdravje slovenskega naroda neizogibni problematiki: o vojnih in povojnih prikritih zločinih in grobiščih, o popravi krivic, o spravi. Na sporedu bo predstavitev 432 strani debele, trdo vezane in bogato dokumentirane knjige velikega formata Poročilo komisije vlade Republike Slovenije za reševanje vprašanj prikritih grobišč v mandatu 2005-2008.

O publikaciji, ki je izšla s finančno pomočjo Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve pri Založbi Družina v Ljubljani, bosta spregovorila dosedanja predsednik komisije, zgodovinar in publicist, direktor Muzeja za novejšo zgodovino v Ljubljani Jože Dežman ter kriminalist Pavel Jamnik, ki je vodja policijske akcije Sprava.

Gre za obsežen zbornik, v katerem člani vladne komisije in njihovi sodelavci v 12 razpravah predstavljajo temeljne ugotovitve kriminalistov, arheologov, antropologov, izvedencev sodne medicine in drugih, ki so obravnavali 581 topografsko raziskanih morišč in grobišč. Kar 170 strani pa zavzema esej o Tranzicijski pravičnosti. Napisal ga je Jože Dežman, ki ob številnih primerih razmišlja o komunistični revoluciji na Slovenskem ter o »svetu zmagovalcev in poražencev«. Avtor, ki bo v kratkem na študijskem obisku pri ustanovah, ki se v Izraelu ukvarjajo s holokavstom, in je bil v preteklih dneh na študijskem potovanju v Španiji, bo lahko spregovoril tudi o tem, kako na Pirenejskem polotoku po tolikih desetletjih rešujejo travme silno krvave državljanske vojne in neizprosne frankistične represije ter kako se takih žgočih vprašanj lotevajo drugod po svetu. Čeprav pri nas spričo nacionalističnega in ideološkega zlorabljanja povojnih tragedij načenjanje takih tem povzroča nelagodnost, je po mnenju prirediteljev večera prav, da se tudi tržaška javnost sooči z vprašanjem, ki že vrsto let vznemirja slovenski družbo v matici in terja pošteno obravnavo.

V Bazovici danes igra v italijanskem tržaškem narečju

V okviru gledališkega pregleda Izven scene 2008 - Fuori scena 2008, ki ga prireja združenje L'Armonia pod pokroviteljstvom tržaške pokrajine bo v bazovski župnijski dvorani nastopila dramska skupina Amici di San Giovanni - F.I.T.A. Upriporili bodo delo v tržaškem narečju Canta, canta che te darò el pignol. Za tekst in režijo je poskrbel Giuliano Zannier. Naslov, ki izvira iz poglavja pregovorov Pinguentinijevega slovarja, bo obudil med starejšimi prijatelji Gledališča v tržaškem narečju spomin na predstavo, ki je v 70- in 80- letih prispevala k uveljavitvi te mlade dramske skupine, ki se je tedaj komaj začela ukvarjati z gledališčem. To so bili Amici di San Giovanni z uprizoritvijo njihove smešne verzije zgodovine Trsta, katero je spremljala tudi glasba. Predstava je nastala iz predhodnih izkušenj in ni bila zelo originalna, a sveža vsebina in uporaba nekateri najlepši pesmi iz ljudskega tržaškega izročila v živo, sta prispevali, da si je pridobila naklonjenost občinstva. Ponovna uprizoritev predstave predstavlja željo prijateljev Sv. Ivana, da praznujejo tridesetletnico delovanja skupaj z občinstvom. Amaterski igralci bodo v Bazovici nastopili danes ob 17.30 kot gostje SKD Lipa iz Bazovice. Bazovsko društvo sodeluje že tretje leto pri tovrstni pobudi in domača publika je nagradila nastopajoči skupini s polnoštevilno udeležbo. Tudi letos se obeta razigran in sproščen popoldan, zato SKD Lipa vabi k ogledu vse ljubitelje amaterskega gledališča v tržaškem narečju.

GLEDALIŠČE MIELA - Nagrada Darko Bratina - Poklon viziji tudi v Trstu

Preteklost razpeta med različnimi usodami ljudi

»Babice revolucije« Petre Seliškar in »Razporoka po albansko« Adele Peeva

Zgodba o zadnjih poskusih revolucije, o tako drugačnih stvarnostih v Sloveniji, Makedoniji in na Kubi, o bojih za različne ideale in različne vrednote, za domobranstvo na primer, ali za anarhistično komunistične ideje in pa za tiste radikalno komunistične, vendar vse v luči boljše prihodnosti za potomce. Vse to razkriva dokumentarni film »Babice revolucije« tridesetletne slovenske režiserke Petre Seliškar, ki je zanj v četrtek v Gorici prejela nagrado Darko Bratina - Poklon viziji, ki jo goriški Kinoatelje podeljuje delom oziroma avtorjem, ki se zavzemajo za medkulturno komunikacijo, s posebno pozornostjo do zgodovinskega in družbenega okolja. V petek zvečer so »Babice revolucije« zaživele tudi na platnu tržaškega gledališča Miela.

Dokumentarec je v bistvu družinsko delo, v smislu, da ga je Petra posnela skupaj s partnerjem, Makedoncem Brandom Ferrom, v njem se razvijajo zgodbe njunih starih staršev, film pa je posvečen njuni hčerkici Terri, ki nekako nosi v sebi vse te gene. Avtorica je stopila najprej do dedka, ki je prvič spregovoril o dogodkih med drugo svetovno vojno, predvsem o dogajanju v Kočevju, z Brandovo mambo pa sta obudili lika njenih staršev, razsvetljenih Makedonskih komunistov, nazadnje pa sta se podala še na Kubo, da bi spoznala Brandovo babico.

»Dokumentarni film prodira v kino, ker so ljudje naveličani igranih filmov in zrežiranih zgodb, ampak si želijo večjega stika z realnostjo. Svoj film sem spojila še z osebno izkušnjo. Moja zgodovinska podlaga je bila bolj slaba, tako da sem pridno zahajala v arhiv in se dokumentirala, ta material pa nato uporabila ustvarjalno: se pravi, da sem spojila dokument casa in svoje občutke,« je povedala Petra med pogovorom s predsedni-

Aleš Doktorič je vodil pogovor s Petro Seliškar (druga z leve), Marta Verginella pa je sodelovala kot strokovna gostja

KROMA

kom Kinoateljeja Alešem Doktoričem in zgodovinarke Marto Verginella. Besedam starih staršev je Petra po linijah občutkov dodala izvirne arhivske posnetke in občasno celo ironične vložke. »Sicer sem v prvi vrsti želela pričarati vzdušje terorja in vojne, pri tem pa se nisem osredotočila na zgodovinske dogodke in pri tem odkrivala krivice, pač pa sem se zaustavila na izpovedi protagonistov, torej na osebnih zgodbah, na zgodbah o genih.« Po mnenju Marte Verginella pa odraža film določena stališča in sama je imela nekaj zadržkov glede enačenja oziroma ne

upoštevanja ključnih razlik med vrednotami in ideali.

Ob starih revolucionarkah Petre Seliškar pa si je občinstvo v gledališču Miela lahko ogledalo tudi novi film lanske zmagovalke nagrade Bratina, bolgarske režiserke Adele Peeve »Razporoka po albansko«. Po lanski uspešnici, dokumentarcu Čigava je ta pesem?, se je avtorica tokrat lotila dramatične zgodbe o prisiljenih razporokah, o oviranju in včasih celo uničenju ljubezni, družin in življenjskega sploh, »po zaslugi« totalitarnega režima Enverja Hoxe. Peeva v filmu predstavlja

življenjske zgodbe treh parov, ki jih je režim prisilil v ločitev samo zato, ker so bile žene tujke (Poljakinja in dve Rusinji) in torej vohunke, moške pa posledično izdajalci svojega naroda. Prestati so morali dolga leta pripora, fizičnega nasilja in političnih procesov, naposled pa so bili vsi po vrsti obtoženi kot sovražniki naroda in včasih izgnani iz države. Zanimivo je dejstvo, da je Peeva v svoj film vključila tudi pričevanja tedanjih državnih sodnikov in inšpektorjev, ki se po več kot tridesetih letih še vedno niso opravičili ti-sočerin nedolžnim žrtvam. (sas)

JUBILEJ

Drago Gašperlin praznoval 70 let

DRAGO GAŠPERLIN

Naš kolega Drago Gašperlin, je eden tistih, za katere malce debelo pogledaš, ko izveš, da praznuje sedemdesetletnico. Človek mu je res ne bi prisodil. In kako mu to uspeva, je tudi svojevrstna skrivnost, tako kot je bil tudi vedno malo skrivnosten in zadržan Drago sam. Prešnilo me je, da je morda našel sistem, ko je bil v mlajših letih igralec pri SAG, slovenskem amaterskem gledališču v Trstu. Videlo se mu je, da je prežet z odrsko strastjo. Kot igralec je bil nadarjen in prepričljiv, morda bi tudi naredil uspešno kariero, če ga ne bi zaneslo v novinarske vode.

Dvanajst let je najprej delal pri tedniku Gospodarstvo, v času, ko ga je vodil večni Lojze Berce. Potem je sredi sedemdesetih let prejšnjega stoletja prišel v redakcijo Primorskega dnevnika, kjer je ostal do upokojitve. Njegovi resorji so bili pretežno gospodarstvo, kronika, še zlasti sindikalna, in kmetijstvo, tako kot drugi kolegi na dnevniku pa je bil priročen prav za vsako stvar. Njegov občutljiv, self-control značaj in vedno brezhibno urejena obleka sta spominjala na angleškega gent-

leman, bolj športno se ponaša šele odkar je v pokoju, ko se med enim in drugim pohodom na Krk še vedno oglašča tudi v našem dnevniku.

Drago Gašperlin je bil rojen 13. novembra 1938 v Ljubljani, nekaj let otroštva je preživel v Rimu, nakar je v Trstu obiskoval klasično gimnazijo. Bil je tudi uspešen športnik, njegov stisk roke je še danes prav krpanovski. V redakciji je bil kolegialen delovni tovariš, človek nedvomno naprednih pogledov. O tem govori tudi dejstvo, da je bil že od vsega začetka angažiran pri Tržaškem partizanskem pevskem zboru, kot pevec, recitator in tudi predsednik. Včasih je kolegom uspelo tudi na dnevniku izzvati njegovo redaktorsko žilico, tako da je po redakciji gromko odmevala tista znana »Camerata Kesserling...«

Njegova upokojitev je sicer prišla predčasno, leta 1996, ko je naš dnevnik doživljal eno najhujših kriz in mu je grozila ukinitve. Finančno stanje je bilo takšno, da je rotacija zahtevala vsak dan sprotno plačilo tiskanja dnevnika, drugače časopis ne bi izšel. In pravkar upokojeni Drago je med prvimi pokazal, kakšen odnos ima do Primorskega dnevnika, ko je iz lastnega žepa plačal dnevni račun tiskanja ene od številčkov časopisa v tistih dneh. Tudi ta dogodek govori o tem, kakšnega kova človek je naš kolega Drago Gašperlin. Ob življenjskem jubileju mu veselo nazdravljamo, vsi, kar nas je v tej hiši.

Dušan Udovič

RAZ/SELJENI - Pomen Deklaracije o pravicah žensk in državljanek

Ženska, ki lahko stopi na morišče, ima pravico stopiti tudi na tribuno

Jutri v Gorici in v petek v Trstu prikaz življenjske zgodbe Olympe de Gouges v režiji Sabine Morena

»Ženska se rodi svobodna in moškemu enaka po pravicah« - te besede so zapisane v prvem členu Deklaracije o pravicah žensk in državljanek francoske dramatičarke Olympe de Gouges, ki jo je revolucionarno sodišče obsodilo na obglavljenje leta 1793. Njena življenjska zgodba, napredna in pogumna stališča bodo zaživele na odrskih deskah v produkciji društva Raz-seljeni jutri ob 20.45 v Kulturnem domu v Gorici, v petek pa v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu (vstop prost). Avtorica dramaturgije in režije je Sabrina Morena, ki se je približala zanimivemu liku s črpanjem iz različnih virov:

»Deklaracijo sem spoznala po tekstih budističnega filozofa, ki jo je citiral v zvezi z ženskimi razsvetljenstvom. Njeni člani so postali zelo popularni pri feminističnem gibanju, aktivistke pa niso znale posredovati teh sporočil mlajšim generacijam. Nato sem prebrala roman Cutrufelijeve »La donna che visse per un sogno«, ki mi je dal navdih za uporabo snahe kot ključni element dramaturgije. V biografiji sem našla dodatne spise, ki ob deklaraciji dopolnjujejo portret te izredne osebnosti. S sodelavko projekta sva prevedli dokumente njenega sodnega postopka, ki so še neobjavljeni.«

Kdo je bila Olympe de Gouges?

Olympe je bila hči plemiča (seveda nezakonska), ki je živel v meščanskem okolju. Bila je izobražena in emancipirana ženska, ki je aktivno sodelovala pri politični debati. Njene dramske tekste so uprizorili na odru gledališča Comédie Française; med temi je bil tudi tekst proti suženstvu. V času revolucije je razumela nevarnost diktature in se je kljub revolucionarnemu stališču izrazila proti politiki Robespierre in je nasprotovala usmrtni kralja. Zaradi vmešavanja v politične zadeve je kot druga ženska stopila na morišče

V okviru predstave bodo brali člene Deklaracije o pravicah žensk in državljanek

in je bila obglavljena po kraljici Mariji Antoineti. Nekateri sodobniki so jo cenili, govorili so o njeni lepoti, o plemenitosti in dostojanstvu pred smrtjo, drugi pa so jo zaničevali, jo opisali kot nadležno žensko, ki ni znala pisati in se je ukvarjala s striktno »moškimi« zadevami.«

Kako ste povezali in postavili na oder različne vire?

»Prebrali bomo vse člene deklaracije in v ta namen smo povabili znane ženske iz naše dežele, ki so aktivno vključene v kulturno, družbeno, umetniško, znanstveno in gospodarsko življenje. V Gorici bo kot posebna gostja sodelovala igralka Paola Pitagora, v Trstu pa Maia Monzani. Ob deklaraciji bomo skušali rekonstruirati življenje protagonistke s pomočjo igralk Marcele Serli in učencev videmskega DAMS-a.«

Kakšno težo je imela njena revolucionarna deklaracija?

»Leta 1789 so objavili Deklaracijo o

Novi tečaji o varnosti pri delu

V prihodnjem tednu se začnejo nov niz obveznih tečajev varnosti pri delu, namenjenih podjetnikom, ki jih prireja podjetje Servis d.o.o. pod pokroviteljstvom Slovenskega deželnega gospodarskega združenja. V ponedeljek se bo začel tečaj za odgovorne za varnost pri delu (t.i. R.S.P.P.). Ta tečaj je namenjen delodajalcem in po zakonu traja 16 ur. Prva lekcija bo - kot rečeno - jutri od 16. do 20. ure, naslednje pa bodo z enakim urnikom v sredo, 19. novembra, ponedeljek, 24. novembra ter sredo, 26. novembra. Tečaj bo potekal na podružnici SDGZ - Servis v Obrtni coni Zgonik. Prav tako v Obrtni coni pa se bo odvijal protipožarni tečaj, ki je namenjen podjetjem s srednjo stopnjo protipožarnega tveganja. 8-urni tečaj bo štartal v torek, 18. novembra, in sicer od 13.30 do 17.30, nadaljeval pa v četrtek, 20. novembra z enakim urnikom. Za oba tečaja so še prosta mesta. Za informacije in prijave lahko pokličete na štev. 040.6724830.

Tečaja iz splošnega kmetijstva in vinogradništva

Tečaj iz splošnega kmetijstva, ki ga organizira SDZPI v sodelovanju s Kmečko zvezo, traja 150 ur, poteka trikrat tedensko v večernih urah na tržaškem sedežu SDZPI, v ulici Ginnastica 72. Poleg predavanj so sestavni del programa praktične vaje na terenu ter dve strokovni ekskurziji. Obiskovanje tečaja je edinstvena priložnost za pridobitev strokovnega znanja iz kmetijstva, saj na njem najboljši slovenski strokovnjaki obravnavajo vse pomembnejše kmetijske usmeritve: vinogradništvo, oljkarstvo, sadjarstvo, zelenjadarstvo, živinorejo, kmetijsko ekonomiko ter davčne aspekte vodenja kmetijskega obrata. Ob tem je potrdilo o uspešno končanem tečaju dokazilo o poklicno usposobljenosti v smislu čl. 28 deželnega zakona št. 12 z dne 13. julija 1998 in daje možnost mladim, ki se želijo ukvarjati s kmetijstvom, da zaprosijo prispevke za kmetijsko dejavnost.

1. decembra steče tečaj Vinogradništvo in enologija, ki traja 40 ur. Odvijal se bo dvakrat tedensko, ob ponedeljkih in sredo, od 18. do 21. ure. Prostih je še nekaj mest. Prijave sprejemata Zavod na telefonski številki 040-566360 ter Kmečka zveza na telefonski številki 040-362941.

Obstajajo pravice te deklaracije, ki jih ženske po dveh stoletjih niso še dosegle?

Olympe piše, da ženska, ki lahko stopi na morišče, ima prav tako pravico, da stopi na tribuno, ker je lahko enakopravna v smrti le, če enakopravno sodeluje v civilnem življenju. Če ženska plača davke, mora prav tako imeti možnost, da zaseda javne, tudi najvišje položaje, kar se do danes še ni uresničilo v celoti.«

Rossana Paliaga

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji
vključno vabi na predstavitev

Zbornika slovenskega športa v Italiji 2008

(avtor Branko Lakovič),

nagrajevanje najboljših prispevkov literarnega in likovnega natečaja
“Drobeci iz športnega sveta”
in ogled razstave ob 50 letnici Slovenskih športnih iger

v sredo, 19. novembra 2008 ob 18.00,
v Prosvetnem domu na Opčinah, ul. Riereatorio

Zbornik bo predstavil prof. Ivan Peterlin

Obvestilo

Obveščamo cenjene bralce,
da bosta v ponedeljek, 17.
novembra redakcija Primor-
skega dnevnika in agencija
Tmedia v Trstu zaradi
vzdrževalnih del na telefon-
skem omrežju nedosegljivi
za telefonske klice približno
od 12. do 13. ure.

Uredništvo

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratova-
le naslednje črpalke:

AGIP: Istrska ulica, Ul. A. Valerio 1

(univerza)

SHELL: Drevored Campi Elisi 1/1

Q8: Domjo (Strada della Rosandra),
Ul. D'Alviano 14

TOTAL: , Ul. Brigata Casale, Sesljan
- drž. c. 202 (km 27)

ESSO: Milje - Ul. Battisti 6, Pokra-
jnska cesta km 8+738

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-
TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km
36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4
TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: - Ul. F. Severo 2/3

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv.
Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev.
49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Ka-
tinara - Ul. Forlanini, Furlanska ce-
sta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7,
Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Car-
naro - Državna cesta 202 km 3+0,67,
Opčine - križišče, Kraška pokrajins-
ka cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan
RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

Loterija

15. novembra 2008

Bari	5	76	13	48	15
Cagliari	31	74	36	40	80
Firenze	13	52	4	84	82
Genova	28	18	47	44	68
Milan	40	69	83	71	64
Neapelj	52	30	90	61	21
Palermo	7	3	42	18	64
Rim	84	20	3	29	46
Turin	17	50	31	14	84
Benetke	37	26	47	9	55
Nazionale	21	81	73	64	67

Super Enalotto

Št. 138

5	7	13	40	52	84	jolly 37
Nagradni sklad						6.024.102,59 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						34.676.334,78 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
32 dobitnikov s 5 točkami						28.237,99 €
3.445 dobitnikov s 4 točkami						262,29 €
128.615 dobitnikov s 3 točkami						14,05 €

Superstar

21

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
10 dobitnikov s 4 točkami	26.229,00 €
499 dobitnikov s 3 točkami	1.405,00 €
7.348 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
42.352 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
83.228 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

TRST

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
trg Sv. Jakoba 1 - 040/639749.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena
služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od
14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel.
040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega pod-
jetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bol-
nišnice, tel. (zelená številka) 800 - 991170,
od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob
sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije
o zdravstvenih storitvah, o tržaskih bolniš-
nicah in o otroški bolnišnici B. Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 17.50, 19.40,
21.30 »Quantum of solace«.

ARISTON - 16.30, 18.30, 21.00 »Odgro-
badogroba« (film prepovedan mladim
izpod 18. leta).

CINECITY - 10.45, 12.40, 14.40, 16.35,
18.30, 20.25, 22.15 »La fidanzata di pa-
pa«; 20.00, 22.00 »The Orphanage«;
11.00, 13.25, 15.30, 17.40, 19.15, 20.00,
21.30, 22.00 »007 Quantum of solace«;
11.00, 13.15, 15.25, 17.40 »High school
musical 3: Senior year«; 10.45, 12.50,
15.00, 17.10 »Wall-E«.

EXCELSIOR - 16.15, 18.10, 21.15 »Vicky
Cristina Barcelona«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.00, 18.35,
21.00 »Changeling«.

FELLINI - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Si puo'
fare«; 15.30 »Donkey Xote«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8)
14.30, 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Mam-
ma mia!«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 14.30, 16.40,
18.30, 20.10, 22.10 »The burning plain«.

KOPER - KOLOSEJ - 21.40 »Morilca na
kolektivca«; 14.10, 16.20, 19.00, 21.20
»Kvantum sočutja«; 13.40, 15.40, 17.40,
19.40 »Divjakinja«; 13.30, 15.20, 17.10
»Muhice osvajajo Luno 3D«; 18.50,
21.00, 23.10 »Na robu ljubezni«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 14.30,
16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La fidanzata
di papa«; 11.00, 14.30, 16.45, 18.30
»High School Musical 3«; Dvorana 2:
11.00, 14.30, 20.30, 22.15 »Quantum of
solace«; Dvorana 3: 17.30, 19.00, 22.15
»Awake - Anesthesia coscient«; Dvora-
na 4: 11.00, 14.30, 16.00, 20.30 »Wall-E«.

SUPER - 16.30, 18.00, 21.30 »Un gioco da
ragazze«; 19.30 »Pride and Gloy - Il prez-
zo dell'onore«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.45, 17.45,
20.10, 22.10 »La fidanzata di papa«; Dvo-
rana 2: 15.45, 17.45, 20.00, 22.10 »007
Quantum of Solace«; Dvorana 3: 15.20,
17.30 »High School Musical 3«; 20.00,
22.00 »Giù' al nord«; Dvorana 4: 15.30,
18.00, 21.30 »Changeling«; Dvorana 5:
15.30, 17.50, 20.10, 22.15 »The burning
plain - Il confine della solitudine«.

Šolske vesti

**RAVNATELJSTVO LICEJA »FRANCE
PREŠEREN«** sporoča staršem dijakov,
da bodo skupne govorilne ure: v pone-
deljek, 17. novembra, od 18. do 20. ure
za bienij in klasično smer; v torek, 18.
novembra, od 18. do 20. ure pa za tri-
enij znanstvene in jezikovne smeri.

RAVNATELJSTVO DTTZG ŽIGE ZOISA
sporoča, da bo v petek, 21. novembra, na
podružnici - Canestrinijeva ploščad 7, ro-
diteljski sestanek ob 17. uri za bienij in ob
18. uri za trienij obeh oddelkov. Pred ro-
diteljskim sestankom bo ob 16.30 sesta-
nek staršev in profesorjev 1.A razreda.

Izleti

KRUT prireja v soboto 17. januarja ogled
razstave v muzeju Santa Giulia v Bresci
»Van Gogh - risbe in slike«. Vpisovanje
in informacije na sedežu Krut-a v ul. Ci-
cerone, tel. 040-360072.

ZADNJA MESTA ZA IZLET NA DUNAJ
in v Bratislavo. Cena ugodna. Informa-
cije in prijave na tel. št. 040-200173 in
040-291498.

**OBČINE DEVIN NABREŽINA, ZGO-
NIK IN REPENTABOR** organizirajo v
petek, 12. decembra, izlet v Ljublja-
no, ki se ga lahko udeležijo ostareli ob-
čani (nad 65. letom starosti). Za vpi-
sovanja in morebitne informacije se
lahko obrnete na Upravno službo za
socialno skrbstvo Občine Devin Na-
brežina, Naselje Sv. Mavra 124 (Se-
sljan), od ponedeljka do petka od 8.30
do 10.30 (tel. 040 - 2017389).

Prireditve

RADIJSKI ODER obvešča, da bo na-
slednja predstava 11. Gledališkega
vrtiljaka na sporedu danes, 16. no-
vembra, v dvorani Marijinega doma
pri Sv. Ivanu (Ul. Brandesia 27), prva
predstava ob 16. uri (red SONČEK) in
druga ob 17.30 (red ZVEZDA). Lu-
tkovno gledališče iz Maribora bo na-
stopilo z igrico JAJCE.

SKD LIPA vabi danes, 16. novembra, ob 17.30
v župnijsko kinodvorano v Bazovici na
ogled veseloigre »Canta canta che te darò
el pignolo« v izvedbi skupine »Gli amici di
San Giovanni«, tekst in režija Giuliano Zan-
nier. Predstava spada v gledališki pregled
»Izven scene 2008« v organizaciji združe-
nja Armonia. Vstop je brezplačen.

KLUB PRIJATELJSTVA vabi v četrtek, 20. no-
vembra, ob 16. uri v Peterlinovo dvorano,
ul. Donizetti 3 na prijateljsko srečanje na
katerem nam bo prof. Sonja Gregori z dia-
pozitivi prikazala Jemen, deželo nekega
drugega časa. Za tem bomo ob prigrizku
še malo poklepotali. Vključno vabljeni!

SKD BARKOVLJE (Ul. Bonafata 6) s po-
kroviteljstvom ZSKD in Slovenske pro-
svete prireja v četrtek, 20. novembra, ob
20.30 celovečerni koncert mešanega
pevskega zbora Lipa iz Bazovice, ki ga
vodi Tamara Ražem. Vključno vabljeni.

**SKD TABOR - OPČINE, GLASBENA MA-
TICA - TRST, GODBENO DRUŠTVO
V.PARMA - TREBČE** prireajo v petek, 21.
novembra, ob 20.30 v Prosvetnem do-
mu na Opčinah večer »Viktor Parma
praznuje« ob 150-letnici rojstva. Sode-
lujejo: Paolo Petronio zgodovinsko-bio-
grafske oris, Beatrice Zonta - klavir, Ve-
ronica Vascotto - sopran, klavirska
spremljava Cristina Santin, Godbeno
društvo V.Parma iz Trebč. Vabljeni!

SKD TABOR vabi v Prosvetni dom v pe-
tek, 21. novembra, ob 20.30, na Po-
klon Viktorju Parmi. Sodelujejo: Pao-
lo Petronio, sopran Veronica Vascotto,
Cristina Santin- klavir in godba
Viktor Parma iz Trebč; v sredo, 26. no-
vembra, ob 20.30 srečanje s prof. Zo-
ro Tavčar. Pogovor bo vodila Olga Lu-
pinc; v nedeljo, 30. novembra, ob 17.
uri gostovanje Tkšd Urbanščica iz
Famjl s komedijo Toneta Parlijača Kri-
vica boli. Obiščite nas!

SKD VIGRED, Založba Avsenik, društvo
Kraška harmonika in Krajevna skupnost
Štorje vključno vabijo na dvojno čezme-
jno predstavitev knjige Aleksija Jercoga »S
polko v svet - glasbene poti bratov Avse-
nik«, ki bo v petek, 21. novembra, ob
18.uri v Zadržnem domu v Štorjah in in
ob 20.30 v Štalci v Šempolaju. Ob prisot-
nosti avtorja, Založbe Avsenik in knji-
ževnika Saše Martelanca bo publikacija
predstavila Alenka Bole Vrabec. Glasbe-
ne utrinke bodo podali mladi harmoni-
karji društva Kraška harmonika.

ZAHVALA

Marino Sardo

Ganjeni ob tolikih izrazih sočutja,
ki smo ga bili deležni ob izgubi
našega dragega, se iskreno
zahvaljujemo vsem prijateljem,
kolegom, vaščanom, darovalcem
cvetja in prispevkov, cerkvenemu
pevskemu zboru in zboru V. Mirk ter
vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.
Posebna zahvala zdravnici Ireni
Tavčar, dr. Petru Starcu in osebju
nabrežinskega zdravstvenega okraja
za nego in skrb.

Svojci

Prosek, 16. novembra 2008

ZAHVALA

Svojci

Pavle Gerlanc vd. Ravbar

se iskreno zahvaljujejo vsem
prijateljem in znancem, ki so na
katerikoli način počastili
njen spomin.
Iskrena hvala tudi celotnemu
zdravstvenemu osebju za nego
in skrb.

Col, 16. novembra 2008
Kraško pogrebno podjetje Lipa

Nedelja, 16. novembra 2008

7

Po kruti bolezni nas je zapustil naš
predragi

Bernardino Zobin (Dino)

Žalostno vest sporočajo

**žena Sonja, hči Tiziana z možem
Davidom, vnukinji Monika
in Valentina**

Pogreb z žaro bo v četrtek, 4. decem-
bra 2008, ob 11.30 na pokopališču v
Mačkoljah.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne
namene.

Lakotišče, 16. novembra 2008

Pogrebno podjetje Alabarda Boljunec

Dragi nono,
s teboj sva doživeli veliko lepih
trenutkov.

Z njimi boš ostal v najinih srcih.

Monika in Valentina

Dragi Dino,
tvoja dobrota in tvoj nasmeh bosta
ostala vedno v našem spominu.
Tvojim najbližjim srčni objem.

Livio, Edda in Tatiana

Ob boleči izgubi dragega Dinota so-
čustvujeva z ženo Sonjo, hčerko Ti-
ziano in družino

Tamara in Edi

Ob težki izgubi člana, pevca in od-
bornika Dina Zobina izražamo ženi
Sonji, hčerki Tiziani in ostalim svoj-
cem občuteno sožalje.

KD F. Venturini

Pihalni orkester Ricmanje

izreka iskreno sožalje svojima člani-
cama Moniki in Valentini Pecchiari
ob boleči izgubi dragega nonota.

Ob smrti dragega nonota Dinota iz-
rekata iskreno sožalje Moniki Pecc-
hiari in družini

lonjerska pevska skupina in

KD Lonjer-Katinara

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Gabrielle Semen vd. Torrisi

se zahvaljujemo vsem, ki so nam bili
ob strani v tem hudem trenutku.

Svojci

Trst, 16. novembra 2008

Pogrebno podjetje Sant'Anna

ZAHVALA

Lucia Zobec vd. Adami

Ob izgubi naše drage se zahvaljujemo
vsem, ki so na katerikoli način
počastili njen spomin.

Svojci

Trst, 16. novembra 2008

Pogrebno podjetje Alabarda Opčine

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

V SODELOVANJU 08/09

MEDITERRANEO FOLK CLUB

Koncert skupine

GAI SABER

iz Cunea

OKSITANSKA GLASBENA TRADICIJA
IN BESEDILA SREDNJEVEŠKIH
TRUBADURJEV SE SPAJATA
S SODOBNO GLASBO.

Sobota, 22. novembra ob 21.00
v Slovenskem stalnem gledališču

Info:
blagajna Slovenskega stalnega gledališča
Ponedeljek/petek (10.00/17.00),
uro in pol pred pričetkom predstave
Brezplačna telefonska številka: 800214302
info@teaterssg.it www.teaterssg.it

KULTURNO DRUŠTVO
kraški dom
REPERTORIJSKI TRST

Štrekljevi večeri
KD Kraški dom
vabi

danes, 16. novembra,
ob 17.00

v gosteh

TAMBURAŠKA IN PEVSKA SKUPINA KARLA ŠTREKLJA iz Komna

v Kulturnem domu na Colu

Predstavo je omogočila Tržaška pokrajina

**MLADINSKI
KROŽEK DOLINA**

v sodelovanju
s **Slovensko prosveto**
in **Župnijo Sv. Urha**

vabi na tradicionalno

Martinovanje

danes, 16. novembra,
ob 18.00.

Nastopil bo
MoPZ Valentin VODNIK.
Glasbeno točko bo predstavil
harmonikaš **MARKO MANIN.**

Toplo vabljeni!!!

Slovesna maša
bo danes, 16. novembra,
ob 10.30 v cerkvi Sv. Martina.

Poslovni oglasi

IŠČEMO OSEBO za začasno de-
lo v strežbi.
347 1291382

OBRтна CONA ZGONIK: od-
dajamo v najem poslovni prostor
v prvem nadstropju, 75kv.m.
Tel. 040-251065 ali 3356002920

SPOSOBNEGA KUHARJA/ICO za
pripravo tržaških/kraških tipičnih
jedi išče restavracija na Krasu. Po-
goji: lastno vozilo, razpoložljivost
v večernih urah in praznikih; go-
stinska šola ni potrebna, obvezna
je delovna sposobnost v sektorju.
Osebe, ki izpolnjujejo navedene
pogoje, naj pokličejo za kolokvij
040-200200
9.00-11.00 in 15.00-18.00

TRŽAŠKI UPOKOJENEC lepe
postave išče prosto gospo, biva-
jočo na Krasu, za iskreno prija-
teljstvo, možnost bodočega
skupnega življenja. Pogoji: po-
štenost, iskrenost, dober značaj.
Pisati (navesti starost) na Fermo
Posta Ufficio Postale Opicina
C.I. AH4965411

LIKVIDACIJSKA RAZPRODAJA
v trgovini Deborah v Nabrežini.
040-201049

PRI TEŽAVAH s krčnimi žilami in
odprtimi ranami se obrnite na
Center za zdravljenje venskih bo-
lezni Portorož.
Tel. 00386-31837218

Mali oglasi

IŠČEM vodni kefir. Tel. št.: 338-1910262.
IŠČEM DELO kot hišna pomočnica dva-
krat-trikrat tedensko. Telefonirati v ve-
černih urah na št. 338-4360677.
MERCEDES CLASSE A CDI v odličnem
stanju, letnik 2001, črne barve, vse ser-
vice dokumentirane pri mercedesu,
zadnji komaj narejen, z gumami za sneg,
prodam. Tel. 348-3047021.
ODDAM takoj vseljivo in popolnoma
opremljeno manjše stanovanje v Seslja-
nu, v mirnem okolju in z dobro pro-
metno povezavo, tudi za krajše obdobje.
Tel. št.: 040-2036748 ali 339-1114852.
ODDAM v najem 65 kv. metrov veliko
stanovanje v Borštu. Tel. 040-228626.
PODARIM dve majhni simpatični muc-
ki. Tel. 040-229554.
PODARIM odprt kamin znamke edilkam-
in. Tel. 340-5788584.
PRODAJAMO nov štedilnik bele barve po
ugodni ceni. Tel. 331-1129574.
PRODAM BAGER model FAI 245, goseni-
čar s kabino, 3 nagibne žlice (30, 50 in
80 cm), hidravlično kladivo (Rotair
OLG 260 kg), letnik 94, cena po dogo-
voru. Tel. št. 339-8963082.
PRODAM hladilnico (200x120, h 250).
Tel. 335-6322701.
PRODAM novo peč na drva za centralno
kurjavo, 30 kw, znamke unical. Nabavna
cena 3.500 evrov prodajam za samo 2.000
evrov. Kličite na tel. št. 334-6366765.
PRODAM rabljen štedilnik na drva znam-
ke loberger v dobrem stanju, za kuhanje
z možnostjo centralnega ogrevanja. Klič-
cati ob uri obedov na tel. št. 040-2034293.
TOYOTA COROLLA verso 2,2, d4d, letnik
2005, full optional, z vgrajenim naviga-
cijskim sistemom, prevoženih 56.000
km, v odličnem stanju, prodam za
16.000,00 evrov. Tel.: 333-4872311.
V KRIŽU prodajam stanovanje, 90 kv.m.
z balkonom in garažo. Tel. 334-5088775.
V MEDLI PRI KRMINU prodam enosta-
novanjsko hišo: velik salon, kuhinja, tri
sobe, dve kopalnici, s 300 kv. m. vrta.
Informacije tel. št. 348-5289452.

Osmice

JOŽKO IN LJUBA COLJA sta odprla
osmico v Samatorci 21. Toplo vablje-
ni! Tel. 040-229326.
OSMICO je odprl Boris Pernarčič v
Medjevasi 7. Tel. 040-208375.
OSMICO je odprl Renzo Tavčar Repen
42. Tel.: 040-327135.

SKD TABOR - OPČINE GLASBENA MATICA - TRST GODBENO DRUŠTVO V. PARMA - TREBČE

prirajajo

v petek, 21. novembra 2008, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah večer

VIKTOR PARMA PRAZNUJE ob 150-letnici rojstva

Sodelujejo:
Paolo Petronio - zgodovinsko-biografski oris,
Beatrice Zonta - klavir,
Veronica Vascotto – sopran,
klavirska spremljava *Cristina Santin*,
Godbeno društvo V. Parma iz Trebč

VABLJENI!

Pihalni orkester Ricmanje

vabi na

koncert

ob 40-letnici obnove

Danes, 16. novembra 2008, ob 19.30, v gledališču Miela v Trstu

Ob martinovanjskem času, prireja **SLOVENSKI KLUB** predstavitev zbirke

MED REPOM IN GLAVO

Marko Kravos, letnik 2008.

novi knjižni pridelek pesmi v sonaravni pridelavi pri založbi Litera.

Ob avtorju bo spregovoril glavni urednik Litere *Andrej Brvar*, za glasbeno kuliso bo poskrbel *Marko Feri*.

Srečanje bo v torek, 18. novembra ob 20.30, v Gregorčičevi dvorani, ul. S. Francesco 20. Vabljeni!

Obvestila

**ZDRUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE ALKO-
HOLNE ODVISNOSTI ASTRA** sporo-
ča, da je posvetovalnica v nabrežinskem
zdravstvenem okraju (1.nadstropje, zad-
nja soba desno) na voljo ob četrtkih, od
11. do 12. ure.

JUS TREBČE vabi člane in vaščane, da se
danes, 16. novembra, udeležijo vzdrže-
valne sečnje na poljski poti P'd Plase - La-
badnica. Vsakdo naj s seboj prinese po-
trebno orodje. Zbirališče P'r Kale ob 8.30.

SKAVTI IN SKAVTINJE (Trst 3-4) vabijo
na Dan odprtih vrat, ki bo danes, 16. no-
vembra, od 9.30 do 16. ure. Delavnice bo-
do: postavljanje šotor, pot preživetja,
priprava ročnih izdelkov, barvanje mu-
ralesa, taborni ogenj, plezanje, kuhanje
na ognju in drugo.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE obvešča, da
so še v teku vpisovanja na začetni tečaj

v standardnih in latino-ameriških plesih.
Lekcije potekajo vsak ponedeljek, ob
19.30 v društveni dvorani na štadionu 1.
maja za vpis lahko pokličete na tel. št.
349-7338101 ali se predstavite direktno
na vaji.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi na uro
latino aerobike vsak ponedeljek od 16.30
do 17.30 v društvenih prostorih na šta-
dionu 1. maj. V družbi koreografinje Ma-
teje Juvan si boste razgibali svoje telo, se
spotili, sprostili in ob prijetni glasbi na-
plesali. Vljudno vabljeni.

**DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽEN-
CEV IN KNJIŽNICA DUŠANA ČERNE-
TA** vabita v ponedeljek, 17. novembra, v
Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na
predstavitev obsežne knjige »Poročilo
Komisije Vlade RS za reševanje vprašani
prikritih grobišč v mandatu 2005 -
2008«. O njeni pretresljivi vsebini bosta
spregovorila njen urednik, sicer pa pred-
sednik Komisije, zgodovinar in direktor

Želiš spoznati skavte
iz mesta in Brega?

Ne bo ti žal!

Pridi na **DAN**
ODPRTIH VRAT

danes 16. novembra
v Drago pri BAZOVICI
od 9.00 dalje!

Dodatne informacije
3398682139 ali jadranka@tiscali.it

Muzeja za novejšo zgodovino v Ljublja-
ni Jože Dežman ter kriminalist, vodja po-
licijske akcije Sprava Pavel Jamnik. Za-
četek ob 20.30.

KRUT v sodelovanju z Narodno in študij-
sko knjižnico vabi na srečanje bralnega
krožka »Skupaj ob knjigi«, ki bo v po-
nedeljek, 17. novembra, ob 16. uri na se-
dežu, ul. Cicerone 8. Dodatne informac-
ije na Krut-u, tel. 040-360072.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM
prireja tečaj izdelave adventnih venčkov
in božičnih okraskov. Srečanja, ki jih bo
vodila gospa Jadranka Sedmak, bodo 18.,
20., 25. in 27. novembra (ob torkih in če-
rtkih) od 10. do 12. ure. Za podrobna
pojasnila lahko pokličete na tel. številko
040-415176.

MLADINSKI DOM BOLJUNEC bo v to-
rek, 18. novembra, ob 20. uri gostil
Oskarja Volpja, ki nas bo popeljal po sve-
tu s fotokamero. Toplo vabljeni.

O.N.A.V. - tržaška sekcija italijanskega
združenja pokaševalcev vina prireja v to-
rek, 18. novembra, ob 20.15 na svojem
sedežu na Lonjerski cesti št. 267 degu-
stacijo malvazije. Vabljeni vsi člani in pri-
jatelji! Zaželjena je predhodna prijava na
tel. 333-4219540.

OBČINA DOLINA obvešča, da bo tudi le-
tos priredila Božični sejem 2008, ki se bo
odvijal na glavnem trgu »Gorica« v Bo-
ljuncu od 5. do 9. decembra 2008. Na-
menjen bo domačim proizvajalcem,
obrnikom in amaterjem. Imeli bomo hi-
šice in stojnice. Glede na veliko povpra-
ševanje in omejeno število hišic, imajo
prednost občani. Vpisovanje bo poteka-
lo vsak dan do torka, 18. novembra, na
občini Dolina (urad za kulturo) od 8.30
do 13.30. Informacije 040-8329 213/282.

SLOVENSKI KLUB vabi v torek, 18. no-
vembra, na predstavitev nove pesniške
zbirke Marka Kravosa »Med repom in
glavo«, ki jo je izdala mariborska zalo-
žba Litera. Ob avtorjevi prisotnosti bo o
delu spregovoril pesnik in glavni ured-
nik Litere Andrej Brvar, za glasbeno ku-
liso pa bo poskrbel kitarist Marko Feri.
Vabljeni v Gregorčičevo dvorano, ul. S.
Francesco 20, ob 20.30!

**KSD ROJANSKI KRPAJN Z DRUŠTVOM
ROJANSKI MARIJIN DOM** vabi na pre-
davanje Iva Jevnikarja »Slovenščina v
(pred)mest(j)u«. V sredo, 19. novembra,
ob 20.30 v rojanskem Marijinem domu
(Ul. Cordaroli).

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se
bo sestel v četrtek, 20. novembra, ob 20.
uri na svojem sedežu (Prosek 159).

BIVŠI ODBOJKARJI ŠD BREG se sreča-
mo v petek, 21. novembra, ob 20. uri v
Dolini. Za informacije: 040-228530 ali
340-8323836.

**SC MELANIE KLEIN IN DEŽELNA ZBOR-
NICA KLINIČNIH PEDAGOGO** prire-
jata tečaj v bazenu za dojenčke od 2. do
8. meseca starosti. Tečaj bo potekal od

21. novembra do 10. decembra. Sreča-
nja bodo ob sredah in petkih zjutraj na
Opčinah. Za informacije in prijave po-
kličite na tel. št. 328-4559414. Mesta so
omejena.

**TRŽAŠKO ZDRUŽENJE DIABETOLO-
GOV** priredi v petek, 21. novembra, ob
17. uri v dvorani Baroncini tržaške za-
varovalnice Generali v ul. Trento 8, pre-
davanje na temo »Nevropatija pri slad-
korni bolezni«. Predaval bo raziskovalec
in specialistični diabetolog dr. Riccardo
Candido, ki bo tudi odgovarjal na vpra-
šanja prisotnih. Vabljeni so vsi!

PIHALNI ORKESTER RICMANJE prireja
ob 40-letnici obnove delovanja pri-
ložnostno razstavo v Babni hiši v Ri-
cmanjih. Otvoritev s kulturnim progra-
mom bo v torek, 18. novembra, ob 20.
uri. Ogled v sredo, 19., v petek, 20. in v
soboto, 21. novembra, od 18. do 20. ure,
v nedeljo, 22. pa od 14. ure dalje.

SC MELANIE KLEIN prireja delavnico dra-
guljev z biserčki Swarovsky. Pripravili bo-
mo čisto osebni nakit primeren za vsak
dan ali za posebne priložnosti. Delavni-
ca je namenjena odraslim osebam in bo
potekala v soboto, 22. novembra, od 16.
do 18. ure na društvenem sedežu. Za pri-
jave pokličite na tel. št. 328-4559414.

**ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV KRIŽ-
NABREŽINA-DEVIN** prireja v soboto,
22. novembra, Dan srca, ki bo na sede-
žu CEO v Naselju sv. Mavra (Sesljan)
med 8. in 12. uro. Rezervacije sprejemajo
na telefonu 040-299616 od torka do če-
rtka med 16. in 18. uro.

ENGLISH FOR EVERYONE: angleški je-
zik za vse starostne stopnje in različne
stopnje predznanja. Informacije in vpi-
si Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Op-
čine, tel.: 040-212289, e-mail:
info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE,
10.00-14.00.

ESPANOL PARA EXTRANJEROS: teča-
ji španskega jezika za vse stopnje. Infor-
macije in vpiši Sklad Mitja Čuk, Prose-
ška ul. 131, Opčine, tel.: 040-212289, e-
mail: info@skladmc.org. Uradne ure
PO-PE, 10.00-14.00.

MOJA SLOVENŠČINA: začetni in nade-
ljevalni tečaji za Slovence in Nesloven-
ce. Informacije in vpiši Sklad Mitja Čuk,
Proseška ul. 131, Opčine, tel.: 040-
212289, e-mail: info@skladmc.org. Urad-
ne ure PO-PE 10.00-14.00.

RADIJSKI ODER organizira za abonente
gledališkega vrtiljaka ogled lutkovne
predstave, ki bo v nedeljo, 23. novembra,
ob 11. uri v Ljubljanskem lutkovnem g-
dališču. Odhod z avtobusom s trga Ober-
dan ob 8.30 in povratek ob 15. uri. Vpi-
se sprejema urad Slovenske prosvete na
tel. 040 370846 od ponedeljka do petka
med 9. in 17. uro. Število mest omeje-
no!

SKD IGO GRUDEN prireja v sodelovanju
z Občino Devin Nabrežina jezikovne te-
čaje slovenščine in angleščine. Tečaji bo-
do obsegali 24 lekcij po uro in pol in bo-
do potekali v Kulturnem domu Iga
Grudna v Nabrežini. Vpisnina je 135
evrov z vključeno članarino. Interesen-
ti dobijo informacije in vpisne pole v na-
brežinski Občinski knjižnici oziroma v
kavarni Gruden ali pri Veri Tuta (040-
299632, 339-5281729).

TAI CHI CHUAN: vezbanje v starodavni in
cenjeni večšini z vajami za telo in dušo:
sprostitve mišic, povečana gibčnost in
boljša koordinacija ter pomirjujoče po-
čutje. Informacije in vpiši na sedežu Ska-
da Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Opčine,
tel. 040-212289, e-mail: in-
fo@skladmc.org. Uradne ure PO-PE
10.00-14.00.

DRUŠTVO TAO organizira v soboto, 29.
in v nedeljo, 30. novembra, tečaj reiki 1.
stopnje. Za informacije pokličite na tel.
št.: 340-1607908 (Donatella).

**SKD FRANCE PREŠEREN - SKUPINA
35-55 - PILATES:** vse novinke, ki bi ra-
de poskrbele za boljši mišični tonus,
prožnejšo hrbtnico in razgibavanje, se
lahko pridružijo k vadbi Pilatesa ali te-
lovadbe za zdravo hrbtnico in razgi-
bavanje na podlagi Pilatesa, ki poteka v
telovadnici (Trubarjevi dvorani) nižje
srednje šole v Dolini. Ob sredah, od 18.
do 19. ure Pilates, od 19. do 20. ure te-
lovadba. Informacije v telovadnici pred
začetkom vadbe ali po telefonu na št.
333-3616411 ob sredah od 16. ure da-
lje. Vabljene.

SLOMEDIA.IT, spletni portal Slovencev v
Italiji in sosednjih deželah, razpisuje za
osnovnošolce natečaj »Božični utrinki
naših nonotov«. Prispevke v obliki spi-
sa, risbe, filma, intervjuja ali kar vam iz-
najdljivost narekuje, pošljite do 20. de-
cembra po elektronski pošti na naslov:
info@slomedia.it. Najboljši izdelki bodo
nagrajeni.

PRIMER ENGLARO - Deželni predstavniki previdno molčijo

Eluanina usoda še vedno neznana

Bodo 37-letnico, ki že 17 let vegetira v nepovratni komi, prepeljali v bolnišnico v deželo FJK?

LECCO/TRST - Kam z Eluano? Usoda 37-letne Eluane Englaro, ki že skoraj 17 let vegetira v nepovratni komi, potem ko je bila leta 1992 žrtev prometne nesreče, je še vedno neznana. V torek je rimsko kasacijsko sodišče potrdilo odločitev milanskega prizivnega sodišče, ki je že julija odobrilo prošnjo Eluaninega očeta Beppina Englara, da hčerko odklopijo od naprav, ki jo umetno ohranjajo pri življenju. Sedaj pa se je postavilo novo vprašanje in sicer, kje bo dekle umrlo. Ker je predsednik deželnega odbora Lombardije Roberto Formigoni najavil, da se to ne bo zgodilo v njegovi deželi, se je razširil glas, da bodo Eluano prepeljali v Videm. Informacij o morebitni hospitalizaciji v bolnišnico v deželi FJK, pa doslej ni. Pravzaprav vse previdno molči, vključno s predsednikom dežele Renzom Tondom, ki je sicer že večkrat izrazil podporo gospodu Beppinu, ki je doma iz Karnije, ravno kot on. Prav tako se ni izrekel senator Ljudstva svoboščin Ferruccio Saro, ki je pretekega 25. oktobra predstavil knjigo Eluaninega očeta.

Resnici na ljubo pa se je deželni odbornik za zdravstvo Vladimir Kosic le oglašil. Dejal je, da je dežela FJK pripravljena na Eluanin sprejem, pri tem pa dodal, da se oskrbe pacientov »s kruhom in vodo« ne postavlja pod vprašaj in tako nekako dal razumeti, da ne bodo v naši deželi prekinili z njenim umetnim hranjenjem. Po mnenju načelnika svetniške skupine stranke UDC v deželnem svetu Edoarda Sasca večina prebivalcev dežele ne odobrava te razsodbe, ki vodi mlado življenje naravnost v smrt. Skeptična pa sta bila tudi vladni podtajnik Roberto Menia in poslanec Severne lige Massimiliano Faidiga, ki je izjavil, da dežela FJK ne bo sokrivec pri umoru. Oglašili pa so se tudi krajevni predstavniki katoliške cerkve, ki se pridružujejo papežu Benediktu XVI pri molitvi za Eluanino življenje.

ROTTERDAM YJ: prvič slovenski predsednik

LJUBLJANA - Kandidat Mladinskega sveta Slovenije (MSS) Tine Radinja je bil včeraj v Rotterdamu izvoljen za predsednika Evropskega mladinskega foruma (YF), so sporočili iz MSS. »Naši napor se morajo združiti v boju za prepoznanje ključne vloge mladinskih organizacij v gradnji Evrope kot prostora napredka, priložnosti in tolerance,« je dejal Radinja. Radinja je prvi slovenski predstavnik, ki bo prevzel vodenje evropske krovne mladinske organizacije. V svojem dveletnem mandatu se bo zavzemal predvsem za prepoznanje vloge mladinskih organizacij kot bistvenih gradnikov civilne družbe ter razvoj Evropskega mladinskega foruma kot enakovrednega partnerja Evropski uniji, Svetu Evrope in Združenim narodom na področju mladine, so na MSS zapisali v sporočilu za javnost. Za podpredsednika Evropskega mladinskega foruma sta bila izvoljena Xenia Constantinou (Ciper, podmladek Evropske ljudske stranke) in Christoffer Gronstad (Mladinski svet Norveške) ter še osem članov iz različnih organizacij in držav. Radinja je v mladinskih organizacijah aktiven vrsto let. Leta 2003 je postal podpredsednik MSS, leta 2006 pa član Biroja, 11-članskega izvršnega organa YF). (STA)

SLOMAK - Predsednik Rudi Pavšič

Čestitke Malleju

Ob čestitkah za imenovanje izpostavljena vrsta problemov in predlogov

TRST - Predsednik Slovenske manjšinske koordinacije Slomak Rudi Pavšič čestita Janku Malleju, predsedniku Komisije za spremljanje programskih vsebin v programih RTV Slovenija namenjenim Slovincem v sosednjih državah. Pavšič je prepričan, da bo predsednik Malle uspešno uresničeval predloge, ki jih glede problematike nacionalnega radia in televizije izpostavljala manjšinska koordinacija.

V tem kontekstu je pomembno, da se bo pri oblikovanju programov radia in televizije upoštevalo predloge, ki jih bo izoblikovala novonastala komisija. Slomak je prepričan, da je treba poiskati najprimernejše rešitve, da se okrepi dopisništva v prostoru, kjer manjšine živijo in da je treba manjšinske aktivnosti vključiti v redne informativne in druge oddaje in se izogniti getoizaciji manjšinskega vprašanja. Potrebno je tudi, da se o naših narodnostnih skupnosti poroča propozitivno in da se medijsko pokriva celotno njihovo aktivnost.

Potrebno je tudi preveriti vse tehnične poti, ki bi zagotavljale najboljšo slišnost in vidnost radia in TV na manjšinskem teritoriju. V tem okviru bi bilo primerno na bilateralnih ravneh doseči potrebne

dogovore in da se informativni pretok uresničuje v duhu medregijskega povezovanja in sodelovanja.

Predsednik Slomaka Pavšič je na seji komisije podčrtal željo po boljšem medmanjšinskem informativnem povezovanju in naglasil potrebo po nastanku tiskovne agencije, ki bi medijsko povezovala Slovence, ki živijo v Italiji, Avstriji, na Madžarskem in Hrvaškem. O tem bo Slomak razpravljal v eni od svojih naslednjih sejah, da bi poiskal rešitev tudi v okviru obstoječih evropskih projektov.

Tako, kot je na šolskem področju potrebno sistemsko povezovanje in izmenjava šolarjev in dijakov iz Slovenije in zamejstev, ravno tako bi lahko prišlo do redne in dogovorjene izmenjave mlajših novinarjev. Na ta način bi se utrdil pojem skupnega medijskega prostora, ki ni še našel svojo pravo dimenzijo in kaže določene šibkosti.

Pri uresničevanju tovrstnih problematik je potrebna podpora tako vladnih, kakor tudi parlamentarnih dejavnikov, v prvi vrsti nekaterih ministrstev in parlamentarne komisije za Slovence po svetu in v zamejstvu ter samega vodstva RTV, še piše v sporočilu Slomaka.

OBLETNICA - 3. 11. 1978 - 3. 11. 2008

Spomin na dr. Franeta Tončiča ob tridesetletnici njegove smrti

Trideset let mineva, ko se je od tržaških Slovencev in vseh nas za vedno poslovil dr. Frane Tončič, sin brkinske vasi Hrušica, tržaški pravnik, velik rodoljub in resnicoljub, plemenit humanist, odločen antifašist in borec za pravice okupiranih Primorcev in tržaških Slovencev ter eden od obsojencev na krivičnem 2. tržaškem procesu leta 1941.

Frane Tončič je že zelo zgodaj odšel v svet. Študiral je v Pazinu, na Dunaju in ob koncu vojne tudi v Padovi. Nastanil se je v Trstu, kjer je s širokim znanjem mladega pravnika odprl odvetniško pisarno. Bil je tajnik Slovenskega akademičnega ferialnega društva Balkan, nekaj let je delal tudi v uredništvu Edinosti in Novic. Vse svoje znanje in sebe samega je usmeril v službo malih ljudi – Slovencev, postal je varuh resnice in pravice in pogosto podpornik nemočnih.

Osrednji del življenja je ob družini posvetil slovenstvu in boju proti fašizmu in njegovi raznarodovalni politiki med vojnama in kasneje. Ob Francetu Bevku, prof. Jožetu Kosovelu, dr. Dorčetu Sardoču, dr. Angelu Kukanji, Štefanu Lovrenčiču in drugih zavednih tržaških intelektualcih, združenih v Narodnem odboru, je zaustavljal italijanske agresivne protislovenske načrte in poskušal zgoče probleme reševati na legalen in human način. Pokončno in jasnovidno je svoja ravnanja usmerjal v dobrobit slehernega Primorca. Rad je imel ljudi, za njihovo svobodo se je razdal.

V letu 1940, ko je Italija stopila v vojno, je fašizem postajal vse bolj napadal in neizprosno in zavedni Slovenci v Trstu in na Primorskem so postali moteči. Sledile so množične aretacije članov tigrovskih skupin in Narodnega odbora, med njimi se je za zapahi našel tudi dr. Tončič. V celici št. 41 v ulici Coronoeo je bil obsojen na 16 let zapor. Z na smrt obsojenima Pinkom Tomažičem in Simonom Kosom je sodoživljal njune zadnje trenutke pred smrtjo, kar je zapisal v enem izmed prvih pisnih pričevanj o času neposredno pred drugim tržaškim procesom.

Pet let zapor in krutosti, ki jih je preživel, so dr. Tončiča utrdila in mu dala novih energij. Osvoboditev Primorske ob koncu vojne in padec fašizma je doživljal z veseljem upanjem na svobodo. Čeprav mu je tudi svoboda prinesla nove krivice, pa je svoj smisel

našel zopet »sredi življenja«. Skrbel je za družino, utrjeval pravniški poklic, bil dejaven v društvu Pravnik, pisal je članke in kazal na bolečo preteklost, postal je soustvarjalec pri delu v tržaškem gledališču in ostal je dosleden pri iskanju poti za razveljavitev krivičnih obsodb 2. tržaškega procesa. Do razveljavitve teh obsodb je prišlo 14. 12. 1971.

Jeseni 1978 je zdravje dr. Tončiča zapuščalo. Svoje zadnje dneve je preživljal v Bolnici dr. Petra Držaja v Ljubljani, vendar pa se je še v svetlih trenutkih iskreno veselil proslave v Komnu, posvečene 35. obletnici priključitve Primorske k Jugoslaviji.

Še vedno živi med nami človek širokega obzorja, globoko vpet v kamnito pokrajino, iz katere je črpal neskončno ljubezen do ljudi, jezika, naroda in svobode.

Tako pokončni ljudje so tlakovali temelje današnji samostojni Sloveniji.

Vera Bernetič

Ljudmila Novak nova predsednica NSi

LJUBLJANA - Delegati občinskih odborov NSi so na včerajšnjem predčasnem volilnem kongresu z 207 glasovi za in 28 neveljavnimi glasovnicami dosedanje vršilko dolžnosti predsednice stranke Ljudmilo Novak izvolili za novo predsednico. Pred tem je edini protikandidat Franc Vovk umaknil svojo kandidaturo. Za nove podpredsednike stranke so bili imenovani Jožef Horvat s 126, Anton Kokalj s 110 in Marjetka Uhan s 105 glasovi. Nova predsednica sveta stranke je postala Mojca Kucler Dolinar z 222 glasovi. (STA)

Začetek gradnje južnega dela ankaranske vpadnice v Kopru

KOPER - Podjetja Primorje, SCT in Kraški Zidar so v četrtek začela graditi južni del ankaranske vpadnice v Kopru. Gre za investicijo, vredno 16,5 milijona evrov, s katero bodo povezali sedanjo Ankaransko cesto ter krožišče na novi Bertoski vpadnici. Občani Mestne občine Koper bodo tako pridobili tretji vhod v Koper, ki bo omogočil lažji dostop iz Ankarana, Hrvatinov, Škofij, Dekanov, Bertokov in Svetega Antona.

Južni del ankaranske vpadnice v dolžini 1.506 metrov bodo gradili v dveh fazah. Prva zajema usposobitev za prevoz z vozili in bo končana do konca prihodnjega leta, druga faza pa zajema dokončanje zgornjega ustroja, pločnik in kolesarsko stezo, gradnjo komunalne infrastrukture ter hortikulturo, kar naj bi končali konec leta 2010. (STA)

V Izoli našli utopljenega Nemca

IZOLA - V marini Izola so v morju našli utopljenca. Po policijskih ugotovitvah gre za 55-letnega nemškega državljanca, ki je bil stalen gost marine, kjer je imel tudi zasidrano svojo jadrnico. Pravi vzrok smrti bodo skušali ugotoviti z obdukcijo, ki jo je odredila zdravnica, so včeraj sporočili s Policijske uprave Koper. (STA)

Drevo padlo na moškega

BENEDIKT/IDRIJA - V delovni nesreči, ki se je v naselju Drvanja v občini Benedikt zgodila pri podiranju dreves v gozdu, je drevo padlo na moškega, ki je poškodbam podlegel. Še ena oseba je bila v nesreči, ki se je zgodila včeraj nekaj pred poldnevom, poškodovana, so sporočili iz Centra za obveščanje RS. V Idriji pa je včeraj nekaj po 9. uri drevo padlo na delavca, ki je sekal drevesa v ulici Otona Župančiča, in ga huje poškodovalo. S helikopterjem so ga prepeljali v ljubljanski univerzitetni klinični center. (STA)

SSO - Izvršni odbor

Odpraviti krčenja sredstev manjšini

TRST - Izvršni odbor Sveta slovenskih organizacij (SSO) je preteklo sredo, verjetno zadnjič zasedal pred občnim zborom, ki bo na Opčinah v petek, 28. novembra. Odborniki so obravnavali vrsto pomembnih tem, ki v tem trenutku zbujajo veliko skrb v celotni slovenski narodni skupnosti v Italiji, je zapisano v tiskovnem sporočilu organizacije.

Tako v poročilu, ki ga je podal predsednik Štoka, kot v obravnavi, ki je sledila, je bil najprej izpostavljen problem dvojezičnih tabel na novem avtocestnem odseku, katerega odprtje je predvideno za prihodnji 19. november. Sprenevedanje italijanskih institucij glede zakonskih določil, po katerih so dvojezični napisi obvezni, je naravnost osupljivo. Dvojezični napisi bi morali biti postavljeni ne samo na tem novem delu avtoceste, temveč povsod tam, kjer avtocesta prečka ozemlje, ki je bilo vključeno v seznam občin za izvajanje zaščitnega zakona. Predsednik Štoka je v svojem poročilu izpostavil aktivno in odločno poseganje Agrarne skupnosti in Koordinacijskega združenja kraških vasi, ki sta z vrsto posegov opozorila na hudo krivico, ki bi se zgodila, če dvojezičnih napisov ne bi bilo. Izvršni odbor je ugotovil, da se je manjšina, prek SSO in SKGZ ter s prizadevanjem senatorke Tamare Blažina in predstavnikov SSK, Gabrovca in Milkoviča, ustrezno in strnjeno odzvala.

Izvršni odbor SSO je nato obravnaval naravnost katastrofalno krčenje državnih prispevkov slovenski narodni skupnosti, ki ga predvideva osnutek finančnega zakona ministra Tremontija in ki ga je poslanska zbornica že odobrila. Gre za hudo zmanjšanje ravni zaščite naše narodne skupnosti in za poseganje po samem življenju družtev in organizacij, katerih delovanje je neobhodno potrebno za obstoj in razvoj, še posebno v času težke splošne gospodarske krize. Naravnost nezaslišano je dejstvo, da se najdejo gmotna finančna sredstva za rešitev bank in velikih podjetij, ki so zašli v težave po lastni krivdi, po drugi strani pa je krivično, da izpostavljenim družbenim subjektom, kot so narodne skupnosti, v katere spadata slovenska v Italiji in italijanska v Sloveniji in na Hrvaškem, odrekajo denarna sredstva. Svet slovenskih organizacij bo vsestransko odločno vztrajal pri zahtevi, da se ta krčenja odpravijo in da se slovenski narodni skupnosti zagotovi pravično in ustrezno državno financiranje, kot to določajo vse pravne države in mednarodne zaveze. SSO pričakuje tudi odločen poseg Dežele FJK in njenega predsednika Tonda, ki naj po eni strani zahteva od rimske vlade, da spoštuje zaveze do Slovencev, po drugi strani, pa da zagotovi primerna deželna sredstva iz lastnega proračuna.

Izvršni odbor je obravnaval tudi položaj Slovenskega stalnega gledališča in splošne napore, da se preseže sedanje krizno stanje, ki je nastalo po odstopu predsednika Borisa Kureta.

Ob koncu je izvršni odbor poleg nekaterih tehničnih zadev, vezanih na potek občnega zbora, določil tudi geslo tega zbora, ki bo ZA OBSTOJ IN RAZVOJ.

Glede na to, da se je izvršni odbor zadnjič sestal v sedanji sestavi, je predsednik Štoka odbornikom izrazil hvaležnost za sodelovanje in podporo v triletnem mandatu, ki se sedaj zaključuje.

GORICA - Po napovedih bodo italijanski objekti odstranjeni pred prvo obletnico schengenske širitve

Jutri bodo začele padati še kabine in nadstreški na meji

Najprej Solkan in Miren, nato 24. novembra Šempeter in Devetaki, 1. decembra pa še Plešivo in Jamlje - Romoli želi proslaviti obletnico

Končno bodo odpravili (razpadajoče) ostanke mejnih objektov. Z goriške občine so namreč včeraj sporočili, da se jutri začenja odstranjevanje policijskih kabin in drugih ovir, morda tudi motečih nadstreškov, česar pa niso znali potrditi. S tem je mestno upravo seznanila agencija državne posesti, ki bo poskrbela za sanacijo nekdanjih mejnih prehodov v goriški pokrajini. Dela pa bodo trenutno potekala le na italijanski strani in bodo zadevala samo italijanske objekte, kot so nam včeraj potrdili na policijski postaji za izravnalne ukrepe v Rožni dolini in na novogoriški policijski upravi, ki o kakršnem koli rušenju niso bili obveščeni. Isto so povedali tudi na novogoriški občini. Po napovedih bodo odstranjevanje izpeljali pred 20. decembrom; v noči na 21. december bo namreč poteklo prvo leto od ukinitve kontrol, ko so ti sočli tudi pri nas slavili padec meje.

Če so bili v pričakovanju na lanski decembrski dogodek na slovenski strani hitrejši, saj so prvi začeli odstranjevati pregrade, so jih tokrat prehiteli Italijani, v kolikor marsikje, poleg italijanskih, še vedno stojijo slovenske kabine z nadstreški vred.

Po seznamu, ki ga je posredovala uprava državne posesti, se bodo jutri lotili odprave objektov na meji pri Solkanu in Mirnu, 24. novembra jima bodo sledili Šempeter in Devetaki, 1. decembra pa še Plešivo in Jamlje. Na območju odstranjevanja bo promet močno oviran, saj bo do konca del vozilom onemogočen prehod, kar utegne ustvariti zastoje zlasti pri Solkanu in Šempetru, koder teče promet med Gorico in Novo Gorico. V seznamu pa ni mejnih objektov na Škabrijelovi, ki so še posebej moteči in nevarni, ker je to glavna prometnica med mestoma, niti ne pri Rdeči hiši in Štandreu. Pričakovati je to-

rej, da je to le prva faza, ki ji bo sledilo nadaljnje rušenje kabin in nadstreškov.

»Odstranjujejo se sledovi naše preteklosti, kar je izredno pozitivno dejstvo. To se tudi dogaja s precejšnjim pospeškom, če upoštevamo običajno počasnost javne administracije,« pravi župan Ettore Romoli in na račun nostalgikov meje dodaja: »Mislim, da je teh vedno manj. Če pa že so in ne morejo brez, lahko še dalje živijo, kot da bi meja stala. Kar se nas tiče, nameravamo prvo obletnico padca meje primerno obeležiti skupaj z Novo Gorico. To je bil pomemben dogodek in zato ne smemo dovoliti, da gre obletnica nezavedno mimo nas. Lahko bi v ta namen izkoristili skupno prižiganje lučk na Transalpini, ki bi ga priredili 20. decembra. O tem se bom vsekakor pomenil z novogoriškim županom, ki ga bom v prihodnjih dneh poklical.« (ide, nn)

Policijska kabina na mejnem prehodu pri Mirnu

BUMBACA

GORICA - Razstavo o vodi so včeraj odprli na nižji srednji šoli Ivan Trinko

Javna dobrina in pravica

»Voda ne sme biti predmet špekulacij« - Do 5. decembra si bo poučno razstavo ogledalo okrog tisoč goriških otrok in mladih

Koliko litrov vode porabimo dnevno? Koliko vode je v enem hamburgerju? Koliko ljudi umira vsak dan zaradi pomanjkanja vode? Zakaj stane prebivalce bogatejših držav voda manj, kot stane reveže v Afriki? Zakaj je Italija največja svetovna uporabnica ustekleničene vode, čeprav je voda, ki priteka iz pip, kakovostna in cenejša? To so le nekatere izmed vprašanj, na katera bodo našli odgovor obiskovalci razstave »H2OK«, ki bo do 5. decembra na ogled v prostorih slovenske nižje srednje šole Ivan Trinko v Gorici. Pobuda, ki opozarja na varčevanje z vodo in predvsem na dejstvo, da je voda javna dobrina, je vključena v projekta goriške pokrajine Poti miru in Mladi na meji, ob pokrajini pa so jo omogočili še dežela FJK in rimska ministrstva.

Razstavo, ki si jo bodo jutri prvi ogledali učenci šole Trinko, si je zamislil Paolo Rizzi iz odbora CTNA iz Novare, ki je z zanimivo interaktivno razstavo prepotoval že mnoga italijanska mesta. V prihodnjih tednih si jo bo v poslopju v ulici Grabizio ogledalo tudi približno 1000 otrok in mladih, ki obiskujejo šole goriške pokrajine. »Prijavilo se je okrog 40 skupin. Pri večini gre za otroke nižjih srednjih in osnovnih šol, zanimanje pa je pokazalo tudi nekaj višjih šol in vrtcev,« je povedal Corrado Altran, predstavnik združenja Tenda per la Pace e per i Diritti, katerega člani bodo v prihodnjih treh tednih vodili obiskovalce razstave. Včerašnjega odprtja se je udeležil pokrajinski odbornik Marko Marinič, ki je povedal, da se razstava vključuje v niz pokrajinskih pobud na temo vode. »V kratkem bo goriški pokrajinski svet obravnaval sklep o nameri, ki zagovarja potrebo po javnem upravljanju vode. Le-ta je namreč javna dobrina, ki ne sme biti predmet špekulacij. V to smer žal gre člen št. 23 Tremontijevega finančnega zakona,« je poudaril odbornik in se zahvalil ravnateljici šole Trinko Elizabeti Kovic, ki je dala na razpolago prostore za razstavo. »Veseli nas, da lahko gostimo hvalevredno pobudo. Odprtost in sodelovanje s teritorijem sta namreč cilja, ki si ju naša šola postavlja,« je povedala Kovičeva in dodala, da si bodo v prihodnjih tednih ogledali razstavo tudi otroci slovenskih šol.

Razstavo je Rizzo postavil v dveh različnih sobah. Vodiči bodo obiskovalce najprej povabili v poseben »vodni« šotor; malo svetišče, kjer bodo sedli na blazinicice in razmišljali o pomenu vode v različnih kulturah, o vodi kot človekovi pravici in o kršenju le-te. Po začetnem »obredu« bodo prešli v drugi prostor, kjer si bodo ogledali vrsto posnetkov o različnih uporabah vode in o vodnem ciklu, vodiči pa jim bodo pokazali tudi nekaj eksperimentov. Izpolnili bodo vprašalnik, nato pa bodo ugotavljali, koliko pitne vode porabijo pri vsakodnevnih opravilih. Dalje bodo spoznali pripomočke, ki omogočajo manjšo porabo vode, in izume, ki so tudi v revnejših državah poenostavili dostop do vodnih virov.

V drugi sobi bodo obiskovalci odkrili, da sta voda in denar na svetu zelo neuravnovešeno porazdeljena. Dejstvo, da kar poldruga milijarda ljudi nima vode in umira za boleznimi, kot je driska, bo v prihodnosti privedlo do vojn za vodo in masovnega izseljevanja. »Obiskovalcem bomo prikazali špekulacije multinacionalk in jih spodbujali k pitju vode iz pipe; Italija je namreč največja uporabnica ustekleničene vode, denar, ki ga potrošimo pri nakupu le-te, pa je odvisen od plastenke, nalepke, lepila, itd. Voda predstavlja 0,1 odstotek cene vsake steklenice,« je povedal Rizzi in tako zaključil: »Voda je javna dobrina in človekova pravica. To je sporočilo, ki ga hočemo posredovati mladini.« K razstavi so prispevali tudi učenci šole Trinko, ki so z doma prinesli veliko število plastenk, s katerimi je Rizzi oblikoval italijanski polotok in Slovenijo. (Ale)

Italijanski polotok iz plastenk

BUMBACA

GORICA - Mamila Razpečevalec izdal pajdaša

V zaporu Goričana s hašišem

Karabinjerji iz Gorice in Vidma so skupaj izsledili 31-letnega Goričana F.D., ki je preprodajal mamila. Moški je takoj po aretaciji izdal še svojega pajdaša, saj je agentom razkril, da je mamilo prodajal 20-letnemu Goričanu G.C., ki je zatem odmerke droge preprodajal med zasvojenici.

Do aretacije je prišlo prejšnji četrtek v središču Gorice. Karabinjerji so najprej pregledali stanovanje 31-letnika in v njem našli 200 gramov hašiša; nato so se odpravili do mlajšega preprodajalca in v njegovem stanovanju našli dodatnih 20 gramov hašiša. Obema so nataknilo lisice in ju pospremili v goriško kaznilnico, kjer sta priznala svojo krivdo in preiskovalcem nudila več pojasnil o preprodajanju mamil na Goriškem. Baje je 31-letnik drogo kupoval v Vidmu, z njo pa je v Gorici zalagal več preprodajalcev, ki so jo nato prodajali med mamilašmi in kupci nasploh. V okviru preiskave so po napotkih, ki sta jih aretiranca nudila agentom, že izsledili še 20-letno Goričanko C.F.; ker je pri sebi imela manjšo količino droge, so jo karabinjerji prijavili sodišču, vendar ostaja na prostosti.

AVČE - Preiskava o nesreči v črpalni hidroelektrarni

Po dveh mesecih vzroki še neznani, tretji poškodovani delavec okreval

Dobra dva meseca po delovni nesreči, ki se je na gradbišču črpalne hidroelektrarne Avče zgodila 9. septembra, še ni ugotovljeno, kaj je botrovalo tragediji, v kateri sta dva delavca podjetja Primorje Geotehnika izgubila življenje, tretji pa je bil huje telesno poškodovan. Naj spomnimo, da so se delavci s košaro na žerjavu spuščali v 190 metrov globok in štiri metre širok vertikalni jašek, v zadnji fazi spuščanja proti delovnem platuju pa je začela košara nenadzorovano padati.

Kriminalisti zadevo še preverjajo, je povedal tiskovni predstavnik novogoriške policije Dean Božnik in dodal, da preiskava poteka v smeri suma storitve dveh kaznivih dejanj, in sicer, povzročitve splošne nevarnosti in nevarnosti pri gradbeni dejavnosti. Izrazil je tudi prepričanje, da bo preiskava trajala še nekaj časa. Vodja okrožnega državnega tožilstva v Novi Gorici, Branka Oven, je pojasnila, da je zadeva še v predkazenskem postopku in da zaenkrat razpolagajo le s poročilom, ki ga je ob ogle-

du podal preiskovalni sodnik. Tudi na republiškem inšpektoratu za delo preiskava, v kateri sodelujejo z drugimi inšpekcijskimi službami in tožilstvom, še poteka, zato o ugotovitvah in morebitnih ukrepih še niso hoteli govoriti.

V družbi Primorje o preiskavi nimajo nobenih podatkov in čakajo na njen zaključek. Družinama obeh umrlih delavcev, tujih državljanov, so takoj po nesreči odobrili solidarnostno finančno pomoč v maksimalnem možnem znesku, ki ga omogočajo slovenski davčni predpisi, preko Rdečega križa pa še vedno poteka zbiranje denarnih prispevkov. Do srede oktobra se je na posebnem transakcijskem računu za pomoč štiri- in petčlanskima družinama obeh smrtno ponesrečenih zbralo 35 tisoč evrov; vsaka družina je prejela polovico zneska. Po besedah Eda Peliconi iz Primorja je 22-letni delavec, ki je bil ob nesreči hudo ranjen in s helikopterjem odpeljan v ljubljanski klinični center, potem ko se je zbudil iz kome, presenetljivo hitro okrevljal in se nahaja v domači negi v Bosni in Hercegovini. (nn)

SKUPINSKA RAZSTAVA
Društva za umetnost

27-OBLETNICA
KULTURNEGA DOMA
GORICA

KONS

V torek, 18. november 2008, ob 18. uri
v Kulturnem domu v Gorici (ul. I. Brass, 20).

Info: Kulturni dom Gorica tel. 0481 33288

Vabljeni!

GORICA-NOVA GORICA - Preko 350 otrok tekmovalo v orientacijskem teku

Karta spremenila mesti v velik športni objekt

Čezmejnega tekmovanja so se udeležili tudi slovenski dijaki iz Gorice in Doberdoba

Tekmovalca med pregledovanjem orientacijske karte (levo), učenci iz Doberdoba pred startom (desno)

BUMBACA

Orientacijska karta je včeraj spremenila Gorico in Novo Gorico v velik športni objekt, ki je nudil veliko užтков in zabave preko 350 otrokom in mladim. Tekme v orientacijskem teku so se udeležili učenci in dijaki raznih šol z Novogoriškega, iz Gorice, Trsta, Vidma, Tolmeča in kraja Villa Santina. Med tekmovalci so bili tudi učenci nekaterih razredov nižjih srednjih šol iz Doberdoba in Ivan Trinko iz Gorice ter dijaki industrijskega tehničnega zavoda Jurij Vega in znan-

stveno-tehnološkega liceja Simon Gregorčič iz Gorice; kako so se odrezali, bo znano v prihodnjih dneh, čeprav so rezultati pri orientacijskem teku postranskega pomena. Veliko pomembneje je namreč, da se mladi športniki družijo s sovrstniki in da se naučijo, kako uporabljati orientacijsko karto in sploh kako se z njo znajti v nepoznanem okolju. Pri tem ima seveda tekma, ki jo med Gorico in Novo Gorico prirejajo zveza UISP, deželni odbor FISO, Orientacijski klub in no-

vogoriški športni zavod, še toliko večji pomen, saj se udeleženci s tekom po dveh mestih zavedajo, da med njima ni večmejnih pregrad in da jima je torej sodelovanje usojeno.

Nagrajevanje včerajšnje tekme, ob zaključku katere je mlade udeležence nagovoril pokrajinski odbornik Marko Marinčič, bo potekalo 2. decembra dopoldne v avditoriju slovenskega višješolskega pola v ulici Puccini, ko bodo nagrajili tudi udeležence dijaških mladinskih iger.

GORICA - Občinski svet izvolil odvetnico Eleno Grossi

Pravobranilec s polemiko

Marinčič: »Strankarsko kupčevanje« - Waltritsch: »Delala bo za vse občane« - Sprejeli varianto k regulacijskemu načrtu, ki bo omogočila ureditev novih parkirišč

Goriška občina ima novega občinskega pravobranilca. Med petkovim zasedanjem občinskega sveta je bila namreč izvoljena Elena Grossi, 39-letna odvetnica, pri imenovanju katere je bila odločilna tudi podpora nekaterih svetnikov opozicije. Pot do izvolitve kandidatke je bila dokaj strma, saj je do glasovanja prišlo po vneti razpravi. Opozicija je namreč večini očitala, da je bil postopek izvolitve nelegitimen. Pri prvih dveh glasovanjih Grossijeva ni dobila predvidene dvotretjinske večine, do razpleta pa je prišlo pri tretjem, ko je s 30 glasovi dosegla absolutno večino (pri izvolitvi pravobranilca sodelujejo ob predstavnikih občinskega sveta tudi predstavniki rajonov, zato je bilo volilnih upravičencev 51).

Dogovor za izvolitev Grossijeve so večina in skupina DS (Oljka) dosegle med prekinitvijo zasedanja, ko so se sestali načelniki skupin. Z izvolitvijo 39-letne odvetnice pa ne soglašajo predstavniki skupin Forum za Gorico, Občani za Gorico, Progetto Gorizia in SKP. »Večina je ponovno predstavi-

seznam kandidatov, ki ga je predstavila aprila in ki je bil umaknjen z dnevnega reda. Pod pritiski radikalcev, ki so zahtevali neposredno izvolitev pravobranilca, je uprava takrat odločila za razpis, na katerega se je prijavilo 28 občanov. Po statutu bi morali vsako kandidaturo spremljati trije predstavniki občinskega sveta, v resnici pa to ni bilo upoštevano,« je povedal predstavnik Foruma Marko Marinčič in nadaljeval: »Svetniki Bellavite, Di Gianantonio in De Santis so med tem predstavili kandidaturo Sonie Santorelli, ki je bila po našem mnenju edina legitimna. Odločitev pa je padla s strankarskim kupčevanjem nekaterih načelnikov skupin večine in opozicije. Ni izključeno, da bosta Santorellijeva ali kak občan vložila priziv.« Nekoliko drugače pa gledajo na stvar v vrstah Oljke. »Zagovarjali smo potrditev Marina Marina, vendar ta predlog ni imel široke podpore v občinskem svetu. Zato smo se ob tretjem glasovanju odločili za nepristransko osebo,« je povedal načelnik Oljke Federico Portelli, Aleš Waltritsch pa je po-

jasnil: »Soglašamo, da je prišlo do nekaterih nerodnosti pri postopku, v zvezi s problemom treh podpisov za vsakega kandidata pa je treba povedati, da je statut nejasen. Pri prvih dveh glasovanjih so nekateri izmed nas podprli Santorellijevo, ob koncu pa je prevladala potreba po složnosti občinskega sveta. Grossijeva je nevtralna oseba, ki bo delala za vse občane. Podčrtati pa gre, da se je tudi tokrat pokazala krhkost večine, ki bi sama ne dosegla dovolj glasov.« V javnost je med drugim včeraj tudi pricurjla vest, da bo iz skupine FI preskočil v vrste Krščanske demokracije tudi svetnik Carlo Carruba.

Občinski svet je v petek glasoval še o varianti št. 28 k regulacijskemu načrtu, ki bo omogočila ureditev parkirišč pri sedežu nadškofije in v ulici De Gasperi. Varianta ne nazadnje dodeljuje športno namembnost območju, kjer se v Pevmi nahaja jahalnica Remuda. S tem ni soglašal občinski svetnik Oljke Silvan Primosig, katerega amandma pa je bil zavrnjen. (Ale)

GORICA - Finančna straža prijavila Madžara

Zasegli psičke

Stari so bili manj kot štirideset dni in brez dovoljenja za uvoz

Agenti goriške finančne straže so zasegli deset pasjih mladičev in prijavili sodstvu madžarskega državljana, ki jih je nameraval nezakonito uvoziti v Italijo. Uvoz pasjih mladičev je namreč prepovedan, če so psički mlajši od treh mesecev, v primeru, da so namenjeni prodaji, pa veljajo dodatna določila, ki jih Madžar ni spoštoval. Vsak psiček bi namreč moral imeti tetovirano številko, ki bi bila vezana na pasji potni list. Vsakega mladiča bi moralo spremljati še veterinarsko potrdilo, ki bi dokazovalo, da je opravil vsa potrebna cepljenja in sploh da je star več kot tri mesece.

Agenti finančne straže so v avtomobilu madžarskega državljana našli tri zaboje, v katerih je bilo stlačenih deset mladičev pasem bulldog, mops in zahodno višavski beli terrier. Agenti so takoj ugotovili, da so bili psički zelo mladi, saj niso imeli preko štiridesetih dni življenja.

Zaradi tega so mladičke zasegli in jih prepeljali v pesjak, kjer jim bodo pomagali preživeti, saj so odločno še premladi, da bi jih lahko odtrgali materi. Madžarskega državljana so prijavili zaradi nedovoljenega uvoza pasjih mladičev in zaradi poverbe dokumentov. Moški je namreč sam izdelal pasje potne liste, na katerih so bili neresnični podatki o starosti psičkov in o sicer neopravljenem cepljenju.

Zakaj je moški skušal uvoziti deset psičkov v Italijo, je takoj jasno, če vemo, da velja vsak mladiček na italijanskem trgu najmanj 1.200 evrov, na madžarskem pa 100 evrov. Madžarski državljan bi torej s prodajo pasjih mladičkov zaslužil lepo vsoto denarja, vendar je treba pri pomniti, da imajo delež krivde pri uvažanju mladičkov iz tujine tudi italijanski kupci; psičke hočejo kupiti, ko so zelo mladi, ko odrastejo, pa jih morda zapustijo ob kaki cesti.

GORICA - Primarne volitve podmladka Demokratske stranke

Mladi demokrati izbirajo državno in deželno vodstvo

Mladi demokrati se po vsej Italiji pripravljajo na primarne volitve, s katerimi bodo v petek, 21. novembra, izvolili delegate državne in deželne skupščine. »Podmladek Demokratske stranke bo s svojimi primarnimi volitvami ustanovil veliko mladinsko gibanje, ki bo aktivno na državni in deželni ravni,« je na včerajšnji predstavitvi petkovih primarnih volitev povedal koordinator goriških Mladih demokratov Luca Corolli. Po njegovih besedah bodo prihodnji petek mladi od 14. do 29. leta starosti izbirali med štirimi kandidati za državnega tajnika novega mladinskega gibanja; na državni ravni so namreč kandidature vložili Salvatore Bruno, Giulia Innocenzi, Dario Marini in Fausto Raciti, medtem ko se na krajevni ravni mladi lahko kandidirajo za državno oz. deželno skupščino do srede, 18. novembra. »Za vložitev kandidature za deželno skupščino je treba predstaviti petnajst podpisov mladih od 14. do 29. leta starosti, za kandidaturo v državno skupščino pa je treba zbrati 30 podpisov,« je povedal Corolli in pojasnil, da bodo kandidature zbirali na goriškem sedežu Demokratske stranke v ulici Locchi.

Pri organizaciji petkovih primarnih volitev so Mladim demokratom pomagali starejši somišljeniki iz vrst Demokratske stranke (DS), ki so jim dali na razpolago svoje sedeže za ureditev volišč. V petek bodo tako mladi lahko izbirali svoje predstavnike na sedežu DS v ulici Locchi v Gorici med 9. in 23. uro, pri stojnici DS na korzu Italia v Gorici od 12.30 dalje, na sedežu DS v ulici Udine v Krmini med 15. in 23. uro, v ljudskem domu na trgu Unità v Gradišču (urnik še ni določen), na sedežu DS v ulici Verdi v Trzinu med 18.30 in 22. uro, na sedežu DS v ulici Sauro v kraju San Pier d'Isonzo med 17. in 19. uro ter na sedežu DS na trgu Santi martiri v Škocjanu med 18. uro in 20.30. Volili bodo lahko tudi priseljenci z dovoljenjem za bivanje, volivci pa bodo prispevali en evro za kritje organizacijskih stroškov glasovanja.

Na včerajšnji predstavitvi pobude je bil prisoten tudi pokrajinski tajnik DS Omar Greco. Po njegovih besedah je italijanska politika potrebna pomladitve, zato pa je treba dati priložnost mladim, da se s svojim gibanjem aktivno vključijo v politično življenje.

GORICA - SSK

Razlastitve: ponujena cena prenizka

Pokrajinsko tajništvo stranke Slovenke skupnosti je na sredinem zasedanju obravnavalo vrsto vprašanj. Najprej so člani tajništva ocenili slavnostni del deželne kongresa SSK, ki je potekal v Kulturnem centru Lojze Bratuž. »Splošna ocena je nadvse pozitivna, saj je deželni tajnik Damijan Terpin podal zelo aktualno politično poročilo; prisotnost visokih gostov in njihovi posegi so omogočili plodno razpravo o stanju slovenske narodne skupnosti in njenih odnosih do Italije in Slovenije. Razveseljivo je bilo tudi, da so se kongresa udeležili številni mladi, ki so ustanovili svojo skupino. Nekateri so bili tudi izvoljeni v deželni svet stranke. Pomembnost ustanovitve mladinske sekcije in kakovost kongresa SSK potrjujejo številni posegi, ki jih beležimo v dnevnem tisku, čeprav ne vsi dosegajo temu primerne ravni,« pravi člani tajništva, ki so poseben poudarek namenili širitvi avtocestnega odseka Vileš-Gorica ter razlastitvam v občini Sovodnje in v Štandrežu. »Obe vasi sta v prejšnjih desetletjih že utrpeli veliko razlastitev za razne infrastrukture, od goriške industrijske cone do tovrnega postajališča in gradnje hitre ceste; razlastitve so prizadele predvsem Slovence in kmečki sektor, ki je v Štandrežu in Sovodnjah dobesedno izginil, kar predstavlja veliko gospodarsko škodo,« pravijo člani SSK, ki so zaskrbljeni tudi za nizke cene odkupa zemljišč. SSK zato poziva goriško pokrajino in občino Sovodnje, naj pritisneta na deželo in na družbo Autovise Venete, da se cena dvigne. »Odločno je treba tudi zahtevati dvojezične napise, primerno akustično zaščito in stalno merjenje onesnaževanja,« pravijo pri SSK in zagovarjajo potrebo po skupnem nastopu lastnikov zemljišč. Po njihovem mnenju je namreč žalostno, da se na goriški urad Kmečke zveze ni obrnil niti en lastnik. »Slovenska kmečka organizacija bi lahko koordinirala in zastopala lastnike zemljišč, ki so predmet razlastitve,« poudarjajo pri SSK in pravijo, da bi z uresničitvijo namakalnega sistema, za katerega je v deželnem proračunu namenjenih 1.800.000 evrov, imela zemljišča bistveno višjo vrednost.

Tajništvo se je tudi kritično izreklo o krčenju občinskih prispevkov goriškim rajonskim svetom. Člani SSK opozarjajo, da se troši veliko denarja za razstave, potem pa je treba krčiti dotacijo rajonskim svetom. Trije občinski svetniki SSK in rajonski predsedniki bodo od goriškega župana zahtevali, da naj odpravi krčenja.

Posamezne sekcije SSK bodo do konca meseca razpravljale o prihodnjih občinskih volitvah in o predlogu skupnega upravljanja. Tajniki sekcij bodo o tem poročali na decembrskem zasedanju pokrajinskega tajništva.

TRŽIČ - Jutri Knjižnica z mladinskim odsekom

V tržiški občinski knjižnici v ulici Ceriani bodo jutri ob 11. uri uradno predali namenu nov mladinski odsek, v katerem so mladim bralcem do 14. leta starosti na razpolago številne knjige in kartonke. Mladostniki in otroci bodo imeli na voljo tudi pet računalnikov z internetno povezavo, del odseka, ki skupno meri dvesto kvadratnih metrov, pa bo opremljen z blazinami, tako da se bo branje lahko prepletalo z igro. Jutri ob 17.30 bodo v knjižnici podarili knjigo vsem otrokom, ki so se rodili v prvih šestih mesecih letošnjega leta.

JAMLJE - Kremenjak praznuje 15-letnico delovanja

Trud poplačan z uspehi in pohvalami

Sinoči predstavili jubilejno brošuro, danes festival Diaton 2008

VRH - V nedeljo Novi tabli na mesto odtrganih

V spomin na delovanje najzgodnejše kurirske postaje v sistemu obveščanja in sporočanja na slovenskem ozemlju med drugo svetovno vojno je pred nekaj leti bila nameščena majhna plošča z napisom na obcestno skalo na poti, ki z Vrha pelje proti Brestovcu. Lani je bila postavljena še ena plošča zaradi istega vzroka na Škofniku, saj se je karavla premikala zaradi varnostnih razlogov. Prvo so postavili ob priložnosti 55 kilometrov dolgega pohoda z Vrš nad Čepovanom - Kurirska postaja št. 8, skozi Trnovski gozd in čez Vipavsko dolino mimo Cerja do Vrha - Kurirska postaja št. 15, drugo pa s številčnejšo prisotnostjo udeležencev in kratko slovesnostjo.

Na Kras se seveda podajajo različni ljudje in ni malo takih, ki jih odločitev, da smo se Slovenci uprli ne le nacizmu, ampak tudi fašizmu, moti. Tako nevrotično moti, da si dajo duška: opremijo se s kovaškim orodjem in se spravijo na nobelje ne tablice, ki pa imajo »lepotno napako« - na njih je rdeča zvezda. Zato so pred dvema mesecema ostali na skalah le pokvečeni vijaki.

V nedeljo, 23. novembra, bosta dve novi tablici postavljeni na mesto odtrganih. Vrhovska sekcija VZPI-ANPI, ki je dala pobudo, vabi domačine, somišljenike in bralce, ki naj obvestijo tudi druge, na enourni sprehod, med katerim bo to obvezno dejanje postorjeno. Zbirališče bo ob 10.30 pred spomenikom NOB na Vrhu. Med postankom pri tablah bo zapela ženska vokalna skupina Danica.

Predsednica društva Kremenjak Bruna Visintin med nagovorom na zadnjem občnem zboru; ob njej društvena tajnica Martina Pahor

BUMBACA

Jamelski kulturni delavci že petnajst let vlagajo v delovanje društva Kremenjak veliko truda, ki je na prireditvah in pobudah poplačan z dobrim odzivom vaščanov in prijateljev iz sosednjih krajev. Hkrati so Jamelci deležni številnih pohval za zgodovinske kolarje in druge občasne publikacije, ki jih izdajajo, seveda pa tudi za nastope, ki jih v drugih sredinah opravijo društveni harmonikarji, otroški pevski zbor in plesni skupini. Letos je širšo javnost še posebej navdušila mladinska plesna skupina, ki je poleti nastopila na Kapljicah kulture ZSKD-ja in septembra na stoletnici Zadržne banke Dobrdo in Sovodnje, medtem ko so množično udeležbo s preko štiristo pohodniki zabeležili na letošnjem kraškem pohodu, ki je povezal Jamlje in Sela na Krasu.

Pestrost kulturnega delovanja zaznamuje tudi dvodnevno praznovanje petnajstletnice društva, ki se je začelo včeraj v večnamenskem središču v Jamljah. Med večerom so se zvrstili plesni in glasbeni nastopi ter predstavitev brošure o petnajstletnem delovanju društva. Pri pisanju publikacije so sodelovali vsi društveni odborniki, ki so na pripravljalnih sestankih večkrat nadaljevali z delom pozno v noč. Zbrano gradivo je zatem uredila društvena predsednica Bruna Visintin, v italijansko ga je prevedla Martina Pahor, nazadnje pa je besedila lektoriral Aldo Rupel. »V brošuri smo zaobjeli pet-

najstletno delovanje društva, ki je bilo uradno ustanovljeno 2. novembra 1993, v bistvu pa je nastalo že med takratnim poletjem, ko so v Jamljah priredili prvi tečaj diatonične harmonike,« je pojasnila Bruna Visintin. Brošura se začne z željami, ki so jih ob priliki 15-letnice delovanja izrekli poleg Visintinove vsi dosedanja predsedniki društva Kremenjak, in sicer Silvano Semolič, Igor Croselli, Bruno Oretti in Marko Kojanec. Publikacijo bogatijo številne fotografije, poleg glasbenih in plesnih dejavnosti, ki potekajo čez vse leto, pa so v njej seveda omenjeni tudi pustoovanja, miklavževanja, božičnice, dnevi slovenske kulture, dvigovanje mlajev, kresovanja in drugi običaji, ki jih v Jamljah ohranjajo tudi po zaslugi društva Kremenjak.

Praznovanje petnajstletnice se bo nadaljevalo danes. Ob 11. uri bo v večnamenskem središču v Jamljah ex-tempore za otroke, medtem ko bo popoldne potekal festival diatonične harmonike Diaton 2008. Vpisovanje se bo pričelo ob 14.30, od 15.30 dalje pa se bodo zvrstili tekmovalni in netekmovalni nastopi. Praznovanje se bo po zaključku festivala nadaljevalo z družabnim srečanjem, ki ga bo popestril glasbeni nastop narodno zabavnega ansambla Osminka. Jameljski kulturni delavci na današnjem prazniku pričakujejo poleg vaščanov vse ljubitelje dobre glasbe in vesele družbe.

BUKOVJE - V sredo fotografska razstava

Števerjan v zrcalu Brd

V četrtek večer za izkušene fotografe in začetnike

Kulturno dogajanje na Goriškem bo sredi prihodnjega tedna zaznamovala fotografija. Tej zvrsti umetniškega izražanja bosta posvečena dva dogodka, ki bosta potekala na Bukovju v Števerjanu. Oba večera bosta priredili društvi Skupina 75 in Briški grič. Najprej bo v sredo, 19. novembra, ob 20.30 uri na vrsti fotografska razstava z naslovom Števerjan v zrcalu Brd. Vsi posnetki, ki jih bosta društvi postavili na ogled, prihajajo iz fotoaparata Silvana Pittolija, predsednika Fotokluba Skupina 75 in prizadevnega člana števerjanskega kulturnega društva. Posnetkov bo v izobilju, saj se jih bo na treh velikih panojih nabralo kar 570. Kot nam je povedal avtor posnetkov, so prikazane fotografije sad večletnih »škljocov«, ki so bili sproženi ob najrazličnejših priložnostih in okoliščinah. Zato so tudi motivi zelo različni. Prvi pano bo posvečen ljudem iz Števerjana. Na njem bo izpostavljenih sto fotografij Števerjancev, od najmlajših do najstarejših. Na drugem panoju bodo pritrjene slike objektov iz širšega območja Brd, od Golega brda pa do Soče. Pittoli je aparat nameril v značilne hiše, gospodarska poslopja, spomenike in vodnjake. Tretji pano je namenjen naravnim lepotam Brd, obdelovanju zemlje in običajem Bricev. Avtorja in njegovo dragoceno fotografsko zapisovanje bo predstavil umetnostni kritik Jurij Paljk. Za pevsko kuliso prireditvi bo poskrbel moški zbor Ludvik Zorzut iz Medane.

Sredi bo sledil fotografski četrtek. V dvorani na Bukovju bo ob 20.30 uri potekalo srečanje, namenjeno ljubiteljem fotografije vseh nivojev. Večer bo vodil mojster fotografije FZS Rafael Podobnik iz Nove Gorice, ki bo predaval na temo Fotografski jezik za vsakogar. Učno uro bo popestrilo predvajanje diapozitivov. Kot pove sam naslov, se bo tematika srečanja dotaknila širših pogledov do fotografskega izražanja in bo s tega vidika primerna tako za tehnično izkušene fotografe kot za nove navdušence, ki bi radi s svojimi fotografijami povedali »nekaj več«. Fotoklub Skupina 75 si namreč želi, da bi se na podobnih srečanjih, ki se bodo zvrstila skozi vso sezono, tej umetniški zvrsti približalo čim več novih fotografskih »zastrupljenecv«. (vip)

Martinovo v Sovodnjah

Kot po tradiciji bo danes martinovanje v Sovodnjah. Po zaključku maše bo župnik pri Kulturnem domu blagoslovil domače pridelke in stroje, nakar bodo po pevski točki otroškega zbora KD Sovodnje odprli razstavo starega kmečkega orodja in slik osnovnošolcev iz Sovodenj in z Vrha. Martinovanje bodo obogatili s pokušnjo domačega kruha in vin ter s srminim golažem in polento.

Zahvalna nedelja

Na zahvalno nedeljo bodo danes v Rupih z začetkom ob 14.30 blagoslov kmečkih pridelkov, procesija, nastop mešanega in otroškega zbora ter družabnost. V Podgori se bo tradicionalno dogajanje ob zahvalni nedelji začelo ob 9.30, v goriškem Podturnu pa ob 10.30; priznanje rajona bo prejela Edda Polesi Cossar.

Poziv društva Župančič

Društvo Oton Župančič iz Štandreža, ki 23. novembra organizira martinovanje po Gradnikovih sledeh, prosi udeležence izleta, da poravnava vpisnino na sedežu društva jutri ob 15. ure do 16.30, pojutrišnjem od 20. do 21. ure in v sredo, 19. novembra, od 18. ure do 18.30.

1791: Pravice žensk

V Kulturnem domu v Gorici bo jutri ob 20.45 gledališka igra »1791: Deklaracija o pravicah žensk in meščank«; prireditelji večera so goriška pokrajina, deželna gledališka ustanova ERT, društvo Spaesati, SSG, Bonawentura in Videmska univerza.

Quaggiatova zbirka

ZSKP bo v torek, 18. novembra, ob 20.30 v centru Lojze Bratuž v Gorici predstavila drugo zbirko zborovskih skladb mladega goriškega skladatelja Patricka Quaggiata. O zbirki bo spregovoril skladatelj in zborovodja Ambrož Čopi, sodeloval bosta moška pevka skupina Musicum in vokalna skupina Grgar.

GORICA-VIDEM - Prva obletnica smrti

Špacapanu posvečajo dobrodelni večer

OB 30-LETNICI Kaučičeva glasbena pustolovščina

Jutri ob 20.15 uri bo v veliki dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici koncert ob 30-letnici ustvarjanja mednarodno priznanega bobnarja in mojstra tolkal Zlatka Kaučiča, ki prihaja iz Goriških Brd. Kaučič, ki je sodeloval na številnih ploščah svetovno priznanih glasbenikov, ima po svojih izjemno odmevnih mednarodnih projektih (Emotional playgrounds, Zlati čoln, Pav, Tolminski punt) vse razloge, da 30-letnico praznuje ustvarjalno. Za to priložnost je pripravil bogato glasbeno pustolovščino, ob njegovi nepogrešljivi spremljevalni zasedbi Kombo pa se mu bodo pridružili priznani glasbeni prijatelji iz tujine. S sopran in bariton saksofonom bo sodeloval Javier Giroto iz Argentine, za klavirsko spremljavo bo poskrbel Bruno Cesselli, na flavto pa bo zaigral Massimo de Mattia, ki ga je revija Musica Jazz leta 1993 izbrala za najboljšega jazz talenta v Italiji. Pred koncertom bo v predverju na ogled razstava keramičnih in glinenih glasbil Katarine Štucin; odprtje razstave s koncertom v živo bo ob 19.30. (nn)

MIRKO ŠPACAPAN

KROMA

Le nekaj dni pred prvo obletnico smrti Mirka Špacapana posvečajo njegovemu spominu dobrodelni večer z nabirko denarja za terminalne rakaste bolnike. Potekal bo v sredo, 19. novembra, ob 20.45 v gledališču Palamostre v Vidmu na pobudo Špacapanove vdove in v organizaciji Centra za teritorialne onkološke raziskave CERICOT. To bo priložnost za razmislek o prostovoljstvu na področju paliativne nege; v kulturnem programu bodo nastopili sopran Annamaria dell'Oste, flavtistka Luisa Sello, pianist Ferdinando Mussutto, mešani pevski zbor Hrast in plesalci videmske ustanove Piccolo Teatro. Predprodaja vstopnic poteka pri blagajni gledališča Piccolo Teatro v ul. Faedis 30 v Vidmu od 16. do 19. ure (tel. 0432-470918).

Špacapana se bodo spomnili tudi njegovi goriški sopotniki, in sicer v ponedeljek, 8. decembra, ko bodo po njem poimenovali Slovenski športni center v drevoredu 20. septembra v Gorici in v njem odkrili spominsko obeležje.

RONKE - V 78. letu umrl Teodor Devetak iz družine Čotovih

Bil je tkalec sožitja

Zaveden Slovenec, razpet med rojstno vasjo in laškim »izgnanstvom« - Jutri pogreb

V četrtek je umrl Teodor Devetak iz Ronk, vsem znan kot Dojo, rojen 24. septembra 1930 na Vrhu v znani družini Čotovih kot drugorojenec Avgusta in Tereze. Njegov starejši brat Uštili (Avguštin), ki je bil prisilno mobiliziran ob padcu Italije, je preživel nemško ujetništvo, a je umrl absurdno na dan osvoboditve, ker je bil praznovanju nehoti spil strupeno tekočino. Pokojnikova mlajša brata Nato in Remo sta dobro znana v goriškem in širšem okolju. Prvi je nadaljevalce družinske gostilne, ki jo je od vaške krčme pripravil za sedanjí vzpon ob upravljanju sina Uštilla, drugi pa je javni in politični delavec, znan po svojem fotoaparatu in arhivu o manjšinskem dogajanju. Njegov je objavljeni posnetek s stoletnice sovojenjske hranilnice, katere zvesti član iz Ronk je bil tudi pokojnik. Sestre Zorka, Vanka in Uta so se v 60. letih prejšnjega stoletja kot drugi Kraševci preselile v Laško. Teodor jim je pozneje sledil in se vživel v tamkajšnji slovenski življenj ter bil vseskozi povezovalac s kraškim svetom in ljudmi.

Svoje, med rojstno vasjo in laškim »izgnanstvom« razpeto življenje, je zabeležil z nenavadnim odtisom prijateljstva, človeške vredine in moralne drže. Za gostinski »meštir« ni bil, zato je najprej delal pri obnovi Mirenskega gradu, pri podjetju za proizvodnjo katrana. Po poroki s sovaščanko in soletnico Elviro Devetak se je sprva preživljal s prodajo mleka, nekaj

TEODOR DEVETAK

let je delal v bližnjem kamnolomu v Dolu, v kamnosestvu pri Cotiču v Sovodnjah in se naposled stalno zaposlil v tržiški ladjedelnici. Ob tem je gojil kulturno življenje kot mnogi naši ljudje, od udeleževanja v domačem zboru in pozneje v ronškem zboru Srečku Kosovelu, do delovanja v vrhovskem društvu Danica kot tajnik, ko sta npr. s prijateljem Marčelom Devetekom pionirsko šla v Ljubljano angažirat znano pevko Marijano Držaj za nastop na vrhovskem »pikniku«. Svojska je bila tudi njegova politična zavest, ki se ni zadovoljila z enosmernostjo ali sektaštvom, tako pri mladinskem angažiranju v goriški SDZ kot v krogu slovenskih socialistov ali levicarskih pripadnikov Slovenske skupnosti. Pri vsem je iskal svojo pot, ki je danes kar aktualna, v preteklosti pa ni bila vedno sprejeta. Z ženo Elviro sta bila naročena na Primorski dnevnik, Katoliški glas, Ognjišče, Novi glas, si-

nova Davorina in Igorja sta poslala v slovenske šole in goriško Alojzijevešče, aktivno sta podpirala pobratenje ronške občine z metliško in vsako leto gostila otroke na letovanju. Udeleževala sta se, dokler sta mogla, mesečnih slovenskih maš, žena Elvira tudi kot pevka ženskega pevškega zbora iz Laškega. Njuna sinova sta danes zaposlena v Trstu, Davorin pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju, Igor pa kot tehnični delavec pri opernem gledališču Verdi.

Pokojni Teodor je tudi podpiral prizadevanja za nastanek nepolitičnega društva Jadro in bil med tistimi nevidnimi tkalci sožitja in prijateljstva, tudi na osebnih ravni, ki so prispevali k nastanku posebnega pozitivnega vzdušja na ronškem območju. Od odprtja večnamenskega kulturnega centra v 70. letih, dvojezične knjižnice ter slovenskega vrta in šole, do sedanjega razpona, ki ga najlepše beleži edinstvena vidna dvojezičnost v prometni in javni signalizaciji v Ronkah, ki nima primere v vsej deželi. Bil je član Zadruge Primorski dnevnik, do zadnjega je spremljal manjšinsko in politično življenje, pomagal bolni ženi, izredno pa je bil navezan na rodno vas, kamor je rad zahajal ob vseh kulturnih in verskih priložnostih in kjer bo tudi počival. Na poslednjo pot ga bodo pospremili jutri; ob 14. uri bo pogrebni obred v vrhovski cerkvi, sledil bo pokop.

Abonmajška sezona

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

ABONMA V GORICI *otvoritvena predstava sezone*

Hans Magnus Enzensberger

HČI ZRAKA

Režiser **JANUSZ KICA**

v petek, 21. novembra ob 20.30

Gledališče Verdi Gorica, italijanski nadnapisi

Postaje avtobusnega prevoza za goriške abonente so sledeče:

Poljane (gostilna, ob 19.20), Doberdob (cerkev, ob 19.25), Romjan (cerkev, ob 19.30), Tržič (S.Polo, 19.40-črpalka Shell, ob 19.45), Štivan (nad gostilno, ob 19.50), Jamlje (gostilna, ob 20.00), Gabrije (ob 20.05), Sovodnje (pri lekarni, ob 20.15).

Info: goriški urad, Korzo Corso Verdi 51, Mob. 340 8624701
Urnik: pon/pet (14.00-17.00), sob (9.00-12.00)
Brezplačna telefonska št. 800214302 - pon/pet (10.00-17.00)
info@teaterssg.it / www.teaterssg.it

info@teaterssg.it - www.teaterssg.it

Goriški Lok
klepetalnica

(Ob)vladati Italijo
sen. Miloš Budin

Petek, 21.11.2008 ob 18. uri

Čitalnica knjižnice D. Feigel
KBcenter

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BALDINI, korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V MOŠU
MORETTI, ul. Olivers 70, tel. 0481-80270.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V ŠTARANCANU
SAN PIETRO E PAOLO, ul. Trieste 31, tel. 0481-481252.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 15.45 - 17.45 - 20.10 - 22.10 »007 - Quantum of Solace«. Dvorana 2: 16.00 »High School Musical 3«; 18.00 - 20.30 »Changeling«. Dvorana 3: 17.50 - 20.00 »Giù al nord«; 15.45 - 22.00 »Il prezzo dell'onore - Pride and glory«.

TRŽIČ
KINEMAX Dvorana 1: 15.45 - 17.45 - 20.10 - 22.10 »La fidanzata di papà«. Dvorana 2: 15.45 - 17.45 - 20.00 - 22.10 »007 - Quantum of Solace«. Dvorana 3: 15.20 - 17.30 »High School Musical 3«; 20.00 - 22.00 »Giù al Nord«. Dvorana 4: 15.30 - 18.00 - 21.30 »Changeling«. Dvorana 5: 15.30 - 17.50 - 20.10 - 22.15 »The Burning Plain - Il confine della solitudine«.

Razstave

V CENTRU GRADINA v Doberdobu bo še danes od 10. do 20. ure na ogled razstava Spacalovih grafik.

BREZPLAČNA VODENA OGLEDA slikarskega ciklusa Marcella Fogolina bosta danes ob 11. in 17. uri; razstava je odprta med 10. in 19. uro na sedežu fundacije Goriške hranilnice v ul. Carducci v Gorici.

V RAZSTAVNIH PROSTORIH DRŽAVNE KNJIŽNICE v Gorici bo jutri ob

17.30 odprtje fotografske razstave Roberta Kusterleta v okviru praznika kulture »Care_Cassandre«.

Gledališče

ZAKLJUČNI DAN FESTIVALA PUPPET & MUSIC: danes, 16. novembra, v palači Attems bo od 10. ure dalje »Matinée Podrecca« (posvet, koncert in projekcije z naslovom »Le note dei sogni«); v Kulturnem domu bo ob 16.30 predstava Petra Kusa »A King Listens«; v Kulturnem centru Lojze Bratuž bo ob 18. uri predstava skupine Controluce Teatro d'Ombre »Aida«.

Koncerti

DRUŠTVI TRŽIC IN JADRO TER ŽENSKI PEVSKI ZBOR IZ RONK prirerajo orgelski koncert Mirka Butkoviča v petek, 21. novembra, ob 19. uri v cerkvi Sv. Lovrenca v Ronkah v spomin na Bernardko Radetič.

VEČERNI KONCERTI kulturnega združenja Rodolfo Lipizer v deželnem avditoriju v Gorici: v sredo, 19. novembra, ob 20.45 koncert pianista Vladimirja Stoupela, violinistke Judithe Ingolfsson, violončelista Leonida Gorokhova in klarinetista Patricka Mes-sine; informacije na tel. 0481-547863, 0481-280345 in 347-9236285 ter na spletni strani www.lipizer.it.

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČEV GORICI in Skupnost družin Sončnica vabita v cerkev sv. Ivana v Gorici na nedeljo Kristusa Kralja, 23. novembra, ob 10. uri k maši, med katero bo prepevala vokalna skupina Gloria. Sledil bo koncert duhovnih pesmi.

Šolske vesti

SDZPI vpisuje na tečaj angleščine osnovna stopnja A1, trajanje 48 ur, cena 48 evrov; potekal bo ob sredah in petkih od 19. do 21.30; informacije in vpisovanje na korzu Verdi 51, tel. 0481-81826 ali go@sdzpi-irsip.it.

SDZPI vpisuje še do 17. novembra na dva tečaja, namenjena univerzitetnim diplomirancem, in sicer tečaj tehnike izdelovanja projektov (80 ur) in tečaj metodologije poučevanja slovenščine

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA

CECILIJANKA 2008

50. REVUJA GORIŠKIH PEVSKIH ZBOROV

Sodelujejo tudi zbori iz tržaške in videmske pokrajine ter Koroške in Slovenije.

Posvečena je skladatelju Stanku Jericiju ob 80-letnici rojstva

GORICA
Kulturni center Lojze Bratuž
Sobota, 22. novembra 2008, ob 20.30
Nedelja, 23. novembra 2008, ob 17. uri

Ob 50. Cecilijanki bo v torek, 18. novembra, ob 20.30 v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž predstavitev druge zbirke zborovskih skladb Patricka Quaggiata

Nastopila bosta Mopz Musicum ter Vokalna skupina Grgar.

O zbirki bo spregovoril skladatelj in zborovodja Ambrož Čopi

kot tujega jezika (60 ur). Dodatne informacije nudi goriški sedež zavoda, Verdijev korzo 51, tel. 0481-81826 ali po mailu go@sdzpi-irsip.it.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Goriško prireja na posebno povabilo agencije Palma iz Celja in vodnic Sonje ter Jasmine, samo za udeležence letošnjega izleta v Dalmacijo in Črno goro, zelo zanimiv enodnevni izlet na Štajersko 5. decembra za ogled najstarejšega mesta Ptuja (obisk gradu in izdelovalca posebnih oblačil za kurente) in Maribora. Obvezna prijava do 23. novembra; vpisujeta Saverij Rožič (tel. 0481-390688) in Ana Kuzmin (tel. 0481-78061).

KRUT prireja v soboto, 17. januarja 2009, ogled razstave Van Gogh - Risbe in slike v muzeju Santa Giulia v Bresci; vpisovanje in informacije na sedežu KRUTA-a na korzu Verdi 51 v Gorici ali na tel. 0481-530927.

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA vabi na izlet na Polhograjsko grmado (898 m) v nedeljo, 23. novembra. Se-stanek z udeleženci bo v torek, 18. novembra, ob 18. uri v društvenih prostorih, Bazoviška 4 v Novi Gorici, tel. 003865-3023030, takrat bodo sprejemali tudi vplačila.

Čestitke

ARMANDO ŠTEKAR praznuje danes 70. rojstni dan. Čestitajo mu vsi, ki ga imajo radi.

ARMANDO ŠTEKAR z Jazbin praznuje danes okroglo obletnico. Prijatelj Tonče s Počivala in Judita Korsič mu želita vse najboljše in mnogo zdravja.

Na Vrhu včeraj velika »fešta« je bila, MARIJA 80 let ima. Da bi bila vedno zdrava in vesela ji želita Roberta in Christine.

Kot se spodobi ob srečanju z Abrahamom, smo sinoči prav lepo zapeli in pili na zdravje naši mladostni RENATI. Vse najboljše ji želita Slavko in Anica z družino.

Obvestila

KNJIGA KRAJEVNA IMENA IN PRIIMKI NA DOBERDOBSKEM KRASU je na razpolago na glavnem sedežu in pri podružnicah Zadrugne banke Doberdob in Sovodnje.

DRUŽINSKI AKORDI, potekajo vsak četrtek od 17.45 do 18.30 na sedežu kulturnega društva Briški grič v Števerjanu (Bukovje 6). Dejavnost je namenjena otrokom od poldruga do tretjega leta starosti in staršem (mami ali oči). Gre za doživljanje, spoznavanje, odkrivanje, igranje, poslušanje glasbe s spodbujanjem prostega telesnega, vokalnega in instrumentalnega izražanja. Projekt vodi Tanja Gaeta (informacije na tel. 334-28258583).

OTROŠKA SKRINJICA: likovna, pevska, glasbena dejavnost, igranje, zabava, sprostitev. Dejavnost je namenjena otrokom od tretjega do sedmega leta starosti. Otroška skrinjica se odpira vsako soboto od 15. do 17. ure na sedežu kulturnega društva Briški grič v Števerjanu (informacije na tel. 334-28258583).

GLEDALIŠKA DELAVNICA: odkrivanje gledaliških prvin, zabava, priprava igrice. Dejavnost je namenjena otrokom od sedmega do desetega leta starosti. Otroke vodita Petra Miklus in Aleksandra Maraž; ob sobotah med 10.30 in 11.30 na sedežu kulturnega društva Briški grič v Števerjanu (informacije na tel. 334-28258583).

DRUŠTVO TRŽIČ obvešča, da je v teku tečaj pogovorne slovenščine ob četrtkih med 16. in 18. uro; informacije na tel. 347-2471222 (Lucia).

LETNIKI 1978 se bodo zbrali na večerji v petek, 28. novembra, in skupaj praznovali 30-letnico; informacije in prijave na tel. 347-0335969 (Petra) ali 328-7137922 (Mitja).

SPDG obvešča, da bo avtobus za martinovanje danes, 16. novembra, odpeljal ob 13. uri s parkirišča pri Rdeči hiši (na italijanski strani).

ZDRUŽENJE CUORE AMICO bo opravljalo brezplačni pregled količine holesterola in glikemijske stopnje (tešči) v krvi ter krvnega pritiska od 9. do 11. ure v sredo, 19. novembra, na sedežu rajonskega sveta Svetogorska-Placuta v ul. del Santo 26 (na vogalu z ul. Croce) v Gorici.

SLOMEDIA.IT, spletni portal Slovencev v Italiji in sosednjih deželah, razpisuje za osnovnošolce natečaj Božični utrinjki naših nonotov. Prispevke v obliki spisa, risbe, filma, intervjuja ali kar vam iznajdljivost narekuje, pošljite do 20. decembra na naslov: info@slomedia.it. Najboljši izdelki bodo nagrajeni.

Prireditve

SLAVOJ ŽIŽEK V GORICI: mednarodno uveljavljeni slovenski filozof, bo v četrtek, 20. novembra, ob 18. uri predaval v goriškem Kulturnem domu na temo Kaj se zgodi, ko pade meja: film in ideologija. Predavanje prireja SLOVIK v sodelovanju z združenjem Ex Border.

V KONFERENČNI DVORANI FUNDACIJE GORIŠKE HRANILNICE v ul. Carducci 2 v Gorici bo v torek, 18. novembra, ob 17.30 predstavitev knjige F.X. Zimmermanna »Gorizia di ieri«; Sodelovalci bodo Hans Kitzmueller, Lucia Pillon in Quirino Principe.

NA GRADU KROMBERK bo v organizaciji Goriškega muzeja Nova Gorica predstavitev knjige Goriške Mohorjeve družbe »Tone Kralj. Cerkevne poslikave na Tržaškem, Goriškem in v Kanalski dolini« v torek, 18. novembra, ob 20. uri. Knjigo bosta predstavila umetnostna zgodovinarja avtorica Verena Korsič Zorn in Saša Quinzi.

V KNJIGARNI UBIK na korzu Verdi 119 v Gorici bo v torek, 18. novembra, ob 18. uri srečanje s pisateljem Paolom Maurensigom, ki bo predstavil svojo zadnjo knjigo »Gli amanti fiamminghi« in dal nasvete za zanimiva branja.

Mali oglasi

PRODAJAMO repo za kisanje; tel. 0481-882420.

PRODAM STANOVANJE pribl. 65 kv.m v Tržiču v zaključni fazi gradnje. Pritličje, 2 svetli spalnici, kopalnica, prostorna dnevna soba s kuhinjo, velika sončna in delno pokrita terasa (pribl. 160 kv.m), parkirni prostor v garaži, dvigalo. 173 tisoč evrov, primerno tudi kot investicija; tel. 347-3404638.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
AGIP - Ul. Duca d'Aosta 74
ESSO - Ul. Brass 7/b
TAMOIL - Ul. Lungo Isonzo 110
ERG - Ul. Brig. Re, na državni cesti 56 km 33+
TRŽIČ
ESSO - Ul. Boito 64
API - Ul. Grado
SHELL - Ul. Boito 7
RONKE
SHELL - Ul. Redipuglia 23/a
ERG - Ul. Aquileia 35
ZAGRAJ
OMV - Ul. Garibaldi
ŠKOCJAN
SHELL - Ul. Grado 10
ŠLOVRENC
AGIP - Ul. Nazionale, na državni cesti 56
VILEŠ
ERG - Državna cesta 351 km 16+250
KRMIN
SHELL - Drevored Venezia Giulia 23

Osmice

KOVAČEVI za cerkvijo v Doberdobu so ob petkih, sobotah in nedeljah odprti; tel. 0481-78125.

V DOBERDOBU je odprta osmica pri Cirili; tel. 0481-78268.

Prispevki

Ob 30. obletnici smrti strica Andreja Devetaka daruje Jordan Radetič 30 evrov za VZPI-ANPI Dol-Jamlje.

Za Društvo slovenskih upokojencev za Goriško daruje Marija Antoni 30 evrov. Namesto cvetja na grob Ivana Petejana daruje Emanuela Tomsic 50 evrov za hospic »Via di Natale« pri CRO v Avianu.

Pogrebi

JUTRI V GORICI: 11.30, Italo Zittaianni iz bolnišnice Sv. Justa v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče.

JUTRI NA VRHU: 14.00, Teodor (Dojo) Devetak (iz goriške splošne bolnišnice ob 13.45) v cerkvi in na pokopališču.

JUTRI V TRŽIČU: 11.00, Adalgisa Marini vd. Cociani na pokopališču.

† Zapustil nas je naš

Teodor Devetak (Dojo)

Naznanjajo

žena Elvira, sinova Igor in Davorin z Damiano in Danielo, vnuki Ivan, Maja, Danilo in Lara, brata in sestre Zora, Vanka, Nato, Remo in Uta z družinami

Od njega se bomo poslovili jutri, 17. novembra z odhodom ob 13.45 iz mrliške veže splošne goriške bolnišnice v cerkev na Vrhu Sv. Mihaela ob 14.00 uri.

Ronke, Mačkolje, Milje, Vrh, 16. novembra 2008

Ob izgubi očeta izrekajo Davorinu Devetaku in svojem iskreno sožalje

vodstvo in kolegi

Slovenskega deželnega gospodarskega združenja ter podjetij Servis, Euroservis in Servis Koper

Ob izgubi dragega Dojota Devetaka izrekata ženi Elviri in sinovima Davorinu in Igorju iskreno sožalje

ženski pevski zbor iz Ronk

in društvo Jadro

Ob izgubi dragega očeta Teodorja izrekamo Igorju Devetaku in svojem iskreno sožalje.

Kulturni dom iz Gorice in

Kulturna zadruga Maja

Ponudbe veljajo do 26. novembra 2008

emisfero
pot do ugodnosti

OBLETNICA

Speck iz Asiago
cena za kg

€ **13,80**

Sveži Ravioli Gioiaverde RANA
nadevani, več okusov
250 g, 7,96 € / kg

€ **1,99**

Testenine AGNESI
več vrst
500 g, 1,18 € / kg

€ **0,69**

€ **4,29**

Pivo PERONI
6 x 66 cl
1,08 € / liter

€ **2,79**

Ekstradeviško oljčno olje Delizia CARAPELLI
75 cl, 3,72 € / liter

€ **9,90**

Prašek za pralni stroj SPUMA DI SCI-AMPAGNA
v pločevinki
60 pranj

Preproga Super tappetone GIOTTO
Otok svobode
in varnosti
v in izven hiše,
prizorišče
veliko iger
in polno barv be-be'

€ **29,90**

Notesnik SONY VAIO VGN - NS 11
• procesor Intel pentium dual core T3200 • 2 gb ram spomina, razširljiv na 4 gb • trdi disk 250 gb serial ata 5400 rpm
• pekač dvd s.muli DL/RAM • čitalec memory card
• ekran tft wxga X • black 15,4" • vgrajena Web cam
• vgrajeni zvočniki • WLAN mrežni vmesnik
• litijška baterija • windows vista Premium

PROMO CENA
€ **599,00**

POPUST S
KLUBSKO KARTICO **16%**
€ **499,00**

DANES ODPRTO
Hipermarket Emisfero

MONFALCONE/TRŽIČ (GO) Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740

ponedeljek: 14.30 - 20.30 - od torka do sobote NEPREKINJEN URNIK 9.00 - 20.30 - nedelja 9.30 - 20.00

EMISFERO JE PRISOTEN TUDI V KRAJIH: BELLUNO, FIUME VENETO (PN), PERUGIA, SCORZE' (VE), SILEA (TV), VICENZA, VITTORIO VENETO (TV), ZANÈ (VI)

N

EDELJSKE

T E M E

Kaže, da bo 2008 najbrž eno tistih let, ki ga bodo zgodovinske knjige v prihodnje kar pogosto citirale kot pomemben mejnik na dolgi poti človeštva skozi uspehe in dosežke ter skozi križe in težave. Morda bolj križe in težave, če pomislimo na hudo finančno krizo, ki je zajela Združene države Amerike in posledično ves svet ter postavila pod resen vprašaj verodostojnost določenih izbir kapitalističnega sistema, hkrati pa razgalila vso bedo in protislovja sodobne družbe.

Kaj drugega predstavlja sedanja finančna kriza, če ne kolosalno prevaro na račun malih varčevalcev? Z njihovim denarjem obogateni so veliki menedžerji in špekulanti prekomerno napihnili mehur navideznega finančnega bogastva, dokler ni počil in še bolj ošibil že itak šibke sloje. Za ponovno namestitve izgubljenega bodo sedaj poskrbele državne blagajne, seveda iz sredstev nas davkoplačevalcev, in cikel se bo začel znova. Razen, če se ne bo kaj korenito spremenilo v samem sistemu.

Nekaj podobnega se je že zgodilo in nas še enkrat opozorilo, da se zgodovina rada ponavlja. Teklo je leto 1929, kmalu bo osemdeset let, kar je nepričakovano razneslo Wall Street, svetišče častilcev boga profita in termometer zdravstvenega počutja kapitala. Letošnjih potresnih sunkov, ki so porušili nekaj bančnih trdnjav, začeni s mogotcem Lehman Brothers, in krepko zamajali Wall Street, se kajpada ne da primerjati s »črnim ponedeljkom«, 24. oktobrom 29, ko je v hipu »zgorelo« 13 milijonov delnic in so borzni špekulanti iz obupa skakali skozi okna v smrt, ko je gospodarstvo zajela črna kriza in se je brezposelnost dvignila v zvezde. Prav gotovo pa bo ta finančni zlom močno vplival na bodoče poglede in način življenja.

Kako bo vse to izgledalo, je težko reči, še zlasti, ker v teh dneh ne spremljamo le hude finančne krize, temveč se soočamo z epohalnimi geopolitičnimi spremembami, ki bodo najbrž korenito načele samo ravnotežje sil v svetu. Obdobje globalne ameriške nadoblasti nad svetom gre h kraju. Z nacionalizacijo pomembnih delov finančnega sistema postaja liberistična doktrina ZDA bolj ranljiva, medtem ko svetovni trg vse bolj uspešno oblegajo nove sile, začeni s Kitajsko in Indijo.

Vendar ob vseh hudih skrbih, ki razjedajo ZDA in tako ali drugače tudi preostali del planeta, se svetlika upanje, ki ga pooseblja nedavna izvolitev Baracka Obame za 44. predsednika vodilne države (in to je tudi drugi velik razlog za predajo letnice 2008 zgodovini). Uresničene sanje, da bo nekoč nemogoče postalo mogoče in da bo najvplivnejši državi na svetu zavladal temnopolti državljani, so rodile nove sanje. Sanje, da bo temu človeku, ki so mu zaupali usodo sveta, uspelo vrniti upanje v človeka, izboljšati Ameriko, premostiti hude gospodarske težave ter končati krvavo iraško vojno, ki je povzročila že toliko gorja in smrti ter med drugim prikrajšala ameriško ekonomsko zmogljivost za tritisoč milijard dolarjev. Skratka, sanje, da bi vlada ZDA in z njo druge vlade sveta prisluhnile željam in potrebam državljanov in ne zgolj zahtevam kapitala in njegovih lastnikov.

Kakorkoli že, pa naj verjamemo v utopije, ali ne, je v teh dneh po ameriških predsedniških volitvah, kljub vse krajšim dnevom in daljšim nočem in hladu, ki prodira, napolnilo vse naše čute pravo pomladno vzdušje, kakor da se po dolgi zimi končno prebujajo želja po lepšem življenju in rojeva novo upanje bo boljšem svetu.

Lepo je verjeti, da se nekaj lahko spremeni, čeprav nas v isti sapi razmere opozarjajo, da se nič ne more spremeniti samo od sebe, da so spremembe vezane na celo vrsto neznank, in predvsem, da se mora marsikaj spremeniti najprej v človeku samem. Zdi se, kot da je ta človek s

konca dvajsetega in začetka enaindvajsetega stoletja izgubil orientacijo, da ga je kompleksnost globalizacijskih silnic zmedla in še bolj odtujila, da so mu vse markantnejši strahovi (pred terorizmi, pred priseljenci, pred recesijo) zameglili poglede ter mu skupaj s ceninimi utvarami in klici siren lažnega blagostanja zarisali nov spekter vrednot, ki se vedno bolj oddaljujejo od pristnih vrednot pravičnosti, enakopravnosti, demokracije, solidarnosti.

V tej zmedbi si utira pot občutek, da je družbo obšla bolezenska slabost in da nujno potrebuje učinkovito zdravljenje. Postala je, kakor bi rekel sociolog Zygmunt Bauman, »tekoča«, v smislu, da se je razvodenelo zaupanje v pravila, da se vse bolj krhajo in kršijo medčloveški in družbeni odnosi, da se šibijo vplivi strank, cerkv in drugih gibanj, da postaja vse, od družinskih do delovnih odnosov, prekereno, nestalno, začasno.

Kakšna zdravila pa potrebuje tak svet poleg dokaj idealistično naravnane zavesti, da bi bilo treba privilegirati ljudi, njihove potrebe ter njihovo dostojanstvo ter ustvariti pogoje za ustvarjalnejše življenje in delo, za večje sodelovanje in solidarnost ter za pravičnejšo delitev boga-

stva? Razni sociologi in politologi jih navajajo celo vrsto. Predvsem so potrebne modre in razumne vlade in dinamične javne uprave. Nadalje prožnejše in učinkovito sodstvo, pravičnejši davčni sistem, resen in pošten informacijski sistem, zdravstvo za vse, predvsem pa sta potrebni dobra šola in univerza, odprti vsem, ki naj pripravita čim boljše kadre. Pri tem morajo imeti prednost sposobni ljudje, ne pa priporočeni, kar velja tudi za proces zaposlovanja, kjer je še vedno preveč zapostavljanja (glej na primer ženske, ki še vedno niso povsem prebile zidu diskriminacije).

Vse to je danes v svetu pomanjkljivo, še posebno pomanjkljivo pa je prav v Italiji, kjer živimo. Namesto resnično demokratske in pravne (da ne rečemo še socialne) države imamo podjetje enega samega gospodarja, ki po mili volji spreminja zakone sebi v prid. Pri tem je najbolj vznemirljivo, da ga večina državljanov nekritično podpira. Namesto modrih in odgovornih upravnih sodelavcev, kakršne priporočajo razsvetljeni sociologi in politologi, imamo splet klečepalnih dvorjanov, vedno na razpolago gospodarju in v službi interesov bogatejših slojev. Sodni sistem je sistematično pod udarom, če

se le dotakne močnejših in vplivnejših, kar potrjuje, da pred pravico nismo vsi enaki, temveč so nekateri bolj enaki. Sistem javne varnosti se prav tako raje ukvarja s šibkejšimi člani družbe (romi, priseljenci, prostitutkami, brezdomci) kot z velikimi kriminalnimi združbami. In kaj lahko rečemo o davčnem sistemu, ki ga demagoško uporabljajo v volilne namene, hkrati pa pozabljajo na kolosalno davčno utajo, ki je v tej državi prej kot kaznivo dejanje razlog za ponos, ker se je lestvica vrednot bistveno spremenila in postavlja prekanjenost daleč pred poštenost? Nič bolje ne kaže z informacijskim sistemom, ki je med drugim pretežno v rokah enega samega gospodarja in »slučajno« tudi predsednika vlade. Kako je lahko takšen sistem v službi vseh državljanov?

Prava cvetka državniške dekadence pa je prav v tem času ravnanje s tistim področjem javnega življenja, ki bi moralo biti po občem mnenju analitikov deležno največje pozornosti in podpore, ker je projicirano v prihodnost in je od njega v veliki meri odvisna gospodarska, družbena in kulturna rast naroda in države. To je področje vzgoje in izobraževanja. Takoimenovana reforma Gelmini, ki ni nič drugega kot enostaven način za krčenje državnih

sredstev, je najzgovornejši primer kratkovidnosti in otopelosti vladajočega razreda.

V tej mračni sliki italijanskega javnega življenja pa je tudi marsikaj svetlega. Najsvetlejšje je morda ravno dijaško in študentsko gibanje, ki ga je predramila prav šolska reforma in ki je na najbolj civilen in učinkovit način – s prirejanjem predavanj na odprtem izrazilo svojo zaskrbljenost ne le nad usodo posameznikov, temveč nad usodo šolstva sploh ter celotne družbe.

In glej! Prav to gibanje je takoj postalo tarča ostre in nespodobne reakcije vladajoče kaste in z njo precejšnjega dela sredstev javnega obveščanja, češ da se pod vplivi »neodgovornih« opozicijskih sil raje ukvarja s prirejanjem kvarnih in nepotrebnih demonstracij kot da bi se posvečalo študiju in da obnavlja proslulo (!?) razdore mladinske kontestacije izpred štiridesetih let. Najbolj turobno pa je ob vsem tem odjeknil pravcati fizični napad fašistične škvadre na stavkajoče dijaške na Trgu Navona v Rimu, ne da bi policija pravočasno posegla. In tudi v tem primeru je bila vladajoča kasta ob podpori dela italijanskega tiska bolj nepopustljiva do napadenega študentskega gibanja kot do napadalcev. Da bi bila mera polna, so neokškvadristi za nameček uprizorili še ustrašovalno akcijo proti televizijski oddaji Chi l'ha visto, ki si je upala pokazati, kaj se je pravzaprav dogajalo na Trgu Navona.

Vse to je skrajno zaskrbljujoče in potrjuje, da se krepita glas in akcija tistih sil, ki se od vedno upirajo vsakršnemu civilnemu napredku, ki od nekdaj nasprotujejo pravicam delavcev, feministični emancipaciji, volilni pravici, družbeni pravičnosti in enakopravnosti, ki jih od nekdaj motijo različnosti, kar pogosto občuti na lastni koži tudi naša narodna skupnost v tej državi. To so potomci zagovornikov vseh fašizmov, avtoritarizmov in privilegijev.

Prav tiste dni, ko so se v Rimu dogajali ustrašovalni pohodi, sem prebiral knjigo velikega sardinskega politika in pisatelja Emilia Lussuja Marcia su Roma e dintorni. Pretresel me je opis škvadrističnih pohodov proti vsem, ki se niso strinjali z Mussolinijevo doktrino. Še bolj pa so me pretresli opisi reakcij tedanjega političnega razreda, ki je sprva podcenjeval fašistično nevarnost, z leti pa se skoraj v celoti vključil v fašistične vrste. Parlamentarci, Lussujevi osebni prijatelji, ki so sprva metali goliše gnoja na Mussolini in njegovo nasilno gibanje, so čez noč postali njegovi oboževalci, marsikdaj tudi nasilni.

Mislím, da bi si Lussujevo pričevanje zaslužilo mesto obveznega šolskega čtiva, da bi mlajši rodovi bolje spoznali razlike med tistimi, ki so izbrali nasilje in ustrahovanje kot sredstva za gradnjo neke družbe, ali tistimi, ki so ob vsaki priložnosti pripravljeni zamenjati srajco in izkaznico, in tistimi, kakršen je bil Lussu, ki niso nikoli klonili in so do zadnjega verjeli v boljšo družbo, v svobodo, demokracijo in napredek.

Ta nenehni boj med med eno opcijo in drugo je v tem času še bolj zahteven zaradi kompleksnosti mednarodnega dogajanja, o katerem smo govorili na začetku, ter zaradi vse bolj zapletenih družbenih dinamik. V trenutkih krize (kriza gospodarstva, družbena kriza) terja nove ljudi in nove izbire. Novi človek obetov je Obama in upati je, da bodo tudi njegove izbire obetavne.

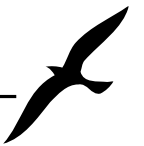
Sanje so, kot rečeno, dovoljene. Utopija ni umrla. Če so se udeležile sanje o izvolitvi črnopoltega kandidata, zakaj bi ne sanjali tudi mi, da je možna drugačna Italija, ki ne bo več podjetje enega gospodarja in kjer bo manj prostora za privilegije, prekanjenost, nepoštenost, nasilje in organiziran kriminal ter več prostora za pravičnost, poštenost, solidarnost, sodelovanje med različnimi in spoštovanje.

OB NESPODBUDNEM DOGAJANJU DOMA IN V SVETU

Sanje so dovoljene,
drugačna
vizija je možna

DUŠAN KALC

MEDSEBOJNO SPOZNAVANJE IN ODKRIVANJE LEPOT GORENJSKE

Kot že nekaj let smo tudi letos na trgovskem zavodu Žiga Zois pripravili takoj na začetku šolskega leta dvodnevno ekskurzijo za prve in druge razrede. Tokrat smo izbrali Bohinj in okolico, namen izleta pa je bil, da se bi prvošolci spoznali med seboj, se vključili v družbo sovrstnikov in se bolje počutili v izbrani šoli.

Iz Trsta smo odpotovali v petek, 26. septembra, in naš prvi cilj je bila Kropa, kjer smo si ogledali železarski muzej ter kovačnico. Tu nas je sprejel prijazen vodič, ki nam je na kratko orisal zgodovino naselja. Ta se nahaja na dnu ledeniške doline v občini Radovljica. Povedal nam je, da je hudourniška Kroparica, ki teče skozi naselje, lansko jesen zaradi obilnega deževja tako narasla, da je povzročila pravo povodenj in odnesla večji del ceste.

Muzej je bil leta 1972 popolnoma prenovljen. V spodnjem delu smo videli dokumente in predmete, ki prikazujejo osnove železarstva v Kropi, Kamni Gorici in Kolnici in razvoj železarske zadruga. Videli smo tudi makete, ki prikazujejo delovanje fužine, vigenjcev in mehov ter dela umetniškega mojstra J. Bertonclja.

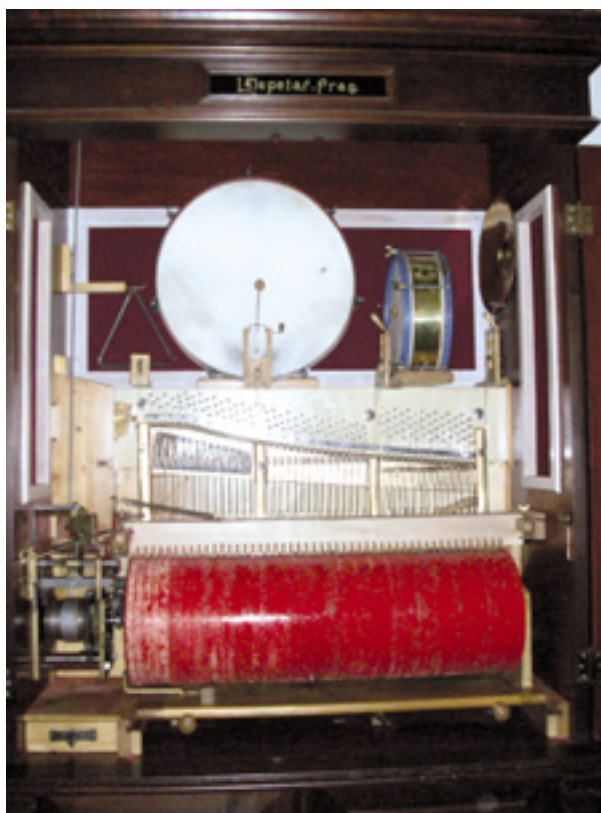

Vodič nam je namreč povedal, da je nekoč bilo v Kropi nekaj žebeljev, nato pa so jih vse prenesli v Bohinj. Še nas, da bi poizkusili, ali smo sposobni, samo profesor Saražin, ki je bil ugotovil, da ni tako enostavno, bil uspešen in je skoval žebelj. Začudilo nas je, ko smo videli, da v tem majhnem in slabo opremljenem prostoru naenkrat delajo kovačev. Temperatura je bila zelo nizka, poleti pa so kovači pa so bili slabo oblečeni, zato so bili večkrat mladi umrli. Pri kovačstvu sodelovale cele družine.

V zgornjem nadstropju smo videli opremljeno sobo, v kateri je prikazano vsakodnevno življenje kovačev ter njihove šege in navade. Sosednja soba pa ima na ogled zbirko žebeljev, kar 94 vrst jih je ohranjenih, od najmanjših, ki so jih uporabljali za čevlje, do največjih, ki so jih uporabljali za gradnjo jezov in mostov.

Po obisku muzeja smo se z avtobusom odpeljali do nove kovačnice v Gorenjski. Sledila je obisk hiše, kjer smo videli, da so kovači, ki so bili v Ribčevlju, se po obisku muzeja in se kjer niso mogli, pa so jih prenesli v Bohinj.

Veliko zanimanje je v nas vzbudila stara lajna, vodič jo je zavrtel, da nam je zaigrala dve skladbi.

Posedli smo se na klopi in poslušali razlago o vasi, o hiši sami in o Prešernovem življenju in delovanju. Danes je ta hiša lep primer gorenjske gruntnarske hiše, v njej je urejen muzej s pohištvom iz obdobja pesnikovega življenja in zbirka različnih izdaj Prešernovih poezij.

Marsikdo od nas je že bil tu na obisku, za marsikoga pa je bilo to prvič in torej še bolj zanimivo, saj Prešerna prav vsi poznamo. Na začetku smo vsi pozorno poslušali, nato pa je naša pozornost upadla. Po ogledu hiše smo šli na urejeno dvorišče, kjer smo zabeležili našo prisotnost s skupinsko sliko.

Nato smo krenili do stavbe, kjer je še dobro ohranjena nekdanja kovačnica. Tu smo imeli priliko videti kako so nekoč kovali žebelje.

In že smo ponovno sedeli v avtobusu, ki nas je peljal direktno do Bohinja. Ustavili smo se pri hotelu Zlatorog, se okrepčali s suhim kosilom, se preobuli in začeli hojo proti slapu Savica.

nojsrsko
to je povabil
odzval se je
ki je takoj
stavno, a je
žebelj.
zvedeli, da je
bo pokritem
kovalo 50
je bila pozimi
zelo visoka,
bo obuti in
čkrat bolni in
rovanju so
e, tudi otroci.

iskisu Kroke smo
rtobusom odpel-
lo Vrbe, Prešer-
e rojstne vasi na
enjskem. Stopili
njegovo rojstno
po domače »pri
«. Povzpeli smo
ozkih stopnicah
namestili v veži,
as je čakala sim-
tična vodička.

Pot nas je vodila čez gozd, na začetku ni bila strma in niti naporna, dokler nismo prišli do koč, kjer je bilo treba plačati vstopnino. Od tu naprej je bila pot strma in naporna, prešteli smo kar 555 stopnic. Čeprav smo bili zadihani, smo se vseeno pogovarjali, se smejali in se zabavali. Ko smo prispeli do vrha, se nam je odprl čudovit razgled na Bohinjsko jezero na eni strani, na drugi pa na prekrasen slap turkizno zelene barve. Očaral nas je s svojo lepoto, saj je to eden med najlepšimi v Sloveniji.

V šoli nam je profesorica povedala, da se je tukaj dogajala zgodba, o kateri piše Prešeren v pesnitvi »Krst pri Savici«, čakali smo, da bo naš sošolec recitiral nekaj verzov iz Uvoda, kot je bil zadolžen, a nas ni hotel zadovoljiti. Ob povratku smo bili še kar utrujeni, a zadovoljni, videli smo veliko lepega in tudi družba je bila vesela. Namestili smo se v domu CŠOD Bohinj, kjer nas je čakala večerja.

V soboto zjutraj smo obiskali dolino Voje, ki je ledeniškega izvora. Dolina se nahaja v Triglavskem narodnem parku v bližini Bohinja. Naša hoja se je začela v Stari Fužini, pot po dolini je bila prijetna, saj je steza speljana po gozdu ob reki Mostnici, tako da smo lahko opazovali lepote narave. Za trenutek smo se ustavili na Hudičevem mostu, ki ga je dal zgraditi baron Žiga Zois, z velikim zanimanjem smo gledali v globoka in ozka korita Mostnice, nekateri so tudi slikali, da bi odnesli domov za spomin vsaj košček te lepote, ki ja je težko opisati.

....Naš prvi dvodnevni izlet v tem šolskem letu se je odvijal že 26. in 27. septembra, šli smo v Bohinj. Sošolce sem komaj spoznal, dijake drugega razreda pa še ne. Ko smo se vozili z avtobusom, sem imel občutek, da na izletu ne bom spoznal drugih dijakov, a ni bilo tako, ampak prav obratno. Kmalu smo se spoznali z drugimi dijaki, navezali smo stike predvsem med hojo proti slapu Savice. Z ostalimi smo se spoprijateljili še zvečer, po večerji, ko smo igrali tombolo in druge družabne igre. Žal smo se naslednjega dne že vračali proti domu in zabave je bilo konec.

....Ko nam je razredničarka povedala, da bomo šli na dvodnevni izlet, me je zelo razveselilo, takoj po pouku sem to lepo novico povedal mojim sestrčkam, ki so mi zavidale. Tistega dne zjutraj bi raje še spal, a misel na izlet, me je vrgla iz postelje. Mi dijaki smo se zabavali že v avtobusu, saj smo se pogovarjali, se smejali, igrali karte in poslušali glasbo.

Zanimiv je bil predvsem obisk žebljarskega muzeja v Kropi. Zabavali smo se tudi zvečer ob igranju tombole in drugih družabnih iger.Na izletu mi je najbolj ugajala hoja k slapu Savice. Čeprav je bila pot naporna, sem bila zadovoljna, da sem uspela priti do vrha.

....Nikoli ne bom pozabila večera, ko smo igrali tombolo. Čeprav meni ta igra ne ugaja, sem se vseeno zabavala in ko sem zadela cinkvino sem to na ves glas zakričala. Spoznala sem dijake geometrskega oddelka in drugega razreda in z njimi sem se prav dobro počutila. V sobi smo poslušali glasbo in s sošolko sva plesali. Izlet je bil zelo uspešen.

....Meni je bilo na izletu vse zelo lepo in zanimivo. Čeprav mi ne ugaja hoditi in je bilo naporno, sem se vseeno zabavala, saj smo bili v družbi, smo se pogovarjali in že smo prišli do cilja. Upam, da bo v tem šolskem letu še kakšen tak izlet.

....Zelo sem se zabaval ko smo igrali tombolo, predvsem zato ker sem zmagal lepo majico.

Pot nas je vodila preko bukovega in iglastega gozda, stalno ob desnem bregu šumeče reke. Čez reko so bili zgrajeni leseni mostički, ki so nam omogočili, da smo lahko občudovali tudi z druge strani, kako je Mostnica umetniško izdolblja svojo strugo.

Po dolini smo hodili nekaj več kot eno uro in že smo dospeli do koč, kjer smo se odpočili in ogreli s toplim čajem.

....Tista sobota v Bohinju mi bo ostala v spominu za vedno, praznoval sem namreč svoj rojstni dan, seveda tudi moj brat dvojček. Že zjutraj, komaj sem se zbudil, so mi prijatelji voščili, nato so pritekli še drugi, vse to je bilo zelo prijetno, ker si nisem niti mislil, da vsi vejo, da je najin rojstni dan. Po kosilu so nama prinesli slaščico s prižgano svečko in vsi skupaj so nama zapeli, bilo je lepo presenečenje.

....Pred odhodom iz Bohinja smo pred domom igrali nogomet. Čeprav smo imeli na razpolago majhen prostor in nam je žoga večkrat bežala po strmini, da smo morali tekati za njo, me je zelo veselilo in sem se zabaval.

Kljub oblačnemu in hladnemu vremenu, je bil sprehod prijeten, dijaki smo se med potjo pogovarjali, se smejali in tudi prepevali.

V programu smo imeli še obisk planšarskega muzeja v Stari Fužini, a nam žal zaradi neustreznega urnika to ni uspelo, zato smo se med povratkom ustavili še v Radovljici.

Pripravili dijaki 2.a in 2.geo. razreda

Vtisi dijakov 1. a in 1.geo. razreda

V PETEK, 21. NOVEMBRA - V Trstu mednarodni študijski dan o Ludwigu Karlu Moserju

Zanesenjak med Trstom, Nabrežino in Dunajem

Tudi če nimamo pisnih dokazov, lahko mirno trdimo, da je bil domačinom iz Nabrežine ob prelomu devetnajstega stoletja v dvajseto dobro znan nemško govoreči profesor, ki je ob nedeljah in drugih praznikih prihajal z vlakom iz Trsta, večkrat v družbi znanca ali prijatelja, največkrat pa sam in se iz železniške postaje podal po kolovozu v smeri proti Slivnemu. Po železniškem viaduktu se na desni strani poti nahaja globoka udorna dolina s skrivnostnim imenom Lašca. V jami Pejca v Lašci, kot ji še danes pravijo starejši domačini, je Karl Moser z raznimi presledki preživel nič koliko nedelj, praznikov in poletnih počitnic do upokojitve leta 1904, nato pa še naprej, kot izveemo iz zadnjega zapisa v rokopisnem dnevniku z datumom 3. 3. 1915.

Prvič ga je pospremil v vrtačo domačin 25. 8. 86 po končanih izkopavanjih v Terezini jami pri Devinu in po krajšem sondiranju v bližnji Rusi špilji na obronkih Jurkovca pod Gradcem pri Slivnem. V Pejci v Lašci je nemudoma izkopal sondo, nato pa nadaljeval obsežna izkopavanja od leta 1892 do leta 1896. Pejca v Lašci je Moserja osvojila v celoti, saj ji je posvetil levji delež v monografiji iz leta 1899 »Der Karst und seine Höhlen« (Kras in njegove jame) in kjer jo imenuje »meine Liebliengshöhle« (moja ljubljena jama). Iz njegovih dnevnikov izveemo tudi za imena njegovih spremljevalcev in delavcev, skoraj v celoti Slovencev, ki so izkopavali z njim (Kakež, Černigoj, Košuta, Zei, ...). Najbolj zvest spremljevalec je bil njegov takratni dijak, znani jamar in kasnejši ravnatelj inštituta Postojnske jame Ivan Andrej

Perko. Leta 1895 ga obišče pri izkopavanjih tedanji konservator dunajske Osrednje komisije za Kranjsko prof. Simon Rutar, ki mu razloži, da naj bi ime Lašca izviralo iz besede Vlahi, tujci, ki so nekoč tukaj bivali, torej ne Lašca, ampak Vlašca jama. Od tedaj Moser uporablja za jama prirejeni izraz Vlašca pečina ali jama. Že prej pa je menil, da ime Lašca izvira iz slovenske taščice, ptice, ki jo je čestokrat videval v jeseni v vrtači. Prevedeno v nemščino je postala Rothgartl Höhle, po njej pa italijanska Grotta del Pettiroso. Lašci je Moser posvetil največ raziskovalne energije. Tudi po končanih obsežnih izkopavanjih se je se vsa naslednja leta vračal v svojo pejco in iskal izkopanine, kot je razvidno iz njegovih dnevnikov.

Moser je bil v takratnem nacionalno že razgretim vzdušju v konfliktu z ravnateljem tržaškega Mestnega naravoslovnega muzeja Carlom Marchesettijem. Očitali so mu tudi, da je predmete večkrat pošiljal institucijam na Dunaj kot v tržaške muzeje. Po njegovi smrti so ga v literaturi vse do danes pogosto prikazovali kot nestrokovnega raziskovalca, ama-

Moserjev akvarel jame Pejca v Lašci pri Nabrežini

terja, ki naj bi prekopal in uničil sedimente mnogih jamskih najdišč Tržaškega krasa.

Ugledni arheolog evropskega merila iz Birminghamske univerze prof. L. Barfield je leta 1999 v članku o Moserjevih najdbah, ki se hranijo na Dunaju, glede teh kritik zapisal, da je Moser pač izkopaval v tehniki tistega časa in ga tako na nek način rehabilitiral. Moser je samo na Tržaškem krasu raziskoval, sondiral in izkopaval v več kot 30 jamskih najdiščih. Za večino teh jam je zabeležil njihova tedanja ledinska imena, ki so mu jih posredovali informatorji-domačini. Tako so se mnoga prvotna imena kraških pečin ohranila, vsaj v literaturi, prav zaradi Moserjevih terenskih zapisov.

Stanko Flego

POSVET NA POBUDO ODSEKA ZA ZGODOVINO NŠK

Neumoren raziskovalec

Poleg simpozija ogled najdišča na Socerbu - Enakovredno sodelovanje Tržaških muzejev

L. K. Moser je po osnovni in srednji šoli, ter gimnaziji v rojstnem kraju Teschen (avstrijska Šlezija) končal Univerzo na Dunaju, in sicer Filozofsko fakulteto, smer biologija in naravoslovje. Od tedaj je učil v raznih šolah, od 1976 v Trstu na nemški gimnaziji. Upokojil se je l. 1904. Umrli je v Bocnu.

V svojem tržaškem obdobju je razvil zelo izrazito obšolsko dejavnost in je kar nekaj dijakov pritegnil k zanimanju za naravoslovje, predvsem, seveda k speleologiji. Ob tem je razvil živahno izletniško dejavnost, tudi v okviru kluba Club Touristi Tristini, pa tudi predavateljsko z javnimi predavanji o zanimivih temah.

Bil je neumoren dopisnik Osrednje spomeniške komisije na Dunaju, pa tudi Prazgodovinske komisije prav tam. Tako je na Dunaj pošiljal poročila o svojih arheoloških in drugih raziskavah, v Dvorni naravoslovni Muzej pa tudi izkopane predmete. Takšno sodelovanje z avstrijskimi osrednjimi ustanovami je povzročilo v iredentističnih krogih nasprotovanje in tudi poskuse diskreditacije, po letu 1918 pa tudi »pozabo«.

Pri svojem terenskem delu, v Posočju, dolini Vipave, zaledju Ogleja, na Notranjskem in v Istri ter predvsem na Krasu, se je naslonil na lokalne informatorje in tudi na lokalno slovensko elito (učitelji, duhovniki, uradniki). Ob tem je, kar v tistem času še ni bilo splošno sprejeto, skrbno upošteval domača ledinska imena - toponime - in marsikaterega ohranil vsaj na papirju. Morda ga je k temu vodi-

Redka fotografija L. K. Moserja pri izkopavanju

lo tudi znanje poljščine in češčine. Vsa ta dejavnost je potekala v pouka prostem času, torej v sobotah in nedeljah, pa med počitnicami.

Ne smemo pozabiti, da je začel prva izkopavanja na prazgodovinskem grobišču v Beramu (pri Pazinu v Istri) že leta 1883 in jih tudi takoj objavil na Dunaju. Dvajset let pozneje je izkopal prazgodovinsko in rimsko grobišče na Socerbu, ki so ga v tržaškem Muzeju za zgodovino in umetnost svečano predstavili leta 2002, tudi z bogatim katalogom. Izkopaval je tudi v kraških jamah, v jami v Lašci in v jami na Doleh, pa pri Zgoniku, in pri Orehku na Notranjskem. Večji del tega gradiva se hrani, kot tudi tisto iz Berma, na Dunaju, del pa v Trstu, kot tisto s Socerba.

Zapustil je več kot 200 znanstvenih, strokovnih in poljudnih člankov in notic

v strokovnih revijah in dnevnem časopisu tako v Trstu, na Dunaju in drugod. Napisal je tudi monografijo o Krasu in jamah (Der Karst und seine Höhlen, Triest 1899), kjer je opisal svoje raziskave v jamah, tudi z mnogimi najdbami iz starejše kamene dobe, a se je posvetil tudi številnim gradiščem na tržaškem Krasu. Ugledni zgodovinar Simon Rutar je v Ljubljanskem zvonu ocenil, da predstavlja »v tem oziru Moserjevo delo, ki je sicer vse polno samohvale, vendarle stalno vrednost«. V italijanski je napisal le peščico prispevkov v tržaški časopis »Il Tourista«.

Kot rečeno, zapustil je bogato in predvsem raznoliko bibliografijo, pomembna so njegova – v celoti še ne prebrana rokopisna poročila in končna so se v Trstu našli njegovi terenski zapiski-dnevniki, ki ostajajo še neizkoriščeni.

Ob predvidenem študijskem dnevu 21. 11. 2008, posvečenem 90-letnici smrti dr. L. K. Moserja, se bodo zbrali prominentni strokovnjaki iz Trsta, Ljubljane, Pazina, Dunaja, Pulja in Kopra, ki bodo spregovorili o njem kot osebi in o njegovem delovanju. Naslednji dan je predviden obisk razstave o Moserjevih izkopavinah s Socerba, ki jo je pripravil tržaški Mestni muzej za zgodovino in umetnost in je trenutno na ogled v koprskem Pokrajinskem muzeju. Po tem pa še ogled najdišča na Socerbu, Svete jame in gradu. Naslednje leto naj bi izšel zbornik predavanj. Posebej je hvalevredno, da so se iniciativi OZ NŠK enakovredno pridružili tržaški muzeji, ki hranijo del njegove zapuščine. (mž)

L. KARL MOSER V TRSTU

Profesor na nemški klasični gimnaziji

L. Karl Moser se je takoj po univerzitetnem študiju na Dunaju odločil za profesorsko službo. V šolskem letu 1871-72 je bil suplent na višji realki v Kremisu ob Donavi, severozahodno od Dunaja. V naslednjem šolskem letu ni poučeval, ker je zbolel za kataralno pljučnico in le počasi okrevale. Ponovno je nastopil službo v šolskem letu 1873-1874 kot suplent na državni realki na Dunaju in 14. junija 1874 dosegel habilitacijo za poučevanje naravoslovja, matematike in fizike. Po habilitaciji je v šolskih letih 1874-76 poučeval na realki v rodnem Teschnu v Šleziji.

V šolskem letu 1876-77 je dobil imenovanje na nemški klasični gimnaziji v Trstu. V Trst se je Moser priselil 10. septembra 1876, malo pred začetkom šolskega leta, ki je steklo 16. septembra. V stalež je stopil z odlokom (Z. 10, 628/VII) z dne 5. oktobra 1877.

Nemška klasična gimnazija v Trstu je bila ustanovljena leta 1842, ko so ukinili gimnazijo v Kopru in v Trst preselili tudi ves profesorski zbor. Šele leta 1876, po štirinajstih letih, so jo nastanili v novo državno stavbo na trgu Lipsia (danes trg A. Hortis), kjer so imele svoj sedež še realka, deška in dekliška ljudska šola. Danes je v tej stavbi Pomorska šola - Istituto Nautico. Prav nasproti omenjenega šolskega poslopja je bil sedež Pomorske akademije, Naravoslovnega muzeja in Mestne knjižnice. Na istem trgu sta bili torej zbrani nemška in italijanska kulturna komponenta Trsta, v šoli pa je Moser prišel v stik tudi s Slovenci, saj je bilo na nemški gimnaziji nekaj slovenskih profesorjev, obiskovali pa so jo tudi slovenski dijaki. Med Moserjevimi slovenskimi kolegi sta vredna omenbe predvsem Janez Jesenko (1838-1908), profesor zemljepisa in zgodovine, avtor zemljepisnih in zgodovinskih učbenikov in prevajalec iz angleščine in francoščine, in Karel Glaser (1845-1913), jezikoslovec, slovstveni zgodovinar, poznavalec sanskritske in indijske literature, prevajalec in odločen zagovornik pravic slovenskega jezika. Na gimnaziji je od šolskega leta 1887-88 poučeval slovenščino v vseh razredih za skupnih 16 ur tedensko. Uveljavitev slovenskega jezika na gimnaziji je bila prav Glaserjeva zasluga, pred njim je imel pouk slovenščine stransko vlogo in je predvideval dva ali občasno tri tečaje, čeprav je bilo že z odlokom iz leta 1852 določeno, da je učenje slovenskega jezika obvezno za slovenske dijake. Nasledil mu je leta 1900 Ivan Merhar, ki pa je bil po mnenju Lava Čermela »za tržaške dijake premalo živahen«. Slovenske narodnosti so bili tudi nekateri učitelji verouka kot npr. Julius Wartyo (1845-1908), župnik v Bazovici.

Slovenski dijaki so bili doma iz okoliških vasi, predvsem s Proseka, Opčin, pa tudi iz Saleža, Križa, Kontovela, Bazovice, Devina, Nabrežine, največ pa jih je bilo iz Škednja, Rojana, Sv. Ivana, Barkovej, redki so prihajali iz Doline in drugih vasi vzhodno od Trsta, saj je to področje težilo k Istri. Med Moserjevimi slovenskimi dijaki, ki so se v prvi polovici 20. stoletja uveljavili na kulturnem, političnem ali znanstvenem področju, so bili: Edvard Slavik (1865-1931), pravnik, med ustanovitelji Pevskega in glasbene društva v Trstu in njegov prvi predsednik (danes Glasbena Matica), aktiven v tržaškem političnem društvu Edinost, večkrat izvoljen v občinski in deželni svet; Ivan Andrej Perko (1876-1941), jamar, pozneje direktor Postojnske jame in upravnik tamkajšnjega speleološkega inštituta; Jakob Ukmar (1878-1971), du-

hovnik, katehet na nemški gimnaziji od š. l. 1913/14, publicist in astronom; Josip Vilfan (1878-1955), odvetnik, predavatelj, publicist, predvsem pa politik, dvakrat izvoljen v deželni svet (1909, 1913), državni poslanec leta 1921 in 1924 na listi Jugoslovanske narodne stranke; Vasilij Mirk (1884-1962), zborovodja, skladatelj, znan predvsem po posvetnih zborovskih skladbah, čeprav je skladal tudi cerkveno, komorno in orkestralno glasbo; Karel Širok (1889-1942), pesnik in učitelj, narodni in politični delavec, ustreljen kot talec v Dragi nad Begunjami; Lavo Čermelj (1889-1980), profesor, obsojen na smrt in nato na dosmrtno ječo v drugem tržaškem procesu leta 1941, avtor šolskih učbenikov, znanstvenih in poljudnoznanstvenih knjig in člankov, številnih publikacij z narodno-manjšinsko tematiko; Ljudevit Kuščer (1891-1944), sošolec Čermelja, naravoslovec, izreden gastropodolog.

Študij na nemški klasični gimnaziji (1842-1922) je trajal osem let, obiskovali pa so jo lahko samo dečki stari 10-11 let, potem ko so prestali sprejemni izpit. Prvi razredi so bili zelo številni, toda mnogi so med letom izstopili ali pa niso bili prepuščeni v naslednji razred. Število vpisanih na gimnazijo je raslo iz leta v leto: od začetnih 117 v prvem šolskem letu 1842-43 je bilo med Moserjevimi službovanjem v š. l. 1888/89 že 478 učencev, od teh 96 Slovencev, 174 Italijanov in 150 Nemcev. Treba je seveda opozoriti na dejstvo, da je s šolskim letom 1863-64 začela delovati v Trstu tudi italijanska občinska gimnazija, kar je gotovo vplivalo na število italijanskih učencev. Največ slovenskih dijakov, kar 155, je bilo v š. l. 1899/1900, medtem ko je bilo v prvem letu Moserjeve profesure le 22 Slovencev. V šolskem letu 1912-13, ko se je Moser že upokojil, je bilo na gimnaziji celo 641 dijakov, med katerimi je bilo največ Slovencev (233). Ti podatki jasno kažejo, kako se je na začetku 20. stoletja slovenska narodna skupnost družbeno in politično krepla.

Moser je na gimnaziji poleg naravoslovja učil tudi matematiko in fiziko, občasno tudi geografijo, od š. l. 1877/78 do šolskega leta 1891-91 tudi lepomisje. Bil je tudi kustos šolske naravoslovne zbirke, za katero so s svojimi darovi prispevali tako dijaki kot privatniki in tudi on sam.

Takratni učni načrt naravoslovja je ustrezal Moserjevimi izvenšolskim zanimanjem: obravnavana področja so bila zoologija, mineralogija, geologija, botanika. Kot razberemo iz njegove obsežne bibliografije, je vsa ta znanstvena področja gojil vse življenje, čeprav v različni meri, nekateri pa, kot npr. botanika, se stalno prepletajo z drugimi, saj avtor v številnih spisih našteva rastline, ki jih je videl med svojimi izleti ali obiski jam.

Na nemški gimnaziji je Moser poučeval 28 let in dosegel naziv profesorja »VIII. Rangsklasse«, upokojil se je leta 1904. V svojem kratkem ročno napisanem življenjepisu, ki ga hrani Naravoslovni muzej piše, da je med svojim službovanjem doživljal vesele in žalostne momente, da pa je bilo več žalostnih. Pri tožuje se tudi nad slabo pokojnino, ki je znašala 5400 kron letno.

V skoraj treh desetletjih svojega poučevanja v Trstu je bil priča rasti nemške gimnazije tako po številu dijakov kot profesorjev, obenem pa tudi počasnemu, a neustavljivemu uveljavljanju slovenske komponente v mestu in vedno bolj poudarjenim iredentističnim težnjam italijanske narodne skupnosti.

Lidija Rupel

MANJŠINE - Akcija frizijskih politikov zaenkrat kar uspešna

Frizijščina naj bo omenjena tudi v nizozemski ustavi

Nizozemska notranja ministrica Guusje ter Horst bo preverila možnost, ali lahko frizijskemu jeziku zagotovi omembo v nizozemski ustavi; to bo naredila s pozitivnim pristopom. Ministrica je za to zaprosil odbor nizozemskega parlamenta za notranje zadeve.

V tem odboru so bili predstavniki vseh strank, ki ne sestavljajo sedanje vladne koalicije, ki jo sestavljajo socialni demokrati in krščanski demokrati, zelo jasni: če bo ustava vsebovala člen, ki bi določal, da je nizozemščina uradni jezik države, bo treba v istem členu tudi zapisati, da je frizijščina eden izmed uradnih jezikov v Friziji.

»Na Nizozemskem imamo dva uradna jezika, nizozemščino in frizijščino. Oba moramo v ustavi obravnavati enakopravno,« je dejala poslanka liberalne stranke Laetitia Griffith, ki je v svojem nagovoru najprej v frizijščini s stavkom "Goejûn minsken!" (Dober večer,

Jorritsma, ki je dejal: »Nobenih razlogov ni, da v nizozemski ustavi ne bi frizijščini priznali mesta, ki ji pripada.«. To stališče so podprli s kratkim filmom, ki ga je posebej za to priložnost pripravila Omrop Fryslân.

Dva tedna intenzivnega prepričevanja za očitno dosegle rezultate. Frizijski politiki so se v tem času pogovarjali s predstavniki svojih strank na državni ravni; govorili so z vsemi strankami razen s Stranko za živali, ki jo premore nizozemski parlament. Rezultat te kampanje je bil, da se za spremembo ustave, ki jo je predlagala ministrica, nista izrekli dve tretjini poslancev, kar pomeni, da ni bilo potrebne večine.

Vse stranke, razen strank vladne koalicije, so podprle zahtevo frizijskega parlamenta, naj se v nizozemski ustavi nameni »primerno mesto« frizijskemu jeziku. »Pogajanja o predlogu, da bi v ustavo vključili poseben člen za nizozemski jezik, so potekala v Beetstersweachu v Friziji; zadostovalo bi, da bi udeleženci sestanka pogledali skozi okno, pa bi videli, da tudi frizijščina zasluži omembo v ustavi,« je dejal predstavnik stranke D66 Alexander Pechtold.

Poslanec Jan Schinkelshoek, predstavnik krščansko demokratske stranke, ki je največja stranka v nizozemskem parlamentu, pa je govoril o »možnih komplikacijah«, ki bi lahko nastale, če bi imela tudi frizijščina svoj člen v nizozemski ustavi. »Kaj naj rečemo o angleščini in o jeziku papiamentu, ki je delovni jezik nizozemskih Antilov?«, se je vprašal. Njegova stranka vsekakor še ni sprejela dokončne odločitve o tem, ali naj se v nizozemski ustavi navedejo poleg nizozemščine tudi drugi jeziki. »Mi želimo, da ministrica natančno preuči vse razloge za in vse razloge proti ter oblikuje nov predlog, po možnosti v sodelovanju s frizijskimi oblastmi,« je še dejal poslanec krščanskih demokratov.

Predsednik Akcijskega odbora za omembo frizijščine v ustavi Geart Benedictus je bil zadovoljen z delom, ki ga je odbor doslej opravil. »Naš namen je bil, da možnosti omembe jezika odpremo nekaj vrat. Mislim, da smo dosegli celo

Frizija je znana po govedoreji; v glavnem mestu Leeuwardnu tako eno glavnih križišč krasi spomenik kravi

več kot smo pričakovali. Frizijščina je sedaj na dnevnem redu politike; če se ne bi za to tako zavzemali, se to tudi zagotovo ne bi zgodilo,« je dejal.

Sedaj v nizozemski ustavi ni omenjen noben jezik. Sedanja razprava je zagotovila poslancem veliko manevrskega prostora. Težava, da bi si zagotovili tako v zbornici kot v senatu dvotretjinsko večino, bi lahko privedla do tega, da v nizozemski ustavi jeziki tudi poslej ne bi bili omenjeni. »Če bo prišlo do tega, ne bomo protestirali,« je dejal Benedictus in dodal: #Za nas je predvsem pomembno, da ima frizijščina isti status kot nizozemščina. Nespregledljivo pa bi bil člen, ki bi omenjal nizozemščino, frizijščino pa ne.«

Onno P. Falkena

V zadnjih letih so v Friziji namestili veliko dvojezičnih tabel

GRČIJA - Socialistična stranka PASOK Odpustili odgovornega za stike z javnostjo, ker je zagovarjal Makedonce

V Grčiji se nadaljuje diskriminacija do makedonske manjšine; glavna opozicijska stranka, socialistična stranka PASOK, je odpustila svojega predstavnika za stike z javnostmi Grigorisa Vallianatosa, ker je v nastopu na zasebni televiziji javno kritiziral za držanje grške vlade do makedonske manjšine in do Makedonije. V odgovoru na vprašanje o tej temi je Vallinatos odgovoril, da bi morala Grčija, namesto prizadevanja za spremembo imena Makedonije, morala to državo priznati z njenim ustavnim imenom, istočasno pa bi morala zavzeti stališče do makedonske manjšine na svojem ozemlju. Dodal pa je, da govori izključno v lastnem imenu ter da njegovo razmišljanje ne sovpadja s stališči stranke, kateri pripada. Že nekaj ur kasneje, potem ko je uradni predstavnik

stranke PASOK demantiral ta stališča, je stranka objavila sporočilo, v katerem je sporočila, da je prekinila delovno razmerje s svojim 52-letnim govorcem Vallinatosom. »Po teh njegovih izjavah o zunanjepolitičnih vprašanjih nam etična načela stranke velevaljo, da PASOK prekine delovno razmerje z gospodom Vallinatosom,« je zapisano v sporočilu. Zanimivo je, da kaže, da je predsednik stranke Yorgos Papandreu vedel za Vallinatosove poglede na vprašanje Makedoncev v Grčiji in na odnos do Republike Makedonije. Na svoji spletni strani je namreč sam Papandreu priporočil za branje Vallinatosovo knjigo, ki zastopa prav ta stališča. Dan po odslužitvi tiskovnega predstavnika pa je tudi priporočilo izginilo s spletne strani.

Georgios N. Papadakis

INŠTITUT ZA NARODNOSTNA VPRAŠANJA - Razprave in gradivo 53-54

Raziskovanja sodobnih trendov na področjih zaščite manjšin, človekovih pravic, medetničnih odnosov in identitete

2.

Dr. Romana Bešter iz Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani objavlja prispevek **Model integracijske politike v odnosu do drugih modelov imigrantskih politik**. Avtorica v prispevku ugotavlja, da v procesih vključevanja imigrantov v okolje sprejemne družbe igrajo pomembno

vlogo imigrantske politike. Te postavljajo pravne, institucionalne in druge okvire procesom vključevanja ter usmerjajo prilagajanje tako imigrantov kot večinske družbe in njenih institucij. Cilji imigrantskih politik lahko segajo od asimilacije do raznih oblik spodbujanja kulturnega pluralizma. Pogosto se kot splošen izraz za poimenovanje različnih imigrantskih politik uporablja

izraz integracijska politika. Avtorica v članku zagovarja stališče, da je integracijska politika le eden med modeli imigrantskih politik. Izhaja iz predpostavke, da je cilj integracijske politike integracija imigrantov, pri čemer je integracija opredeljena kot večsmeren proces, ki zah-

teva medsebojno prilagajanje tako imigrantov kot večinske družbe. V procesu integracije

priseljenci postanejo aktivni in enakopravni udeleženci socialnih, ekonomskih, pravnih, političnih in kulturnih odnosov v državi sprejemnici, pri čemer je vsakomur zagotovljena možnost izražanja in ohranjanja njegove lastne kulture, vere in etnične pripadnosti. Značilnosti in specifičnosti modela integracijske politike v odnosu do drugih modelov so v članku predstavljene skozi prizmo različnih tipologij imigrantskih politik.

Izr. prof. dr. Jernej Zupančič iz Filozofske fakultete v Ljubljani objavlja prispevek **Sodobni socialni in etnični procesi med koroškimi Slovenci**. Prispevek obravnava tematiko slovenske manjšine v Avstriji v luči sodobnih družbenih, gospodarskih in prostorskih procesov. Avtor v prispevku ugotavlja, da se manjšina kljub velikim pričakovanjem po izboljšanju odnosov avstrijske države in deželne politike in prav tako tudi odno-

sa Slovenije do specifičnih manjšinskih problemov sooča z očitno regresijo funkcije manjšine ob odprti meji. Avtor v prispevku opozarja, da bo treba razloge teh procesov iskati predvsem znotraj manjšinskega etničnega telesa: v njihovih receptivnih možnostih ter značilnostih organizacije.

Dr. Štefka Vavti z Univerze v Innsbrucku objavlja prispevek **Asimilacija in identitete v Kanalski dolini in na južnem Koroškem - primerjalni pregled**. Prispevek obravnava asimilacijo in različne identitete, ki se pojavljajo v Kanalski dolini in na južnem Koroškem. Avtorica ugotavlja, da večina starejših Kanalcianov pripada identifikacijskemu tipu tradicionalistov, angažiranih borcev in deloma tudi prilagojenih; pri mlajši generaciji pa se jezikovna zmožnost v obeh avtohtonih jezikih, slovenščini in nemščini, izgublja. Odseljevanje in mešani zakoni proces asimilacije še zaostrejujejo, tako da pri večini ostaja samo še neke vrste simbolična etničnost. Na južnem Koroškem

pa izgube jezika vsaj pri tistih Slovencih, ki so tesno povezani z dvojezičnim šolskim sistemom in s kulturnimi društvi, skorajda ni. Kjer pa te povezanosti ni, tam je proces asimilacije občutnejši, kajti prav v omenjenih krogih želja po brezkonfliktnem sožitju z večinskim narodom utrjuje uporabo skupnega večinskega jezika in poudarjanje dvojezičnosti ter dvojnih ali mešanih identitet.

Dr. Marija Jurič Pahor iz Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani objavlja prispevek **Memorija in/ali spomin? : raziskovalni trendi in pojmovne zagate**. Avtorica ugotavlja, da diskurz o memoriji in spominu doživlja v zadnjih dveh desetletjih pravi razmah. Razvil pa se je tudi v prednostni kraj interdisciplinarnega raziskovanja, na katerem se križajo, spodbujajo in zgoščajo različna vprašanja in interesi: kulturno-rolski, naravoslovni in informacijsko-tehnološki. Avtorica ugotavlja, da vse bolj očitno postaja, da sta memorija in spomin pojava, ki ju nobena znanstvena di-

sciplina ne more reklamirati le zase, pa tudi to, da omenjeni kategoriji nista sinonimni, kar pomeni, da ju ne gre enačiti ali izenačevati. Razloček med memorijo in spominom avtorica obravnava s pomočjo aktualnih psiholoških in psihoanalitičnih konceptualizacij, ki jih v močni meri določajo kognitivne in nevroznanosti v povezavi s socialnim konstrukcionizmom. V nadaljevanju se avtorica posveča »družbenim okvirom memorije«, ki so v omenjenih konceptualizacijah zaradi fokusiranja na človeka - posameznika nezadovoljivo upoštevani. Osrednje mesto pri tem zavzemajo teorije francoskega sociologa Mauricea Halbwachsa ter nanje navezujoči se koncepti o komunikativni in kulturni memoriji (zlasti Aleida in Jan Assmann). Avtorica jih obravnava s posebnim ozikom na pojem generacija ter na transgeneracijsko transmisijo travm ljudi, ki so preživeli koncentracijska taborišča.

Nada Vilhar

(Se nadaljuje)

KURDSKI VODITELJ ABDULLAH ÖCALAN 10 LET ZAPRT NA OTOKU IMRALI

Gost, ki so se ga otepale številne evropske države

»Vsi ljudje se rodijo svobodni z enakimi pravicami in dostojanstvom«

Tako se glasi prvi člen Vsesplošne deklaracije o človekovih pravicah, med podpisnicami katere je tudi Turčija, država, ki je od svoje ustanovitve leta 1924 do nedavnege zanikala obstoj kurdske manjšine na njenem ozemlju in še danes zatira razvoj dvanajstmilijonskega kurdskega naroda, ki živi na območju jugovzhodne Anatolije – severnega Kurdistan – in predstavlja petino turškega prebivalstva.

Novembra 1978 je še ne tridesetletni Kurd Abdullah Öcalan (izg. Odžalan), nekdanji študent političnih ved na univerzi v Ankari, ki je šest let poprej že odsedel sedem mesecev v turškem zaporu zaradi dejavnosti v prid kurdske skupnosti, v ilegali ustanovil marxistično-leninistično orientirano Delavsko stranko Kurdistan – PKK (Partya Karakerani Kurdistan). Po vojaškem udaru v Turčiji, septembra 1980, se je zatekel v Damask v Sirijo, kjer je osnoval svoj generalštab. Poleti 1984. so na matičnem ozemlju v severnem Kurdistanu začeli oborožen boj proti turški državi za neodvisni Kurdistan. Vlada v Ankari je v jugovzhodno Anatolijo odposlala svojo več kot 150 tisočglavo, dobro oboroženo armado in posebne protigverilske komandose. Do leta 1998 je okrog trideset tisoč ljudi izgubilo življenje. Na turški strani so bili to predvsem vojaki, policisti, številne »vaskške straže« (kurdske kolaboracionisti) in skoraj sto učiteljev. Na kurdski strani je bilo ubitih na tisoče kurdskih gverilcev, intelektualcev, pisateljev, prebivalcev vasi in delavcev, na stotine ljudi je izginilo, na tisoče je bilo aretiranih in mučenih, med temi na stotine študentov, ki so podpisali peticije v prid šolanja v maternem jeziku, okrog štiri tisoč kurdskih vasi, je bilo opustošenih in prebivalci pregnani, tako da je bilo tri milijone Kurdov prisiljenih zapustiti domače kraje. Od leta 1991 je bilo več kot 160 članov pro kurdske strank (HEP - Ljudska delavska stranka, DEP - Ljudska demokratska stranka in HADEP – Stranka ljudske demokracije) »izginulih« ali do smrti mučenih na policijskih postajah.

V devetdesetih letih je PKK kar nekajkrat napovedala premirje v zameno za politične pogovore s turško vlado, odrekla se je prvotnemu načrtu po neodvisni kurdski državi in sprejela zamisel o kurdski avtonomni regiji v sestavu turške federativne države. V Ankari je naletela na gluha ušesa. V vsem tem času so voditelji stranke organizirali tiskovne konference in na Združene Narode in druge humanitarne organizacije pošiljali pozive o tragičnih razmerah v Kurdistanu.

Turčija-Izrael-ZDA

Leta 1996 sta Turčija in Izrael, vojaško najmočnejši državi na tem območju, ki sta ju družili isti nasprotniki - Iran, Sirija in Irak - in isti prijatelj – ZDA - podpisali vrsto sporazumov (vojaškega, tehnološkega in gospodarskega). Da bi si Washington zagotovil turško podporo in vojaško letalsko oporišče Incirlik za napade na Irak, je leta 1996 uvrstil PKK na seznam terorističnih organizacij in Ankari obljubil pomoč pri zajetju Öcalana. Nato je bil skupaj z Londonom in Ankaro posrednik med iraškima kurdskega strankama (PUK in PDK), ki sta septembra 1998 v Washingtonu podpisali sporazum, s katerim je bila v Severnem Iraku (v južnem Kurdistanu) ustanovljena avtonomna kurdska regija, ki je obsegala pokrajine Dahok, Arbil in Sulaymania (ne pa naftorodno kurdsko pokrajino Kerkuk). Pri tem so se morali iraški Kurdi tudi obvezati, da ne bodo po svojem ozemlju dovolili gibanja terorističnim skupinam zlasti pa, da ne bodo nudili logistične in vojaške podpore PKK.

Medtem so se na začetku oktobra 1998 turške oborožene sile že razvrstile ob meji s Sirijo. Posledica nove turško-izraelske zveze je bil pritisk na Damask, ki je moral prekiniti vsakršno pomoč kurdski gverilski organizaciji in 20. oktobra izgnati Öcalana s svojimi borci.

Iskanje zatočišča

Letalo, na katerem je bil vkrcan Öcalan z najožjimi tovariši, je pristalo na letališču v Atenah. Grške oblasti mu niso odobri-

le zatočišča, ponudile pa so mu pomoč za beg v Moskvo, kjer je ostal skoraj tri tedne. Medtem je dvajset tisoč turških vojakov ob podpori bojnih letal in helikopterjev prodrla za trideset kilometrov na severnoirsko ozemlje (v južni Kurdistan) z namenom, da uničijo vojaška oporišča PKK.

Kmalu je Öcalan spoznal, da v Rusiji razmere niso več take, kot so bile v sedemdesetih letih, ko ga je Sovjetska zveza podpirala. Kronična nestabilnost na Kavkazu, kjer turške tajne službe podpirajo secesionistične Čečene in kaspijska nafta, ki jo je Turčija po novih naftovodih, ki bi se izognili Rusiji, želela pripeljati do Sredozemlja, so bili pomembnejši od kurdskega voditelja, ki je začel razmišljati o novem zatočišču. Spomnil se je na pogovore, ki jih je imel v sirske opo-

Italijo in o njegovi aretaciji je odjeknila po svetu. Iz številnih evropskih držav so v Rim začeli prihajati Kurdi. Okrog deset tisoč se jih je zbralo na trgu Celimontana, da bi izkazali solidarnost svojemu voditelju in so se tam zadržali približno dva tedna, dokler niso dobili zagotovila, da bo njihov predsednik deležen političnega azila.

Stranka komunistične prenov, Italijanski komunisti in Zeleni so bili takoj zato, da se Öcalanu odobri status pribežnika. Tudi ostala večina levosredinske vlade je zgedalo, da se s tem strinja in celo stranka UDR, ki jo je vodil Cossiga, in Bossijeva Severna Liga so bili za to. Berlusconi je Dom svoboščin pa je zahteval takojšen izgon Öcalana v neko tretjo državo.

20. novembra je prizivno sodišče v Rimu preklalo mednarodni zaporni nalog, ki

množice protestirale in vzklikale v prid bojkotu italijanskih izdelkov. Velika turška podjetja so začela odpovedovati pogodbe z italijanskimi dobavitelji. Ogromni kapitali (samo v letu 1997 je trgovska izmenjava med Italijo in Turčijo znašala dobrih 10 tisoč milijard lir) italijanskih podjetij kot so Barilla, Fiat, Benetton in Pirelli in še nešteto drugih so se znašli vključeni v aferi Öcalan. ZDA so se postavile v bran Turčiji in močno pritisnile na Italijo. Odtelej so besede italijanskega ministrskega predsednika spremenile vsebino: »Mi smo pravna država. Ampak vemo, da je Öcalan terorist«. Nato je v pismu, ki ga je 23. novembra odposlal časopisu Corriere della sera, D'Alema napisal, da bo komisija, ki je določena, da preuči Öcalanovo prošnjo za azil, upoštevala med dejstvi tudi teroristično dejavnost kurdskega gibanja.

Tedaj so se odnosi med Ankaro in Rimom sprostili in turška trgovska zbornica je izrazila željo, da ponovno oživi sodelovanje z italijanskimi partnerji, minister za Zunanjo trgovino Fassino je napovedal, obisk Turčije, da popravi odnose, ki jih je pokvarila afera Öcalan.

Italijanska vlada je kurdskega voditelju zagotovila varnost v neki afriški državi. D'Alema odposlanec je Öcalanu zagotovil, da bo Italija nekega dne organizirala mednarodno konferenco o kurdskega vprašanju, na katero bo povabljen. 15. januarja 1999 je letalo z Öcalanom in skupnico njegovih tovarišev, odletelo iz rimskega letališča proti Moskvi.

Nezaželeni gost

V Rusiji je kurdski voditelj preživel deset dni. V strogi tajnosti je nato prišel v Grčijo, od koder je skušal doseči Nizozemsko. Njegove premike so nadzorovale številne tajne službe: ameriška Cia, izraelski Mossad, ruski FSB, britanski MI5, turški Mit, grški Eyp in italijanski Sismi. Vse njegove telefonske pogovore je zabeležil Echelon, mednarodni vojni elektronski sistem. Po neuspelem pristanku je bil pripeljan na otok Krk. Tedaj je Washington pritisnil na Grčijo, naj se Öcalana znebi. Grki so kurdskega voditelju zagotovili, da ga je Mandelova Južnoafriška republika pripravljena sprejeti in ga vkrcali na letalo, ki ga je pripeljalo v Nairobi v Kenijo. V stanovanju grškega veleposlanika je nato dva tedna čakal na odhod v Južno Afriko.

»Rešite me, sem v nevarnosti«

V Nairobiu so avgustu 1998 Bin Ladinovi pristaši izvedli strahovit atentat na ameriško veleposlaništvo in v državi je kar mrgolelo mosadovih agentov pripravljenih na pomoč Turčiji, od koder je 10. februarja odletelo posebno letalo, ki so ga najele turške tajne službe. 14. februarja je prišel iz Grčije ukaz, da mora Öcalan nemudoma zapustiti veleposlaništvo. Kurdski voditelj se je zavedal, da je njegovo življenje v nevarnosti in je Grčijo, Italijo in Rusijo prosil za politični azil. Poziv je 15. februarja po vsej Evropi razširila Kurdistanska osvobodilna fronta. Istega dne je kenijska vlada pristala, da lahko Öcalan zapusti Kenijo. Zvečer so ga pripeljali na letališče in v spremstvu kenijskih agentov se je kurdski voditelj povzpel na letalo, za katerega je bil prepričan, da ga bo peljalo v Evropo, na Nizozemsko. Komaj je prestopil prag, je nanj navallilo sedem turških agentov in ga onesposobilo. Letalo je vzletelo v smeri Turčije.

Imrali

Od 16. februarja 1999 je Öcalan zaprt kot edini jetnik na turškem otoku Imrali v Marmarskem morju, k ga straži na stotine vojakov. Po dveh mesecih sojenja je bil junija istega leta obsojen na smrt zaradi veleizdaje in poskusa secesije. Kasneje je bila smrtna obsodba začasno razveljavljena, v pričakovanju razvoja dogodkov glede vstopa Turčije v evropsko skupnost. Oktobra 1999 je sodišče v Rimu odobrilo kurdskega voditelju politično zatočišče.

Öcalanovi odvetniki so se obrnili na Evropsko sodišče, ki je najprej določilo, da je bilo turško sojenje pristransko. Turčija je pregledala dokumente in predložila svoj odgovor: pravice obtoženega so bile spoštovane. Strasburg je mirno sprejel turške utemeljitve in zanj je bila afera Öcalan zaključena.

Še danes pa ni zaključen devetdesetletni boj kurdskega naroda proti etničnemu čiščenju, zatiranju in poniževanju, katerega temelji so bili postavljeni prav v Evropi, v Lausannu leta 1923, ko so si evropske velesile in Turčija porazdelile ozemlje nekdanjega turškega imperija. In prav zato ima Evropa dolžnost, da kurdskega narodu pomaga, da se tudi zanje uresničijo besede prvega člena Vsesplošne deklaracije o človekovih pravicah.

Italija je s svojo tedanjo levosredinsko vlado to priložnost pokopala tistega mrzlega zimskega dne 15. januarja 1999.

Katja Kjuder

Abdullah Öcalan v turškem ujetništvu

rišču z dvema italijanskima odposlancema, predstavnikoma Stranke komunistične prenov, Mantovanijem in De Cesarisem. Poleg tega se je prav v italijanskem glavnem mestu v zadnjih dneh septembra prvič sestal kurdski parlament v izgnanstvu, ki so ga večinoma zastopali predstavniki PKK. Rimsko srečanje kurdskih parlamentarcev se je zaključilo s predlogom, ki ga je podpisalo okrog petdeset italijanskih poslancev in senatorjev, naj Italija postane sedež in porok mirovnih pogovorov. V zvezi s tem, je bil predsednik PKK povabljen, da obišče Italijo in Italija je prav v tem času (21. oktobra) dobila novo vlado – levosredinsko.

»Prosim vašo državo za politični azil«

»Imenujem se Abdullah Öcalan, sem predsednik Delavske stranke Kurdistan. To so dokumenti, ki jih imam s seboj. So ponarejeni. Prosim vašo državo za politični azil«. S temi besedami se je kurdski voditelj predstavil 12. novembra 1998 na rimskem letališču Fiumicino, kamor je priletel z aeroflotovim letalom v spremstvu najožjih sodelavcev in italijanskega parlamentarca Mantovanija, odgovornega za mednarodne odnose pri Stranki komunistične prenov. Takoj je bil aretiran in vklejen v lisice, ker je skušal, kot piše v policijskem poročilu, »nezakonito prečkati mejo«. Niso bili izpeljani potrebni postopki, ki jih predvideva prošnja za politični azil. Po fotografiranju in odvzemu prstnih odtisov so Öcalana, ki se je baje slabo počutil, odpeljali v rimsko bolnišnico Palestrina, kjer je ostal teden dni, nato je bil premeščen v neko strogo zastraženo stanovanje v kraju Infernetto v bližini Ostie, kjer je živel ves čas svojega italijanskega bivanja.

Novica o prihodu predsednika PKK v

je bremenil kurdskega voditelja, in zanj določilo obvezno bivališče v italijanskem glavnem mestu. Uradno je bil Öcalan svoboden in če bi do 23. decembra, to je v teku 40 dni od njegovega prihoda v Italijo, Nemčija ne zahtevala njegove izročitve, bi odpadlo tudi obvezno bivanje v Rimu.

Ob prihodu v Italijo sta namreč voditelja PKK bremenila dva mednarodna zaporna naloga: turški in nemški. Za Turčijo je bil Öcalan enostavno terorist in vodja teroristične organizacije, katere cilj je bila odcepitev jugovzhodne Anatolije od Turčije. Za Nemčijo pa je bil odgovoren za uboje oporečnikov PKK v osemdesetih letih in za številne zažgalne atentate v devetdesetih let, ki so se vrstili na nemškem ozemlju. Vendar je Nemčija že naslednji dan umaknila svojo zahtevo. Öcalanova prisotnost v nemškem zaporu bi znala zanetiti državljansko vojno, saj je v Nemčiji živel milijon in pol Turkov in več kot pol milijona Kurdov, med katerimi je bilo vsaj deset tisoč podpornikov PKK. Tako je Nemčija spremenila prvotno tiralič s takšno, ki ni predvidevala ekstradicije.

Oglasila pa se je Turčija: »Če Rim ne bo izročil Öcalana, bo delil odgovornost za zločine PKK.« Ker italijanska ustava določa, da ni možna izročitev osebe v državo, kjer je predvidena smrtna kazen, je ministrski predsednik D'Alema odločno izjavil: »Smo demokratska država, ki mora spoštovati lastne zakone in ki ne namerava kloniti nobeni vrsti izsiljevanja, pritiskov ali pogojev«.

Pred italijanskim konzulatom v Istanbulu in ambasado v Ankari se je začelo zbirati na tisoče turških manifestantov, ki so vzklikali gesla proti Italiji: »Italya mafya! Italya PKK!«. Turška televizija je neprenehoma kazala slike mater turških vojakov, ki so bili ubiti v spopadih s kurdske gverilci. Vsi programi italijanske državne televizije RAI so bili v Turčiji zasenčeni. Po turških mestih so

Mednarodni proces?

Nemčija je predlagala, da se sestavi mednarodno sodišče, pred katerega bi bil postavljen Öcalan. S tem se je strinjal tudi kurdski voditelj, ki je videl v tem priložnost, da svet spozna in obsodi teror, ki ga Turčija izvaja nad kurdske prebivalstvo. Stvari so se začele konkretno odvijati ob koncu novembra, ko je v Rim, v spremstvu številnih izvedencev za mednarodno pravo, prišel nemški minister za zunanje zadeve Joschka Fischer. Turčija se je zavedala, da tvega, da se še sama znajde na klopi za obtožence in se s procesom ni strinjala. Pri tem so jo podprle ZDA. Nemčija se je tako odpovedala svojemu predlogu, pa tudi nobena druga evropska država ni bila pripravljena podpreti prvotne zamisli. Turčija je italijanskemu ministru za pravosodje Diliberto poslala dosje o pokolih, ki naj bi jih zagrešil PKK.

Minister za zunanje zadeve Dini je letel v Moskvo, da bi preveril, če bi Rusija ponovno sprejela Öcalana. Domov se je vrnil z negativnim odgovorom.

Administrativni izgon

Potem ko se je za kurdskega voditelja zaprla možnost, da bi bil nepristransko sojen na mednarodnem procesu v Evropi, nemogoča pa je bila tudi pot v Rusijo, si je morala italijanska oblast (skrajna levica se s tem ni strinjala) omisliti nov način, da se znebi nezaželenega gosta. Dobila ga je v 11. členu Zakona o priseljevanju, ki govori o administrativnem izgonu. Ta predvideva oddalitev spornega tujca iz državnega ozemlja zaradi javnega reda ali državne varnosti. Da bi stvar ne zgledala tako stroga, se je začelo govoriti o »prostovoljni oddaljitvi«.

PO PODATKIH EUROSTAT

Dohodki kmetov povsod v Evropi občutno padajo

EVROPA Mesa kloniranih živali nočejo

Javnomnenjske raziskave Eurostata kažejo, da državljani unije niso navdušeni nad kloniranjem živali in uporabo njihovega mesa. Večina anketiranih sicer ne obsoja tega načina razmnoževanja živali, a smatra, da ga ne gre uporabljati v prehrabene namene. Tega mnenja je namreč 58% anketiranih, 44% katerih pa sprejema kloniranje, če omogoča boljše zdravstveno stanje živali ali če pripomore k ohranitvi živalskih vrst.

Ne glede na namembnost te razmnoževalne tehnike je le 42% anketiranih izrazilo svojo razpoložljivost za uporabo hrane, ki se pridobiva iz kloniranih živali, 80% pa odklanja gospodarske namene za tovrstno razmnoževanje. 83% potrošnikov je mnenja, da mora biti na etiketah prisotna posebna oznaka za takšne proizvode.

Presenetljivo pa je dejstvo, da je 81% anketiranih pokazalo dobro poznavanje problema kloniranja, čeprav so tudi v tem povprečju občutne razlike. Najboljše (90%) so o problemu seznanjeni Danci in Nizozemci, najslabše pa Romuni, Bolgari in Litovci.

Zadovoljivo je tudi razlikovanje med kloniranjem in genskim spreminjanjem organizmov. To razliko dobro pozna povprečno 80% anketiranih, čeprav se tu odstotek v Italiji zniža na 74%, v skandinavskih državah pa je najvišji.

Če se omejimo samo na kloniranje kot tako in pri tem ne upoštevamo njegovo potencialno koristnost za ohranjanje vrst in pasem ali za njihovo utrjevanje, smatra večina evropskih potrošnikov (77%), da je ta način razmnoževanja "moralno nesprejemljiv".

Anketa je torej prepričljivo pokazala, da ima znotraj Eu večina prebivalcev, v večji ali manjši meri predodloke do kloniranja.

Eurostat, uradni statistični organ Eu, je pred dnevi objavil podatke iz vseh 27 držav članic Evropske unije, ki zadevajo cene kmetijskih pridelkov in izdelkov na domačih tržiščih in proizvodne stroške.

Primerjalna študija med cenami kmetijskih pridelkov in proizvodnih dejavnikov (repromateriala, delovne sile, itd.) v mesecih aprilu in juniju 2007 ter v istem obdobju letošnjega leta je pokazala, da so se cene kmetijske proizvodnje sicer relativno hitro višale, a manj dinamično kot stroški. Na osnovi Eurostatovih podatkov so cene pri izvozu porasle za povprečno 6,8%, proizvodni stroški pa za 9,9%. Razlika je torej negativna za 2,8%. Če damo pridelkom komercialno ceno 100 v letu 2000, se je ta cena znižala v letu 2008 na 0,7. Nasprotno pa so stroški poskočili v istem obdobju na 112,6.

Glede teh podatkov so v posameznih državah članicah razlike, odstopanja pa so majhna, tako da velja prikazano stanje v večji ali manjši meri za celotno Evropsko unijo in z manjšim odstopanjem tudi za Italijo.

Med raznimi proizvodnimi usmeritvami pa so razlike bolj občutne. Najboljše rezultate so dosegli pridelovalci poljščin, predvsem žitnic, saj so cene le teh porasle v primerjavi z letom 2000 za 35,8%, v primerjavi pa z letom 2007 (april – junij) za 42,3%. Cenovni trend zadnjih mesecev pa ni več tako ugoden, tako da se bo po vsej verjetnosti ta odstotek do konca leta zmanjšal.

Pri sadju in zelenjavi beležimo v zadnjem letu cenovni padec 9% oziroma 3,4%. Primerjava s cenami iz leta 2000 pa nam potrjuje krizno stanje v zelenjarstvu, saj so v tem časovnem razmahu 2000-2008 padle za 10%. Cene pri izvozu svinjskega in govejega mesa so sicer beležile v zadnjih mesecih tega leta rahel porast a v premlajni meri, da bi se položaj celotnega živinorejskega agregata bistveno izboljšal.

Kaj pa proizvodni stroški? Cenovna primerjava med letom 2000 in 2007 nam pokaže, da so cene tehničnih sredstev poskočile v tem obdobju za povprečno 18,1% z viški do 64,6% za umetna gnojila in 30% za energijo in maziva.

Francoski ovčjerejci in pastirji so v znak protesta prignali velike črede ovac prav pod Eifflov stolp v Parizu

ANSA

Iz primerjave med letom 2007 in 2008 izhaja, da so se proizvodni stroški povprečno dvignili za 16,6%, močna krmila pa za 17,5%, kar je še poostriilo težak gospodarski položaj živinoreje.

Skupek podatkov o cenah kmetijskih pridelkov in proizvodov pri izvozu in o proizvodnih stroških nam daje zaskrbljujoč prikaz gospodarskega položaja kmetijskih gospodarstev.

Možnosti izboljšanja storilnosti in večje upravne učinkovitosti so v večini kmetijskih posestev zelo omejene, zato je edino možno sredstvo za izboljšanje njihove gospodarnosti boljša tržna ureditev in racionalizacija tržne politike.

PRIJAVE VINA 2008

Kmečka zveza obvešča člane, da so njeni uradi začeli z izpolnjevanjem prijave letošnje proizvodnje vina. Rok za predstavitve prijave zapade v torek 10. decembra.

Proizvedeno vino morajo prijaviti vsi vinogradniki, ki obdelujejo več kot 1.000 kvadratnih metrov vinograda in ali pridelajo več kot 10 hektolitrov vina, ne glede na to, če je proizvedeno vino namenjeno prodaji ali ne.

Za prijavo je potrebna veljavna osebna izkaznica.

Prosimo člane, da čim prej zadostijo tej obveznosti. Ura di zveze v Trstu (tel. 040/362941), Gorici (tel. 0481/82570) in Čedadu (tel. 0432/703119) so na razpolago za morebitna dodatna pojasnila.

NASVETI STROKOVNJAKA

Krizanteme za naslednje leto

Krizanteme (rod *Chrysanthemum*) so tipične cvetice, ki jih pri nas uporabljamo z pokojne. V isti rod spadajo tudi marjetice. Rod obsega več kot 200 različnih vrst, od enoletnih, do trajnic in grmovnic. Razlikujejo se po barvi in obliki cveta ter zaradi časa cvetenja. V rod *Chrysanthemum* spada tudi neka tropška cvetlica, iz katere pridobivajo pireter; to je naravni insekticid, katerega uporaba dovoljuje italijanski pravilnik za biološko kmetijstvo. Tudi cvetice, ki jim mi pravimo »martinke« in »ivanščice«, spadajo sem.

V preteklosti so bile krizanteme precej razširjene po vrtovih na podeželju. Gojili so jih predvsem za dan, ko se spominjamo na rajne. V veliko državah gojijo krizanteme za praznovanje rojstev in porok, drugod jih podarjajo za rojstne dneve in za podobne prilike. Pri nas pa je to tipično cvetje pokojnih.

Danes krizanteme večinoma kupimo. Ker pa jih ni težko gojiti, je vredno to poskusiti, začeniš že od sedaj. Krizanteme, ki jih sami proizvajamo, niso tako popolne, kot tiste, ki jih kupimo. Imajo pa bolj naraven videz in trajajo tudi dlje, bodisi na rastlini, kot tiste, ki jih režemo.

Po navadi za dan mrtvih položimo

na grobove naših rajnih krizanteme v vazi. Potem, ko krizantema odcveti, je ne odvržemo, ampak lahko rastlino uporabimo kot matično rastlino za proizvajanje krizantem v naslednjem letu. Konec oktobra naslednjega leta bomo tako imeli nove krizanteme.

Po navadi krizanteme v vazah kupimo. Vredno pa je, da poskusimo gojiti tudi mi.

JESEN-ZIMA 2008 – Takoj, ko se zadnji cvetovi posušijo, po navadi proti koncu novembra, posadimo matično rastlino v vrt, po možnosti na sončno lego, kjer bo prezimila. Najraje jo posadimo v zavetje, v kraj na južno ali južno-zahodno stran zidu in tja, kjer pozimi ni pretiranega mraza. Krizanteme imajo najraje apnenčasta in rodovitna tla, pa čeprav dobro rastejo v vseh tleh.

Ko se vsa vegetacija posuši, po navadi na začetku zime, odrežemo vse veje približno 10 cm od tal. Na rastline nato postavimo nekaj delno razpadlega komposta, da branimo rastline pred mrazom.

Istočasno pripravimo gredico, kjer bomo sadili prihodnjo pomlad krizanteme. Tla obdelamo 20-25 cm globoko, še prej pa pognojimo z dobro zrelim hlevskim gnojem.

MAREC 2009 – Približno na začetku marca v naslednjem letu matična rastlina po zimskem počitku začenja poganjati mlade lističe ob bazi rastline. Iz stebel z lističi bodo nastale nove rastline. Tla gredice, ki smo pripravili prejšnjo jesen, zdrobimo z grabljami in zravnamo površino.

Na približno polovici marca oz. takrat, ko najnižja temperatura ne pade pod 13-14 stopinj Celzija, odkrijemo matično rastlino in jo s pomočjo vil odkopljejo. Nato z rokami ločimo posamezna stebila tako, da vsaka nova rastlina ima šop korenin. Tako pripravljene rastline posadimo na prej pripravljeno gredico. Postavimo jih na trikotnik, v razdaljo 30 cm eno od druge. Vsaki rastlini postavimo oporo. Slednjo zamenjamo medtem, ko rastlina raste. Tla po sajenju potlačimo in rastlino zalijemo.

POMLAD-POLETJE-JESEN 2009 – Med gojenjem moramo nato stalno zalivati vse do jeseni. Obilno zalivamo dvakrat na teden. Tla naj bodo vedno vlažna. Zelo moramo paziti, da ne močimo listov, da se ne bi začele razvijati bolezni.

Mesec potem, ko rastline poženejo, začnemo tudi z gnojenjem. Gnojimo vsakih 20 dni s kakim specifičnim pripravkom za cvetoče rastline. Uporablja-

mo odmerke, ki so navedeni na konfekciji. Gnojimo vedno na vlažna tla, nikoli na suha, drugače lahko korenine utrpijo škodo zaradi visoke koncentracije gnojil.

Ko so poganjki razviti, jih redčimo in pustimo le nekatere. Na ta način bomo pridobili velike cvetove. Ko poganjki, ki pustimo, so dovolj razviti in imajo 6-7 listov, jih vršičkamo. To storimo po navadi v drugi polovici aprila. Na ta način ne bodo več rasli v višino. Iz spečih brstov, ki se nahajajo pod pazduho listov, se bodo razvili poganjki. Na teh se bodo razvili stranski poganjki, na vrhu katerih se bodo razvili cvetni poganjki. Od stranskih pogankov pustimo le 3, ostale odstranimo. Če pa hočemo več cvetov na rastlino, vršičkamo drugič, in sicer na začetku junija stranske poganjke, ki smo jih pustili. Manj stranskih pogankov pustimo, večji so cvetovi. Najlepši in največji cvetovi se tvorijo, če ima rastlina eno samo steblo in ki torej tvori en poganjek, ki pa ga ne vršičkamo. Stranske poganjke, ki se tvorijo, odstranimo.

V juniju, po navadi na vrhu vsake veje se tvori cvetni brst, okrog katerega se tvorijo dva ali tri mali poganjki. Slednje odstranimo. To moramo storiti ne-

žno, s palcem in kazalcem, da ne ranimo cvetnega brsta. Če jih ne odstranimo, lahko cvetni brst odmre. Da cvetovi dobijo lepšo barvo, od septembra naprej gnojimo vsaka dva tedna kako gnojilo, ki vsebuje veliko kalija. Ko se cvetovi začnejo barvati, ne gnojimo več.

Približno na začetku oktobra zaščitimo rastline proti nočni vlagi in proti morebitnemu dežju z enostavnim tunelom z na pol prozorno plastično folijo. Na ta način se bodo cvetovi v večjo lahkoto odprli.

Konec oktobra-na začetku novembra krizanteme cvetijo, to le, če bomo naredili tako, kot je opisano.

Lahko namesto matične rastline jeseni odvezamo le potaknjence 8-10 cm dolge in odstranimo spodnje liste, pustimo le 3-5 listov. Spodnjo stan potaknjenca potopimo v snov, ki stimulira rast korenin in potaknjenec denemo v vazo z pol vrtno zemlje in pol šote. Zgoraj pa denemo prst suhega peska. Vaze denemo v senco v prostor, kjer temperatura se vrti okrog 18-20 stopinj Celzija. Stalno zalivamo. Po 2-3 tednih bodo rastlinice požele korenine. Rastline tako pripravljene sadimo spomladi na prej pripravljeno gredico.

Magda Šturman

Uspehi Pihalnega orkestra Ricmanje na mednarodnem pokalu godb v Španiji

Kaj smo videli

V prvem tednu oktobra se je Pihalni orkester Ricmanje udeležil I. Mednarodnega pokala godb v Santi Susanni. Dirigent Aljoša Tavčar je svoje godbenike pripravil na ta podvig že od začetka sezone. Gostovanje v španskem mestecu je poleg tekmovalnega dela obsegalo tudi tri koncerte in parado. Potovanje je bilo nekoliko dolgo, predvsem južni del Francije s svojo enolično pokrajino ni nudil radovednim in pričakovanju polnim očem potešitve. A na španskih tleh je bilo takoj lepše; razgibana pokrajina je razkrivala postopoma svoja čudeša: od morja razjedene skale so objemale peščene zalive, na obrobnihih gričih pa so stali samozavestno tršati signalni stolpi prejšnjih stoletij. Godbeniki so bili nastanjeni v hotelu tik ob morju, tako da so si najpogumnejši lahko potešili željo po plavanju v španskem morju. Tisti pa, ki se jim temperatura ni zdela dovolj visoka, so se lahko kopali v hotelskih bazenih. Seveda so si vsi želeli odnesti čimveč vtisov dežele, ki jih je gostila, zato so se udeležili večera, posvečenega plesni umetnosti, ki ima svoje korenine na območju južne Španije, v Andaluziji: to je ples flamenko, nadvse originalna nadgradnja razkošne glasbene in kulturne tradicije španskega juga in je ena najlepših spontanah oblik ljudske umetnosti, kar jih pozna ta svet. Vsi so občudovali plesalke in plesalce, ki so skušali s svojim nastopom posredovati publiki strast in notranjo moč temperamentnega ritma.

Ogledu Barcelone so godbeniki namenili dva dni, saj je mesto res obsežno in nudi veliko zanimivosti: to je predvsem Sagrada Familia, masivna rimskokatoliška cerkev, ki so jo začeli graditi leta 1882, a še do danes ni končana. Arhitekturno jo je zasnoval znameniti španski arhitekt Antonio Gaudí. Na projektu je delal 40 let ter mu popolnoma posvetil zadnjih 15 let svojega življenja. Edinstven je Gaudijev park Guell, v katerega vodi ogromno stopnišče, sredi katerega svoje telo razpotega mitološka podoba zmaja, ki v bistvu predstavlja vodnjak. Nekaj svojevrstnega sta tudi Gaudijevi hiši Battlo in Pedrera, že spet znameniti Gaudijevi stvaritvi. Seveda so se vsi sprehodili po znameniti Rambli in si privoščili kavo v Hard Rock Caffeeju.

Znamenitosti in zanimivosti je bilo res veliko: ogleda vredno je bilo mestece Tossa del mar s svojim srednjeveškim obzidjem, pa predstava srednjeveških iger in turnirja na gradu ter obisk samostana v Montserratu, kjer preko 1000 let skrbijo benediktinski bratje za pripravo zdravilnih preparatov.

Mestece Santa Susanna je gostilo veliko godb. Nekatere so se udeležile tekmovalnih, nekatere pa so nastopale s svojimi mažoretkami le na paradi in

na koncertih. Zato je bilo nekaj časa na razpolago tudi za sproščeno vzdušje med godbeniki različnih godbenih sestavov, za medsebojno spoznavanje in navezovanje stikov. Prijateljsko vzdušje je doseglo višek ob razglasitvi zmagovalcev: Pihalni orkester Ricmanje je dosegel prvo mesto in nagrado, a vse godbe so skupaj z njim praznovali in igrali še dolgo v noč.

Kako prijetno smo se namučili

Dvajset ur vožnje. Ricmanjski godbeniki so dan po prihodu že imeli uradni tekmovalni poskusni nastop, dan zatem pa pravega. Tekmovalo je devet godb, ocenjevala jih je mednarodna žirija. Vsaka godba je lahko zaigrala eno ali več skladb v največ desetih minutah, presežek bi pomenil manj točk. Ricmanjski orkester je predstavil Griegovo Jutropomladno žuborenje ter Bernsteinovo West side story, obe je za orkester priredil dirigent Aljoša Tavčar. Aplavz, ki je godbenike spremljal ob odhodu z odra, je bil močnejši, in tudi sami so imeli dober vtis o svojem igranju. In sprostitvev od skrbi, ki jih je mučila od začetka sezone, jim je še povečala nasmeh.

Tekmovanju je sledil dan sprostitve po Barceloni, nato pa spet vaje za parado in koncert. Na paradi so godbe korakale po ulicah Sante Susanne in igrale vseh vrst koračnice do ploščadi nakupovalnega centra, na kateri so skupaj zaigrale še eno skladbo. Na koncertih ostalih dni je ricmanjski orkester predstavil razne zvrsti glasbe, ob tekmovalnih dveh še znane filmske melodije kot Magnificent seven in La vita è bella, pa še ritmične kot swing, rumbo, mambo in razne klasične skladbe. Tako do zadnjega dne, zadnjega nastopa pred nagrajevanjem.

Vsaka godba se kratko še enkrat predstavi in se vrne čakati v dvorano. Na vrsti so dirigenti, vsi skupaj na oder po plaketo za sodelovanje in spet dol med svoje. Sledijo izidi, samo prve tri bodo poklicali na oder po pokal. Nič, tretja je godba iz Apulije. Ne, drugi pokal gre v Lacij, torej smo šele četrti, al' ... ? Jaa, hura, prvi!

Pokal se je, na poznih preizkušnjah, izkazal primeren za nazdravljanje.

Je lep in velik in na častnem mestu čaka na naslednjega.

Beseda predsednika

Stefana Maurija

Prvenstvo se naš orkester posveča širjenju godbeniške dejavnosti, tako na domačih kot na mednarodnih tleh. V zadnjih letih smo se udeležili mnogih tekmovalnih in na vseh smo vedno dobro izkazali. Kot slovenska organizacija skušamo tudi nositi našo kulturo izven krajevnih in državnih meja, saj želimo, da kar največ ljudi spozna našo dragoceno kulturno raznolikost.

Upravni odbor se je v zadnjih letih odločil, da bo pozoren predvsem na kakovost igranja, za boljše izvajanje in uspešnost. Letos smo začeli z dobrimi idejami razne projekte in tudi novi dirigent je prinesel v našo skupino svežino novih stilov in igranja.

Odbor si bo prizadeval za še trdnjše družabno povezovanje godbenikov; kjer ni zaleglo nagovarjanje k požrtvovalnosti, bo zgled delavnega prijatelja morda učinkovit.

Potovanja v Španijo s tekmovalnim se lahko veselimo, tudi ker so po njem prijateljstva trdnjša. Ponosni smo na rezultat in se ga veselimo, tudi ker dokazuje, da zmoremo dosegati zastavljene cilje.

Poudarjam pa v imenu celotnega odbora, da gre za sluzga pri dosegu vsakega cilja predvsem glasbeni šoli. Vsi godbeniki izhajajo iz naše glasbene šole, v njej imajo in bodo imeli dobre sposobne mentorje. Lastna glasbena šola je lahko najbolj pozorna do potreb bodisi samega orkestra kakor do potreb in želja učencev. Upoštevajo jih odborniki in jih usklajujejo z možnostmi ves čas, od začetka do konca šolskega leta in celo še pred njim. Vsako leto je vpisanih 20 do 30 učencev, tudi ker so si nekateri posamezniki osebno prizadevali za iskanje le-teh in spodbujali njihovo naklonjenost do pouka. Obenem se vsako leto trudimo doseči višje število.

V naši glasbeni šoli se gojenec nauči igranja in instrumeta na individualnem tečaju, za taktiranje ima skupinski tečaj, vstopi v mladinski orkester za učenje igranja v skupini. Učne ure in usklajujejo sledijo ministrskemu programu. Tako se ob končanem študiju gojenec lahko predstavi na izpitu na konservatoriju kot privatist. Za predšolske otroke pripravljamo glasbene ure, da se lahko z igro približujejo glasbi. Še druge informacije in pojasnila o naši glasbeni šoli pa lahko vsakdo dobi na naši spletni strani www.ricmanje.org ali na mobitelu +393204511592.

Za konec se v imenu orkestra in svojem iskreno zahvaljujem vsem, ki so pripomogli k zmagi na tekmovalju v Španiji: Pokrajini Trst, Občini Dolina, Zadržni kraški banki, Zvezi slovenskih kulturnih društev ter Skd Lonjer-Katinara. Uresničili smo tisto, na kar smo ciljali. Ciljali smo visoko, tudi ker smo vedeli, kje in pri kom lahko potihem računamo na pomoč. Želimo, da bi bilo tako tudi v bodoče.

Naslednji priložnosti za obisk nastopa Pihalnega orkestra Ricmanje sta: **16. novembra 2008, ob 19.30, v gledališču Miela v Trstu**, na koncertu ob 40. obletnici obnovitve Pihalnega orkestra Ricmanje in

23. novembra 2008, ob 19.30, v Babni hiši v Ricmanjih na ponovitvi koncerta ob praznovanju 40-letnice obnovitve delovanja.

Beseda dirigenta: ALJOŠA TAVČAR

Na tekmovalju smo predstavili dve skladbi, in sicer Jutro-pomladno žuborenje iz Suite Peer Gynt št. 1 op. 46 norveškega skladatelja Edvarda Hagerupa Griega in selekcijo iz muzikla West Side Story ameriškega skladatelja Leonarda Bernsteina.

Ti skladbi, ki sta si značajno in stilno med seboj zelo različni, smo nalašč zbrali prav zaradi tega, da bi dokazali, da smo zmožni odigrati na visokem nivoju tako klasično kot sodobnejšo glasbo.

Jutro je verjetno ena najbolj znanih in priljubljenih Griegovih skladb ter ena izmed najbolj sugestivnih melodij v vsem romantičnem repertoarju. Res delikatna skladba, skoraj komornega značaja, in tehnično zelo zahtevna predvsem iz ekspresivnega vidika v kateri so v ospredju predvsem solistični vložki.

West Side Story, selekcija nekaj najlepših melodij iz Bernsteinovega muzikla, pa je skladba simfoničnega značaja, zelo zahtevna iz ritmičnega vidika, v kateri je v ospredju orkester kot celota.

Izvedba na tekmovalju je kljub nekaj čisto naravne treme pred žirijo bila res solidna in prepričljiva. Dokazali smo dober del naših glasbenih sposobnosti, z Griegom odlično pripravo in glasbeni čut predvsem naših solistov, z Bernsteinom pa vso zvočno mogočnost in ritmično preciznost celotnega orkestra ter odlično pripravo in navdušenost naših tolkalcel.

Izvedba je prepričala tudi vseh šest članov mednarodne strokovne žirije, ki nam je podelila 54,5 točk na 60: same čiste devetice in 9,5 s katero nas je nagradila danska predstavnica.

Žirija je naš nastop namreč ocenila takole:

Nastop zelo dober v vseh vidikih. Repertoar zanimiv, zabaven in prijeten za poslušanje ter tehnično zelo zahteven.

Ritmična izvedba zelo dobra. Interpretacija, fraziranje in stilno podajanje prav tako zelo dobri.

agenda

POPRAVEK: v prejšnji številki Kulturnih stikov je v članku o Društvu beneških likovnikov prišlo do pomote:

Društvo beneških likovnikov je aprila odprlo razstavo umetnika iz Livka v sodelovanju s kulturnim društvom Rečan, ki je že 15 let organizator pohoda »Čez namišljeno črto« iz Topolovega v Livek in ne v Lig, kot je bilo objavljeno.

OBLETNICE DRUŠTEV

V TEM MESECU 40-letnica

Pihalnega orkestra Ricmanje
Danes, 16. novembra 2008 ob 19.30, koncert v Gledališču Miela v Trstu
23. novembra 2008, ob 19.30, koncert v Babni hiši v Ricmanjih

40-letnica

SKD Fran Venturini, Domjo
Prireditve bo 29. novembra 2008 v Občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu.

BENEŠKI KULTURNI DNEVI

“Odkrivajmo naš jezik”

27. novembra 2008 predavanje na temo “Narečja v Benečiji” v občinski dvorani v Špetru.

Uradi ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626, e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495, e-pošta gorica@zskd.org

Čedad: tel. 0432 731386, e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428, e-pošta rezija@zskd.org

Vojna in mir

Novembra smo se tudi v Trstu in v drugih krajih de-že spominjali konca prve svetovne vojne. Čeprav gre za 90-let oddaljeno obletnico, zgleda, da se je čas spremenil le na nivoju tehnološkega napredka.

Vprašanja, ki so bila v Trstu aktualna še pred koncem prve svetovne vojne, so ostala še vedno taka. Pri tem seveda mislim na več kot stoletno vprašanje slovenskih napisov.

Stara avstro-ogrska oblast je v Trstu dosledno izvajala trojezičnost, a le če je bila dotična institucija pod direktnim nadzorom Dunaja. Tržaška občina je imela posebni statut in je to svojo posebnost izvajala tudi na nivoju uradovanja, ki je bilo le italijansko.

Če listamo časopise izpred 100 in več let lahko pridemo do spoznanja, da se je v Trstu na tem področju res bolj malo spremenilo. Tržaška občina še vedno živi v prepričanju, da živi v svojem rezervatu, ki ga mora ščititi tako, da drugi krajevni jezik totalno prezira.

Za časa avstro-ogrske so se v Trstu mirno poživžgali na samo avstrijsko ustavo, ki je temeljila na enakosti vseh jezikov in narodov cesarstva, sedaj pa na zakonsko zaščiteno slovenske manjšine v Italiji, na mednarodne sporazume in konvencije. Tržaški župan Di Piazza je v zvezi s postavitvijo dvojezičnih napisov na avtocesti pri Trstu dejal, da temu osebno ne nasprotuje, a da bi bilo primerno, da bi bili slovenski napisi že na Goriškem. Skratka, fronto je, kot za časa prve svetovne vojne, pomaknil na Sočo. Kaj je pomenila soška fronta ne le za nas Slovence pa ni treba posebno razlagati: šlo je za dolgo in krvavo pozicijsko fronto, ki je terjala ogromno žrtev. Danes se na srečo ne strelja, a dejstvo, da se še vedno moramo boriti za najosnovnejše pravice, pa nas ne navdaja z nikakršnim optimizmom.

i.nformacije

Združenje E. Blankin Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad
tel/fax: 0432 701455
e-mail: slovlt@tin.it

Slovenska prosveta Ulica Donizetti 3, 34133 Trst
tel: 040 37084, fax: 040/633307
e-mail: sp@mladika.com

Zveza slovenske katoliške prosvete Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica
tel/fax: 0481 538128
e-mail: zskp_gorica@yahoo.it

Zveza cerkvenih pevskih zborov Ulica Donizetti 3, 34133 Trst
fax: 040 633307

Združenje cerkvenih pevskih zborov Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica
tel/fax: 0481 31817
e-mail: corili01@gorica.191.it

Cecilijanka 2008

Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice prireja 22. in 23. novembra jubilejno 50. revijo goriških pevskih zborov – Cecilijanka 2008. Tudi tokrat bodo na dvodnevni zborovski reviji nastopili poleg goriških zborov še zbori iz Trsta, Benečije, Koroške in Slovenije.

V soboto, 22.11., se bodo publiki v Kulturnem Centru Lojze Bratuž ob 20.30 predstavili naslednji zborovski sestavi: Moška pevka skupina Akord iz Podgore (vodja Dario Bertinazzi), Mešani pevski zbor PD Sele (zborrowodja Roman Verdel), Moški pevski zbor Fantje iz pod Grmade (zborrowodja Ivo Kralj), Župnijski mešani pevski zbor Šempeter (zborrowodja Ingrid Kragelj), Moška vokalna skupina Sraka s Standreža (vodja Bogdan Kralj), Mešani pevski zbor San Ignazio iz Gorice (zborrowodja Liviano Brumatti), Moški pevski zbor Štmaver (zborrowodja Nadja Kovic), Mešani pevski zbor Rečan iz Grmek (zborrowodja Aldo Klodič), Mešani pevski zbor Hrast z Doberdoba (zborrowodja Hilarij Lavrenčič), prisotne pa bo nagovorila Mateja Černic.

gorica

V petek, 14.11. bo ob 20. uri v cerkvi Marije Vnebovzete v Kanalu ob Soči ponovitev koncerta "K tebi spomin budi", v izvedbi MePZ Štandrež.

trst

Društvo slovenskih izobražencev in Knjižnica Dušana Černeta vabita v ponedeljek, 17. novembra, v Peterlinovo dvorano, Donizzettijeva 3, na predstavitev obsežne knjige »Poročilo Komisije Vlade RS za reševanje vprašanj prikritih grobišč v mandatu 2005-2008«. O njeni pretresljivi vsebini bosta spregovorila njen urednik, sicer pa predsednik Komisije, zgodovinar in direktor Muzeja za novejšo zgodovino v Ljubljani Jože Dežman ter kriminalist in vodja policijske akcije Sprava Pavel Jamnik. Začetek ob 20.30.

V Bazovici bo v soboto, 29.11., potekala tradicionalna revija odraslih zborov Pesem jeseni.

V nedeljo, 23.11., pa se bo Cecilijanka pričela v popoldanskih urah. Predsednica Zveze slovenske katoliške prosvete Franca Padovan bo imela slavnostni govor, pevski del pa bodo, in sicer s pričetkom ob 17.30, sooblikovali Moški pevski zbor Mirko Filej iz Gorice (zborrowodja Zdravko Klanjšček), Dekliška vokalna skupina Bodeča neža z Vrha Sv. Mihaela (vodja Mateja Černic), Moški oktet Vrh iz Branika (vodja Simon Ličen), Mešani pevski zbor F.B. Sedej iz Števerjana (zborrowodja Mirko Ferlan), Ženski pevski zbor Prosek-Kontovel (zborrowodja Marko Štorka), Moška pevka skupina Musicum iz Gorice, Mešani pevski zbor Jazbine-Ple-

šivo (zborrowodja Zdravko Klanjšček), Mešani pevski zbor Štandrež (zborrowodja David Bandelj), Mešani pevski zbor Rupa-Peč (zborrowodja Zulejka Devetak) in Mešani pevski zbor Lojze Bratuž iz Gorice (zborrowodja Bogdan Kralj)

Ob priliki 50-letnice Cecilijanke pa bo v že torek, 18. novembra, ob 20.30 v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž, potekala zanimiva glasbena prireditev. Priložnost za to bo, poleg same Cecilijanke, predstavitev druge zbirke zborovskih skladb Patricka Quaggiata. Nastopila bosta MoPZ Musicum ter Vokalna skupina Grgar. O zbirki bo spregovoril skladatelj in zborovodja Ambrož Čopi.

Martinovanje za mlade

Martinovanja so v glavnem že mimo, kljub temu pa bosta društvi, ki v središču Trsta združujeta mlade – MOSP in Slovenski kulturni kub – prihodnji četrtek, 20. novembra, ob 19h proslavili svetnika dobrotelčnosti in vinogradništva. Njemu v čast bodo pripravili prijeten družabni večer v znamenju dobre volje, dobre kapljice in peciva.

Tako bodo v Peterlinovi dvorani v ulici Donizetti najprej nastopili člani mlajše gledališke skupine, ki deluje v okviru krožka Slovenskega kulturnega kluba. Poleg že uigrane gledališke skupine, ki jo sestavljajo dijaki višjih letnikov višje šole ter univerzitetni študentje, in ki se trenutno ukvarja s pripravi na gostovanje pri Slovencih v Stuttgartu, se Klub lahko pohvali tudi z skupino mlajših gledaliških ljubiteljev. Gre za skupino.... višješolcev iz nižjih letnikov, ki so se v skupino večinoma vključili lani, letos pa jih je pristopilo še nekaj novih. Pod mentorstvom Lučke Peterlin in Helene Pertot so pripravili zabaven prizorček z naslovom »Lepi zdravnik«.

Potem ko se bodo mladi, ki se bodo udeležili četrtkovnega večera, nasmejali ob gledališkem prizoru, se bodo lahko udeležili tekmovanja za najboljše domače pecivo: kdor želi, lahko prijavi svojo torto ali drugo slaščico, pokuševalci (se pravi vsi udeleženci večera) pa bodo odločili, kdo si zasluži lepo nagrado. Martinovanje pa ne bi bilo vredno tega imena, če ne bi zaključili tudi z žlahtno kapljico. Mladi pa so si svoje martinovanje zamislili tako, da bi odkrili, kako uživati vino na pravilen in neškodljiv način, kako ovrednotiti žlahtnost te pijače, kako odkriti avtohtone sorte, ki so plemeniti sad naše zemlje. Tako bo degustacija izbora vin tukajšnjih (večinoma kraških) pridelovalcev vodil sommelier.

Na večer so vabljeni vsi mladi, tako člani raznih krožkov MOSPa in SKK (gledališkega, mednarodnega, likovnega, plesnega, častnikarskega), kot tudi tisti, ki niso včlanjeni.

G. Mario Lavrenčič 1908-1989

Benečija je kraj številnih Čedermacev. Eden izmed teh je bil nedvomno gospod Mario Lavrenčič, katerega se prav v teh dneh spominjamo 100-letnice rojstva. Rodil se je namreč 21. novembra 1908. Njegovo življenjsko pot bi lahko označili ne le kot zgledno krščansko in duhovniško življenje, ampak tudi kot življenje posvečeno ljubezni do domačega slovenskega jezika in kulture.

Leta 1922 je vstopil v videmsko semenišče, 8. julija 1934 je od nadškofa Jožefa Nogare prejel mašniško posvečenje in 15. julija je pel prvo mašo, na odprtem, pred cerkvijo Svetega Duha na

Vrhu. Kljub prepovedi, je takrat v slovenščini pridigal gospod Jožef Simic, in sicer s priznice nad staro lipo. Na isti lipi pa je, prav tako v slovenščini, ob priliki Lavrenčičeve zlate maše pridigal tarbijski duhovnik Emil Cenčič.

Tudi v najhujših vojnih časih je gospod Lavrenčič ostal zvest svojemu jeziku in ljudem.

Prepričan je bil, da je duhovnik pričevalec Božjega kraljestva in to s svojim zgledom - v uboštvu, v branjenju razžaljenih in ponižanih, nenazadnje pa, da je duhovnik človek, ki skrbi za celostnega človeka in da je zato njegova naloga skrbeti tudi za uveljavljanje splošnih človeških pravic.

Med svojim pastoralnim delom je skrbel za slogo med ljudmi ter si prizadeval za ohranjanje jezika v cerkvi in na kulturnem področju. Gospod Lavrenčič je bil namreč prepričan, da ni proti Italiji tisti, ki govori in ohranja slovenski jezik in kulturo, ampak tisti, ki to kulturo zatirajo.

Leta 1966 je s pomočjo drugih duhovnikov začel izdajati list Dom ter skrbel, da se je list kreopil in razširil ne le v Benečiji, ampak tudi med slovenskimi izseljenci. Bil je tudi predsednik Beneškega gledališča.

Velika udeležba na njegovem pogrebu 20. aprila 1989 je bil poslednji znak spoštovanja celotne Benečije do njegove osebe in dela.

NOGOMET - Tržačani so v 14. krogu B-lige premagali Vincenzo

Triestina tik pod vrhom lestvice

Solidna obramba in krepka zvezna linija - V polno zadela Della Rocca in Tabbiani

Triestina - Vicenza 2:1 (1:1)
STRELCI: Della Rocca v 24., Di Cesare v 37.; Tabbiani v 17.dp.
TRIESTINA (4-4-1-1): Agazzi neoc.; Milani 7 (35.dp Cacciatore), Cottafava 7, Minelli 7, Rullo 7; Antonelli 6,5, Allegretti 6,5, Princivalli 7, Tabbiani 7 (32.dp Piangerelli); Testini 8,5, Della Rocca 7,5 (29.dp Ardemagni). Trener: Maran.
VICENZA (4-3-2-1): Fortin; Raimondi, Zanchi, Di Cesare, Giani (26.dp Fatic); Bottone (42.dp Rigoni), Bernardini, Botta; Capone, Sgrigna (25.dp Margiotta); Bjelanović. Trener: Gregucci.
SODNIK: Ciampi iz Rima 5,5; OPO-MINI: Botta, Della Rocca, Rullo, Giani, Ardemagni, Di Cesare; GLEDALCEV: 6.000.
TRST - Gotovo nismo na nivojih, ki smo jih bili vajeni, ko je Triestino treniral Ezio Rossi, vendar je včeraj Maranova Triestina skoraj navdušila. Odlično postavljena obramba (gol Vicenze je dokaj sporen zaradi nedovoljenega položaja, drugih pri-

ložnosti pa gostje niso ustvarili), vezna vrsta, ki brezhibno deluje tako v fazi obrambe kot v fazi napada in odlično izkorišča igro po pasovih, Della Rocca, ki zadnje čase zadeva skoraj vsako tekmo, ob tem pa vrhunski Testini, ki v novem položaju polspice zelo pozitivno preseneča. Ne nazadnje pa je vidno, da Triestina ima neko igro, da igralci točno vedo, kaj narediti. Torej ima pri uspehih Tržčanov tudi Maran še kako prste vmes.
Kljub temu, da je bila včerajšnja tekma med ekipama, ki sta se borili za sam vrh, se je na tribunah zbralo le nekaj stotin več gledalcev kot navadno, a ni dvomov, da bo število gledalcev, če bo Triestina nadaljevala s tako igro, iz tekme v tekmo raslo. Uvodne minute domačega moštva so bile zelo kvalitetne. Tržačani so poskušali vsako žogo igrati, tudi z dolgo mrežo podaj. Vicenza je bila v podrejeni vlogi, težave je povzročal zlasti Testini, ki je igral ravno med vezno in obrambno vrsto gostov, tako da je imel na voljo precej (preveč?) prostora. V tem delu srečanja se je Vicenza skrivala. Prepuščala je pobudo Tržčanom, Zagrebčan Saša Bjelanović je bil v napadu dokaj osamljen. Videlo se ga je le, ko je moral utrudljivo teči za žogo, ki je bila med nogami branilcev Triestine. V 5. minuti igre je ravno Testini zmedel Zanchija, ga preigral in streljal iz kratke razdalje, a tudi iz dokaj mrtvega kota. Fortin se je vsekakor moral potruditi, da je strel lahko odbil. V 15. minuti je prišlo do prvega dogodka, ki bi lahko pomembno vplival na potek srečanja: Testini je pobegnil Botti (odlično mu je podal v globino Princivalli), ki ga je podrl. Zunan ali znotraj kazenskega prostora? Sodnik Ciampi se je (seveda) odločil za manjše zlo in dosodil prosti strel, čeprav dvomi ostajajo. V 22. minuti se je po zelo lepi kombinaciji Testini-Della Rocca-Testini slednji znašel pred Fortinom, vendar skoraj zadel vratarja. Premoč Tržčanov je bila očitna, tako da je bil gol Tržčanov le dve minuti pozneje povsem zaslužen, bil pa je sad nove zelo lepo izdelane akcije. Po seriji podaj je žoga prišla do Allegrettija, za je pogledal proti sredini kazenskega pro-

Zvezni igralec Triestine Nicola Princivalli

KROMA

stora in tam zagledal Della Rocco. Podajoj kapetana je napadalec s škarjicami mojrstrsko preusmeril proti голу, kamor Fortin sploh ni poskušal seči. Nepopisno veselje napadalcu in občinstva ob čudovitem голу je bilo povsem upravičeno. Tudi po голу je Triestina nadaljevala igro na visokih standardih. Napadalcu so se po igrišču stalno pomikali, tako da so spravili v precejšnje težave sicer solidno obrambo Vicenze, medtem ko so bili branilci Triestine vedno na pravem mestu. Vse do 37. minute Agazziju ni bilo treba niti enkrat poseči, a v tisti minuti je moral pobrati žogo iz svojih vrat. Di Cesar se je namreč izognil (?) »ofsajd« zanki in iz kratke razdalje zadel. To pa je bil tudi edini strel v vrata Vicenze v vsem prvem polčasu. Res pregrenka pilula za Triestino, ki je do tedaj povsem gospodarila.

V drugem polčasu je Triestina nekoliko upočasnila igro, tako da je ustvarila manj priložnosti kot v prvem delu sre-

čanja, le Testini je nadaljeval, kot da bi med polčasoma znova napolnil rezervoar. Preigral je vsakega nasprotnika, ki mu je stal v bližini. V 62. minuti je poklical na pomoč Antonellija in mu podal v globino. Antonelli je skoraj s črte, ki zaznamuje konec igrišča, podal na sredino kazenskega prostora, kamor je pritekel Tabbiani in silovito brcnil žogo ter ukanil Fortina. Slednji je moral še drugič pobrati žogo iz lastne mreže, potem ko je na vseh dosedanjih šestih gostovanjih to naredil le enkrat.

Top: Della Rocci bo ostal v večnem spominu doseženi gol, a že drugo tekmo zapored je bil daleč najboljši mož na igrišču Testini. Res nezadržen, je bil strah in trepet obrambe Vicenze.

Flop: Sgrigna je prišel v Trst z bojnimi napovedmi, a je lanski igralec Triestine včeraj povsem razočaral, tako da ga je trener Gregucci upravičeno zamenjal z Margiotto.

Iztok Furlanič

ROKOMET - V državni A1-ligi

Mezzocorona lahek plen Tržačanov na domačem parketu

Pallamano TS – Mezzocorona 38:28 (17:11)

PALL.TRIESTE: Mestriner (6 obramb), Zaro (6); Sedmak 1, J.Radojkovič 7, Nadoh 7, Tokić 6, Carpanese, Ionescu, Lo Duca 3, Leone 1, Anici 1, Sardoč 1, Visintin 10. Trener: F.Radojkovič.
MEZZOCORONA: Manica (5 obramb), D'Amico; Cappuccini 14 (4), Giovanni, Boev 6, Mattei 1, Ebner 3, Rizzi 3, Manna, Franceschin 1. Trener: Andreasič.

IZKLJUČITVE: Pall.Trieste 6 min, Mezzocorona 8 min; 7-METROVKE: Pall.Trieste 0, Mezzocorona 5 (4).

TRST - Po dveh zaporednih zmagah v gosteh so sinoči Radojkovičevi varovanci znova igrali pred domačim občinstvom, proti ekipi, ki je doslej v sedmih krogih zbrala prav toliko točk. In razlika v kakovosti med ekipama je prišla kaj kmalu do izraza.

Po izenčenem začetku so okrog sedme minute Radojkovičevi varovanci pritisnili na plin, najbolj zaslužena za delni izid 5:1 pa sta bila trenerjev sin Jan Radojkovič in vratar Matej Zaro. Andreasič je tako že v 11. minuti izkoristil minuto odmora pri rezultatu 7:3 za domače, a tudi ta prekinitev ne zalega, saj so z delnim izidom 4:0 Lo Duca in soigralci skoraj zapečatili usodo gostov. Slednji so

imeli hude težave v napadu, saj jim je obramba 6:0 Radojkovičevih varovancev povzročala nemalo težav. Po 25 minutah je lahko trener Tržčanov že začel s kroženjem igralcev in na igrišče poslal tudi Carpaneseja, Leoneja in Sedmaka. Do konca polčasa so se tudi zaradi tega gostje približali, a so morali kljub vsemu na odmor s šestimi goli zaostanka na grbi.

V drugem polčasu so se Radojkovičevi varovanci zadovoljili in v glavnem le pazili na to, da se jim nasprotnik ne bi pretirano približal. Obramba ni bila več tako neprebojna kot v prvem delu srečanja, v napadu so začeli streljati iz neizdelanih položajev, tako da je bila v 44. minuti razlika med ekipama še vedno šest golov. Po novem delnem izidu 4:0 za Tržačane pa je taktika šla rakom žvižgat in nastopil je čas, ki ga v ameriškem košarkarskem prvenstvu NBA imenujejo »garbage time« (čas za smeti), ko je zmagovallec že znan in obe ekipi čakata le na konec srečanja.

OSTALA IZIDA 8. KROGA: Castenaso - Nonantola 27:23, Pressano - Capua 33:30, Meran - Bozen 26:27, Romagna - Intini Noci 28:25, Ancona - Colagne 32:28; VRSTNI RED: Pall.Trieste 21, Bozen 19, Ancona 16, Pressano in Intini Noci 15, Meran, Cologne in Capua 10, Romagna 8, Mezzocorona 7, Castenaso 6, Nonantola 2. (I.F.)

Koprčani poraženi

MOŠKVA - Rokometašem Cimosi ni uspel podvig, saj so v Čehovu na koncu ostali praznih rok in tako zaprili možnost napredovanja v pokal pokalnih zmagovalcev. Prave možnosti so sicer zapravili že pred tednom proti Steauu v domači dvorani. Ruski Čehovski Medvedi so doma v Čehovu v petem krogu evropske rokometne lige prvakov (skupina E) pred 2000 gledalci odpravili Koprčane s 35:30 (17:10). Prihodnji teden Koprčani potujejo v špansko Pamplono, kjer se bodo v zadnjem krogu lige prvakov pomerili s Portland San Antoniom.

Gorenje brez težav

VELENJE - Rokometaši velenjskega Gorenja so v prvi tekmi tretjega kroga evropskega pokala EHF na domačem igrišču premagali Lovčen iz Cetinja s 35:16 (18:5). Povratna tekma bo v soboto, 22. novembra v Črni gori.

Prestizna zmaga Krimovk

LJUBLJANA - Rokometašice Krima Mercatorja so v 3. krogu lige prvakinj (skupina D) na Kodeljevem premagale danski Viborg z 38:34 (20:22). Tekmovanje se bo s 4. krogom nadaljevalo v začetku januarja.

<

NOGOMET - Vnaprej igrana tekma A-lige

Zlatan Ibrahimović sam premagal Palermo

PALERMO - Inter je z dvema goloma Zlatana Ibrahimovića odpravil Palermo in, v pričakovanju na današnje rezultate, utrdil prvo mesto na lestvici. Tekma je bila v prvem delu zelo izenačena, nobena od dveh ekip ni uspela prevzeti pobudo. Nevarnih priložnosti je bilo le za vzorec in vratarja nista nikoli tvegala. V glavnem je šlo za neučinkovite strele iz razdalje. Po bledem prvem delu pa je Ibrahimović po niti tridesetih sekundah drugega polčasa odločil, da so se gledalci na tribunah že preveč dolgočasili in s silovitim strelom iz petindvajsetih metrov premagal nemočnega Fontano. Šestnajst minut kasneje je zadel še s prostega strela (žoga je letela s hitrostjo 124 km/h!) in tako v bistvu sam premagal Sicilijance.

Palermo - Inter 0:2 (0:0)

STRELEC: Ibrahimović v 1.dp in 17.dp.

PALERMO (4-3-1-2): Fontana, Cassani (Ciaramitaro), Carrozzeri, Bofo, Balzaretti, Migliaccio, Liverani (Lanzafame), Bresciano (Budani), Simplicio, Cavani, Miccoli. Trener: Ballardini.

INTER (4-1-3-2): Julio Cesar, Maicon, Cordoba, Samuel, Maxwell, Cambiasso, Vieira (Burdisso), Muntari

(Stanković), Zanetti, Ibrahimović, Cruz (Mancini). Trener: Mourinho.

VRSTNI RED: Inter* 27, Juventus* 24, Milan in Napoli 23, Lazio 22, Udinese 21, Fiorentina in Genoa* 20, Catania 18, Palermo* 16, Atalanta 14, Lecce in Siena 12, Torino 11, Sampdoria** in Cagliari 10, Roma** 8, Bologna 7, Chievo 6, Reggina 5 (*s tekmo več, **s tekmo manj)

DANES ob 15.00 Atalanta - Napoli, Cagliari - Fiorentina, Catania - Torino, Milan - Chievo, Sampdoria - Lecce, Siena - Bologna, Udinese - Reggina; ob 20.30 Roma - Lazio.

Hit odpravil Maribor

V 17. krogu prve lige Telekom Slovenije so Koprčani na domačem igrišču igrali neodločeno z Nafto, medtem ko je Hit Gorica nekoliko nepričakovano odpravil z 2:0 vodilni Maribor. IZIDI: Koper - Nafta 1:1 (0:1), Interblock - MIK CM Celje 1:1 (0:1), HIT Gorica - Maribor 2:0 (0:0), Rudar Velenje - Domžale 1:0, danes Labod Drava - Primorje. VRSTNI RED: Maribor 33, Nafta Lendava 28, MIK CM Celje 27, HIT Gorica 25, Domžale in Interblock 23, Rudar Velenje 21, Labod Drava Ptuj 17, Primorje 16, Luka Koper 14.

SMUČANJE - Ženski slalom za svetovni pokal

Na Finskem je bila najhitrejša Američanka Vonn

Najboljša »azzurra« *Nicole Gius 12. - Slovenke izpadle v prvi vožnji*

Američanka Lindsey Vonn je čez cilj prismočala z najboljšim časom, kljub napaki na polovici proge

ANSA

LEVI - Američanka Lindsey Vonn je zmagala v slalomu za svetovni pokal alpskih smučark v Leviju na Finskem (1:47,98). Slovenki Maruša Ferk in Mateja Robnik sta bili prepočasni za drugi nastop, Ferkova je bila 49., Robnikova pa 56. med 60 uvrščenimi. »Azzurra« *Nicole Gius se je uvrstila na 12. mesto, Manuela Moellg 13, Chiara Costazza pa 17. Druga na lestvici je bila Švedinja Maria Pietilä Holmner (1:48,38), ki je zaostala štiri desetinke, tretja pa je bila Nemka Maria Riesch (1:48,64, +0,66).*

Štiriindvajsetletna Vonnova je presenetljivo vodila po prvi vožnji. Druga je bila Avstrijka Nicole Hosp, ki je zaostajala 22 stotink, tretja pa Pietilä Holmner (+ 0,38). Vonnova, lani skupna zmagovalka pokala in tudi smukaškega seštevka, je dosegla svojo 14. zmago v pokalu in prvo v slalomu. Tudi v drugi vožnji je bila namreč najhitrejša med vsemi, čeprav je bila že povsem na robu izpada, vendar se ji je uspelo rešiti iz težav. Pred tem je bila v slalomu najvišje leta 2006, ko je osvojila četrto mesto, ki je tokrat pripadlo Hospovi, najboljši Avstrijki na tekmi.

»Pred drugo vožnjo sem bila precej nervozna. Upala sem, da bom na koncu imela dovolj sreče za uvrstitev na tretje mesto. Ne le, da nisem pričakovala zmage, mislila sem celo, da bom zelo težko stopila na zmagovalne stopničke,« *je med slavljem priznala Vonnova, ki je doslej veljala za specialistko za hitre discipline.*

Avstrijka Marlies Schild je iz boja za zmago izpadla že dolgo pred tekmo. Branilka malega slalomskega kristalnega globusa se je poškodovala na treningu na ledeniku Pettenbach v začetku oktobra. Zmagovalka 20 tekem svetovnega pokala si je zlomila golenico in piščal. V Innsbrucku so jo operirali in jo čaka najmanj polletno okrevanje.

Ekipni uspeh so zabeležile Švedinje, saj sta bili poleg Pietilä Holmnerjeve med deseterico še Anja Pärson na sedmem in Therese Borssen na osmem mestu. Tik pred njima, na šestem mestu, je nastop pred svojimi navijači končala Finka Tanja Poutiainen. Slovenki so precej zaostali za cilji in napovedmi pred tekmo, ki so jih dali v slovenskem taboru. Ferkova je za Vonnovo zaostala tri sekunde in devet stotink, Robnikova pa tri sekunde in 32 stotink.

Finski organizatorji so imeli tokrat srečnejšo roko z vremenom kot v prejšnji zimi, ko so morali tekmo zaradi pomanjkanja snega pripraviti v avstrijskem Reiteralmu. Podobno dobro

organizirano tekmo kot včeraj je pričakovati tudi danes, ko se bodo prvič v tej sezoni pomerili še slalomisti (1. vožnja ob 9.55 po Slo 2 in TV Koper-Capodistria ter 2. vožnja ob 12.55).

Izidi: 1. Lindsey Vonn (ZDA) 1:47,98 (53,61-54,37); 2. Maria Pietilä Holmner (Šve) 1:48,38 + 0,40 (53,99-54,39); 3. Maria Riesch (Nem) 1:48,64 + 0,66 (54,08-54,56); 4. Nicole Hosp (Avt) 1:48,94 + 0,96 (53,83-55,11); 5. Veronika Zuzulova (Slk) 1:49,10 + 1,12 (54,59-54,51); 6. Tanja Poutiainen (Fin) 1:49,28 + 1,30 (54,52-54,76); 7. Anja Pärson (Šve) 1:49,30 + 1,32 (54,90-54,40); 8. Therese Borssen (Šve) 1:49,46 + 1,48 (54,62-54,84); 9. Šarka Zahrob-ska (Češ) 1:49,48 + 1,50 (54,52-54,96); 10. Monika Bergmann (Nem) 1:50,10 + 2,12 (54,83-55,27).

HOKEJ NA ROLERJIH Polet ZKB neuspešen v Milanu

HC Milano 24 Quanta - Polet ZKB Kwins 6:3 (4:3)

POLETOVI STRELCI: Fajdiga, Corazza in Strašnik.

POLET KWINS: Petronijević, Gallessi, Poloni, Battisti, S. Cavaliere, D. Deiaco, Fajdiga, Corazza, G. Cavaliere, Strašnik, Fabietti, Berquier, trener Aci Ferjančič.

Poletovi hokejisti na rolerjih so se v prvem krogu prvenstva A1-lige vrnili iz Milana brez doseženih točk. Gostitelji so povedli, poletovci pa so takoj izenačili. Šele po delnem izidu 2:2 so Milančani povedli na 4:2. Pred odmorom so varovanci trenerja Acija Ferjančiča znižali zaostanek in tako v drugem delu načrtovali preobrat, do katerega pa ni prišlo. Milano je še dvakrat premagal vratarja Petronijeviča in tako pospravil izid pod streho. Za Polet so bile tokrat usodne napake v obrambi.

Za včerajšnji nastop si nedvomno pohvalo zaslužijo slovenska legionarja Strašnik in Fajdiga ter mladinec Berquier.

NAMIZNI TENIS - V ženski A1 in moški B2-ligi

V Zgoniku vse dobro

Krasovke so proti Sieni igrale neodločeno 3:3, moški pa so premagali Este

V športno-kulturnem centru v Zgoniku je bilo včeraj vse živo. Prvič v letošnji sezoni smo prisostvovali istčasnemu nastopu ženske in moške ekipe. Vsi dvoboji so bili izredno zanimivi, tako da na trenutke sploh nisi vedel, kam bi obrnil pogled. V taboru Krasa pa so lahko zadovoljni z izidom obeh tekem, saj so dekleta osvojila proti neposrednemu tekmecu v boju za obstanek zlata vredno točko, fantje pa proti neposrednemu nasledovalcu.

Ženska A1-liga
Kras ZKB - Montepaschi Siena 3:3

Yuan - Bržan 2:0 brez boja, Carli - Makinyan 1:3 (6:11, 11:7, 6:11, 10:12), Milič - Wang 0:3 (8:11, 1:11, 9:11), Yuan - Makinyan 3:1 (11:6, 7:11, 5:11, 11:8), Milič - Bržan 2:0 brez boja, Crismancich - Wang 0:3 (4:11, 8:11, 2:11)

S kančkom sreče bi lahko varovanke trenerja Fenga domov odnesle tudi zmago. Uresničilo se je žal to, česar so se v zgoniškem taboru najbolj bali, in sicer, da bodo gostje rotirali postavo. Kot najboljšo igralko je torej trener Cosci izbral poškodovano Ano Bržan, kar je onemogočilo, da bi se Yuanova, Krasova najboljša igralka, pomerila z obema tujkama. Prvi dvoboj med najboljšima igralkam je minil brez boja, saj Bržanova ni nastopila zaradi poškodbe kolena. Odigrati je morala sicer prvo točko, in šele potem se je lahko predala. V ospredju je bil tako dvoboj med Evo Carli in Armenko Makinyan. Carlijeva je proti izkušeni tujki Sienne igrala zelo dobro in bi skoraj iztrgala peti niz, saj je v četrtem nizu vodila 10:8, toda izkušena nasprotnica jo je spravila v hude težave z zelo težkim servisom in srečanje je splavalo po vodi. Po Carlijevi je za mizo stopila Martina Milič, ki se je pomerila z močno Kitajko Wangovo. Kljub borbenosti Miličeve je bilo srečanje dejansko enosmerno, saj je tujka Sienne imela stalno pobudo v svojih rokah. Še najbolj izenačen je bil tretji niz, toda v končnici je prišla na dan večja izkušnost Wangove. Vse oči so bile tako uprte v Yuanovo, ki je izpolnila pričakovnaja. Suvereno je premagala Armenko (edino v tretjem nizu je prišlo

Krasova Kitajka Yuan Yuan je bila odločilna za točko proti Sieni

KROMA

do upada koncentracije) in Krasu priigrala točko. Kot zadnja je za mizo stopila Crismancich, ki pa je gladko izgubila proti Wangovi, vendar zlata vredna točka je bila že varno pod streho.

Izjavi po tekmi

Martina Milič (Kras ZKB): »Osvojili smo vsaj točko, ki je za nas izredno pomembna. Škoda, ker če bi bila rotacija drugačna, bi lahko upali v kaj več. Eva je danes igrala zelo dobro in bi si zaslužila nedvomno več. Tudi v prihondjem krogu nas čaka izredno težka tekma proti Coccagliu, ki ima v svojih vrstah prav tako kot Siena dve tujki.«

Ana Beržan (Siena): »Z osvojen točko smo zelo zadovoljni, saj ne smemo pozabiti, da je Kras, zaradi mojega odstopa, imel v žepu že dva dvoboja. Upam, da bom januarja sanirala poškodbo in se tako čimprej vrnila za zeleno mizo ter pomagala soigralkam, da v povratnem delu slavimo zmago tudi proti tistim ekipam, proti katerim smo v prvem delu igrali neodločeno.«

Moška B2-liga
Kras - Este 5:4

M. Rotella - Crivellaro 2:3 (11:8, 9:11, 12:10, 10:12, 12:14), Simoneta - Simonato 3:0 (11:9, 11:2, 12:10), S. Rotella - Selmi 3:1 (11:9, 6:11, 11:9, 11:7), Simoneta - Crivellaro 0:3 (13:15,

KOTALKANJE Sari Pregelj srebro na SP v kombinaciji

TAJPEJ - Na svetovnem prvenstvu v umetnostnem kotalkanju v Tajvanu je članica kotalkarskega kluba iz Renč Sara Pregelj v kombinaciji osvojila srebrno kolajno med mladinkami. Uspeh Pregljeve je dopolnila Martina Vetrh s četrtim mestom. Zmagala je »azzurra« *Debora Sbei, z bronasto medaljo pa se je okitila Avstralka Stephanie Campbell.*

ŠAH - Slovenski šahisti in šahistke so zmagali v 3. krogu 38. šahovske olimpiade, ki poteka v nemškem Dresdnu. Šahisti so z Bolivijo slavili 3:1 ter so na 37. mestu s štiriimi točkami, Slovenke pa so Islandke porazile s 4:0 ter so s prav tako štiriimi točkami na 19. mestu.

KOŠARKA - A1-liga: Teramo - Eldo Caserta 89:82. **Izidi 8. kroga lige NLB:** Krka - Split 79:86, Bosna - Union Olimpija 94:85, Helios - FMP 96:82, Hemofarm - Budućnost 96:77, Zadar - Zagreb 110:75. **Izidi 7. kroga lige UPC:** TCG Mercator - CPG Nova Gorica 71:63, Hopsi Polzela - Epic Misel 93:72, Zagorje - Elektra Esotech 83:76.

B2-LIGA - Izida: Iseo - Falconstar Tržič 80:69 (Acunzo 26, Batich 3, Sosič 0), Calligaris Rožac - Valenza 72:79 (Meneghin 24, Budin 7). Danes: AcegasAps Trst - Novara (18.00), NPG - Castellanza (18.00).

HOKEJ NA LEDU - Tabejski orli so v okviru 13. kroga A1-lige z 6:2 izgubili v gosteh proti Renonu.

ODBOJKA - Moška C-liga

Soča ZBDS prebila led Prva točka za Olympio Tmedia

Sovodenjci so zmagali v gosteh v Trstu - Gladek Valov poraz - Točka tudi za Slogo Tabor Televita

**FerroAlluminio - Soča Zadrzna banka
Doberdob Sovodnje 2:3 (25:19, 18:25,
25:22, 20:25, 13:15)**

SOČA: Škorjanc 7, Valentinčič 30, I. Černic 12, J. Černic 5, M. Černic 8, M. Devetak 2, Kragelj (L); Butkovič 1, Braini 0, R. Devetak, Juren. TRENER: Battisti.

Soča je končno prebila led. Varovanci trenerja Lucia Battistija so se s tržaškega gostovanja vrnili s prvo prvenstveno zmago. Sovodenjci niso začeli najbolj prepričljivo. Prvi set je tako splaval po vodi. V drugem pa so le dokazali, da niso v prišli v Trst zgolj na izlet. Od začetka so povedli s 6:1 in prednost tudi obdržali do konca seta. V tretje setu so sočani že vodili z 19:15, na koncu pa so jih gostitelji dohiteli in povedli z 2:1. Četrty set je bil »fotokopija« drugEGA. Gostje so povedli z 8:1 in vodili vse do konca. V odločilnem »tie-breaku« je bilo izenačeno vse do 9:9. Zatem so Battistijevi fantje povedli (13:11) in s zaključno žogo centra Ivana Černica še zmagali.

Pri Soči je tokrat izstopal Igor Valentinčič, ki je zbral kar 30 točk. Na servisu pa se je izkazal tudi mladi Saša Butkovič (letnik 1991).

**Oympia Tmedia - Rigutti 2:3 (25:21,
22:25, 23:25, 25:11)**

OLYMPIA: Manià 8, F. Hlede 6, Faganel 12, Terčič 15, Bernetič 12, Peršolja 9, J. Hlede (L), Komjanc 10, Capparelli 0, Brotto, Caprara. TRENER: Konz.

Odbojkarji Olympije so zapravili priložnost, da bi prišli do prve prvenstvene zmage. Osvojili so sicer prvo točko, kar pa jim ne more biti v uteho, kajti tokratni nasprotnik je bil povsem v njihovem dometu. Gostje iz Trsta, katere trenira Senad Begić, so dokaj skromna ekipa, na kar opozarja tudi njihov položaj na skupni razpredelnici. Žal domači igralci niso znali obdržati začetne zbranosti skozi celotno srečanje in so odgovedali ravno v ključnih trenutkih tekme. Še najboljše so se tokrat odrezali najmlajši igralci, kar je v perspe-

ktivi še najbolj tolažilno. Tako debitant Peršolja, ki je odigral vlogo blokerja in bil uspešen v napadu, kot predvsem mlajši Komjanc, ki se je izkazal v vseh igralnih pozicijah in sestavinah, sta v vsem opravičila zaupanje trenerja.

V prvem nizu so bili varovanci trenerja Conza v stalnem vodstvu in niz osvojili brez posebnih težav. Potek igre se je spremenil v drugem nizu, ko so gostje po zamenjavi podajalca pokazali večjo zbranost in preudarnost v igri. Tudi v tretjem nizu je gostujoča ekipa bila v stalnem vodstvu vse do 20. točke, ko so domačini le reagirali a nato v izenačeni končnici naredili nekaj neizisljenih napak, ki so jih stale niz.

V četrtem nizu so bile vaje igre stalno v rokah Olympije. V odločilnem skrajšanem nizu pa so prišle na dan že običajne negotovosti domačinov, kar so gostje spretno izkoristili. (J.P.)

Val Imsa - Porcia 0:3 (12:25, 22:25, 16:25)

VAL IMSA: Povšič 1, Marget 5, Corazza 2, Sancin 5, Corva 3, Radetič 11; Plesničar (L), Faganel 6, Brisco 0, Nanut. TRENER: Makuc.

Val Imsa je že petič zapored zastopil igrišče brez osvojenega seta in tako ostaja na dnu lestvice deželne C lige. Tokrat so Radetič in soigralci igrali bolj slabo v napadu in predvsem v bloku, saj sploh niso uspeli zaustaviti nasprotnikove centra, ki sta izvedla kar 50% napadov na celém srečanju.

Varovanci trenerja Makuca so tokrat srečanje pričeli zelo slabo. Odpovedali so v vseh elementih igre, tako da lahko izjavimo, da je bil to najslabše odigrani set v letošnji sezoni. V drugem nizu pa je le prišlo do preobrata. Goričani so se zdramili iz polsna, popravili igro, kar jim je omogočilo, da so v določenih trenutkih tudi vodili za eno-dve točki. Set s pa se je dejansko odločil pri izidu 20:21 za Porcio. Valovci so do konca seta uspeli doseči še dve točki, nasprotniku pa so jih podarili kar 4,

Igor Valentinčič (Soča ZBDS) je tokrat zbral kar 30 točk

KROMA

saj so v ključnem trenutku napravili 4 nake v napadu. Tretji set pa je bil izenačen le na začetku, saj so v nadaljevanju gostje pritisnili na plin, Radetič in soigralci pa dejansko niso več nudili odpora.

Sloga Tabor Televita - Viteria 2000 Prata 2:3 (20:25, 15:25, 25:13, 25:22, 11:15)

SLOGA TABOR TELEVITA: Riolino 7, Slavec 10, Srogo 6, Vátovac 21, I. Veljak 1, V. Veljak 2, Privileggi (L), Kante 8, Peterlin 0, Strain 0. TRENER: Edi Božič.

Sloga Tabor Televita je sinoči odigrala že letošnje tekmo na pet setov, žal pa prvič zastupila igrišče poražena. Glede na sam razplet pa lahko rečemo, da so Slogaši osvojili točko v tekmi, za katero je kazalo, da se bo končala po samih treh setih. Začetek je bil za našo ekipo zelo slab: Slogaši so slabo sprejemali, neučinkovito servi-

rali, še zlasti negativen pa je bil blok, saj je Prata predvsem preko centrov nemoteno nizala točke. Sloga Tabor Televita pa je igrala brez vsake domišljije, zelo stereotipno v napadu in poraz v prvih dveh setih je bil povsem zaslužen. Ta neuspeh na srečo naše ekipe ni potrl in Slogaši so v nadaljevanju zaigrali veliko bolje. Izkoristili so začetno nezbranost gostov, ki so na odločno igro Sloge Tabor reagirali prepozno, v četrtem setu pa znali ohraniti mirne živce, nadoknadili zaostanek (Prata je vodila do devetnajste točke) in tako izenačili stanje v setih. V petem je po začetni izenačenosti pobudo prevzela Prata, povedla z 10:5, zaostanka pa Sloga Tabor ni več zmogla izničiti. Za včerajšnji nastop zasluži pohvalo libero Privileggi, ki je nase prevzel vse breme sprejema, ko je imel ob sebi soigralce, ki jim ta element ne leži. (INKA)

ODBOJKA - Ženska C-liga

Praznih rok

Slogašice bi lahko iz Čente odnesle domov točko

Tarcento - Sloga List 3:1 (28:26, 25:16, 22:25, 25:16)

SLOGA LIST: Babudri 10, Bukavec 9, Cioocchi 3, Colsani 3, Cvelbar 7, Gantar 6, M. Spangaro (L), Maurovich 1, Pertot 7, a. Spangaro 4, Starec 1. TRENER: Franco Drassich

Z gostovanja se Sloga List vrača s porazom, žal pa tudi z občutkom, da je vsaj eno točko po nepotrebnem pustila v Čenti. Tekma se je namreč začela v znamenju velike izenačenosti. Ekipi sta si bili vseskozi za petami, dalj časa je z malenkostno prednostjo vodila Sloga List, ki je bila v končnici pri izidu 26:25 tudi na pragu uspeha. Vendar do odločilne

točke ni prišla zaradi res nepotrebne banalne napake. Neuspeh je naše igralkе tako potrl, da v drugem setu sploh niso mogle reagirati in so skoraj pasivno sprejemale pobudo domačin. Veliko bolje so se nato odrezale v tretjem, ki so ga tudi zasluženo osvojile, žal pa se je v končnici lažje poškodovala Sabrina Bukavec (**na sliki desno v bloku z Babudrijevo**), ki se je v igro vrnila šele v drugi polovici četrtega niza. To je negativno vplivalo na samozavest naših igralk, ki so bile v zadnjem setu spet v podrejenem položaju, odpovedale predvsem v obrambi in Tarcento je sorazmerno lahko prišel do celotnega izkupička. (INKA)

ODBOJKA - ŽD-liga

Bor Breg je že zgubljal z 0:2, nato pa ...

Bor Breg Kmečka banka - Fadalti 3:2 (23:25, 17:25, 25:20, 25:15, 15:9)

BOR BREG KMEČKA BANKA: Vodopivec 24, Della Mea 11, Žerjul 5, Spetič 5, Flego 17, Gruđen 5, Contin (L), Grgič 0, Legović 9, Sancin 0, Bezenšek, Sadlovski. TRENER: Smotlak.

Združena ekipa Bora in Brega je po dolgi in razburljivi tekmi premagala Fadalti in se tako še nekoliko povzpela na lestvici. Naše igralkе so tekmo začele agresivno, nasprotnice pa so se izkazale predvsem z napadi preko kril. Plave so stalno vodile za točko ali dve, najvišjo prednost pa so imele pri rezultatu 22:18. Tedaj se jim je zataknilo, Fadalti je imel na mreži vse svoje boljše napadalke in je tako dosegel šest točk zaporedoma. Smotlakove varovanke so jim nato z napako podarile še zaključno točko. V drugem setu so domačinke popolnoma odpovedale. Igrale so zmedeno in preveč statično, kar je Fadalti spretno izkoristil. Na srečo so naše igralkе v tretjem setu pravočasno reagirale, bile nasprotnicam stalno za petami in jih na sredini seta tudi prehiteli. Takrat je Legovičeva na tolkaškem mestu zamenjala Spetičevno in z dobro igro v polju in na mreži močno prispevala k zmagi v tem nizu. Uspeh je domačinkam volil samozavest in so tako v četrtem in petem setu zaigrale s povsem drugačnim ritmom. Obramba je bila vedno na pravem mestu, servis oster, na mreži pa so se razigrale vse igralkе. Fadalti je bil tako povsem brez moči, saj take reakcije ni pričakoval. Plave so z Vodopivčevno na čelu izkoristile zmado svojih nasprotnic in so se lahko veselile tretje zmage. (T.G.)

BALINANJE

Pomembna točka gajevcev

Balinarji gropajsko-padriške Gaje so v drugem krogu deželnega prvenstva C-lige dosegli še en odličen rezultat. Varovanci trenerja Milana Calzija so na domačih balinarskih stezah v telovadnici Ervatti pri Brišičkih igrali neodločeno 8:8 proti štarancanski Villaraspi, ki je - po mnenju gajevcev - ena najboljših, če že ne najboljša ekipa v skupini. »Lahko bi tudi zmagali,« je po tekmi dejal trener Calzi. »Zmagovali smo z 8:4, nato pa so bili gostje boljši v igri dvojč.« V štafeti sta morala Leghissa in Bigolo priznati premoč štarancanskega para, ki je zmagal z 38:27. Kapetan Gaje Dario Calzi se je nato izkazal v tekmovalstvu v krogu, kjer je zmagal s 26:19. Nekaj težav so gajevci imeli pri tehničnem zbijanju in v tekmovalstvu »navette«. Balinar Gaje Rosatti je bil namreč poškodovan (bolel ga je hrbet), kljub temu pa je stisnil zobe in stopil na stezo. Pri tehničnem zbijanju je izgubil 18:10, pri disciplini »navette« pa mu je uspelo zmagati za pičlo točko (35:34). Sledil je Sancinov podvig pri enojkah (13:3) in zmaga pri trojkah, kjer je odločilno potezo naredil Nazzareno Capitano. Pri dvojkah pa so slavili zmago gostje, tako da sta se ekipi razšli pri neodločenem izidu, kar je za Gajo zelo pozitiven rezultat. V prihodnjem krogu bo Gaja igrala v Pagnaccu.

TENIS - Dvojice Brata Plesničar v Miljah brez finala

Brata Borut in Aleš Plesničar, tretja nosilca, sta v polfinalu odprtega teniškega turnirja dvojic Borgo Lauro v Miljah izgubila proti močni dvojici Gabelli - Serena (druga nosilca). Izkušeni furlansko-beneški par je bil na miljski umetni travi boljši s 6:4 in 6:4. Srečanje je bilo na visoki tehnični ravni. Na turnirju dvojic v Miljah je namreč nastopilo tudi nekaj solidnih dvojic 2. kategorije.

JADRANJE

Burja je nagajala

Tradicionalna novembrska mednarodna regata pri Sireni v Barkovljah pri Trstu, na kateri nastopajo optimisti, laserji in razred 470, je včeraj odpadla zaradi močne burje. Pri Barkovljah bodo jadrli tudi danes.

ŠPORTEL - Jutri

Zuppin in Gregorič o nogometu

Gosta jutrišnjega Športela (ob 22.30 po TV Koper-Capodistria) bosta predsednik proseškega društva Primorje Roberto Zuppin in predsednik mladinskega nogometnega društva Pomlad Paolo Gregorič. Športelovi sodelavci so ob tej priložnosti pripravili anketo z vprašanjem, ali je Zuppin samovoljno zapustil predsedniško mesto Pomladi, ali pa je bil prisiljen? Pred nagradno igro Poglej me v oči bodo na vrsti prispevki s tekem Kras - Juventina, Zarja Gaja - Breg, nagrade Šport in šola, ženske A1-lige v namiznem tenisu in odbojkarске tekme Brega Bora.

Domači šport

DANES

Nedelja, 16. novembra 2008

KOŠARKA

MOŠKA C1-LIGA - 18.00 v Benetkah: Pool venezia - Jadran Mark; 18.00 v Vicenzi: Vicenza - Bor Radenska

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Repnu: Kras Koimpex - Juventina; 14.30 v Marianu: Mariano - Vesna

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Turjaku: Turriaco - Primorec; 14.30 v Ronkah: Ronchi - Sovodnje
2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Fiumicellu: Fiumicello - Primorje Interland
3. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Nabrežini: Aurisina - Mladost

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Pordenonu: Pordenone - Pomlad
NAJMLAJŠI - 10.30 v Križu: Pomlad - Sant'Andrea San Vito

ZAČETNIKI 11:11 - 10.30 v Repnu: Pomlad B - Esperia

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA B-LIGA - 11.30 v Zgoniku: nastopata tudi Kras A in B

MOŠKA D1-LIGA - 10.30 v Zgoniku: Kras - Trieste Sistiana A

ODBOJKA

UNDER 18 ŽENSKA - 11.00 na Proseku: Kontovel - Altura

UNDER 16 MOŠKI - 11.00 v Huminu: Tubfer - Soča Rast; 16.00 v Trstu, Morpurgo: Triestina Volley - Olympia

Obvestila

SK DEVIN prireja sejem rabljene smučarske, kolesarske in športne opreme do 26. novembra v pristaniškem predelu v Tržiču pri Logistiki Eurocar - Ul. Grota del Diaul Zot, 5 od 10.30 do 19.00 po sledečem programu: do 23.11. prodaja; 25. in 26.11. prevzem neprodane opreme.

NOGOMET - Vnaprej igrani slovenski derbi 9. kroga 2. amaterske lige v Bazovici

Pravična delitev točk med Zarjo Gajo in Bregom

Odločilni sta bili dve enajstmetrovki - Izključena oba strelca

Zarja Gaja - Breg 1:1 (1:1)

STRELCA: C. Bertocchi v 39. iz 11-m in Pernorio v 47. min iz 11-m.

ZARJA GAJA: Carmeli, Bernetič, Franco, Primosi (od 58. D. Gregori), G. Križmančič, V. Križmančič, Kariš (od 62. Asselti), M. Grgič, Bernobi (od 56. Ghezzi), Bečaj, C. Bertocchi. TRENER: Giacomo Di Summa.

BREG: Barbato, Gustini, Degrasi, Apollonio, Gargiuolo, Medda, Coppola, Gellini (od 54. Suttora), Zucchini (od 66. Sovic), Sabini (od 85. Poljšak), Pernorio. TRENER: Davor Vitulič.

IZKLJUČENA: C. Bertocchi in Pernorio v 82. min.

Neodločen izid je navsezadnje pravičen. Na koncu tekme so to priznali tudi v obeh taborih, v katerih so bili kritični do sojenja. A pogledjmo od začetka.

Tekma je bila zanimiva le v nekaterih trenutkih. Vse do 14. minute sta ekipi taktizirali in igra je potekala v glavnem na sredini igrišča. Bazovsko tribuno, ki je bila včeraj popoldne kar polna, je nato prvič »segrel« Bečajev prosti strel (iz približno 25 metrov), ki se je odbil od prečke. Breg se je pred Carmeljevimi vrati prvič nevarno predstavil v 26. minuti, ko je Pernorio v polobratu zaposlil domačega vratarja. Odtlej so Brežani prevzeli pobudo in svoje roke vse do 37. minute, ko je sodnik gostiteljem dosodil enajstmetrovko. Na belo piko je pokazal po streli iz kota. Zucchini, ki je dobil tudi rumeni karton, naj bi namreč za majico povlekel Gorana Križmančiča. Streljal je Bertocchi in Barbato je ubranil najprej prosti strel in nato tudi drugi poskus napadalca Zarje Gaje. Oglasila pa se je piščalka sodnika, ki je ob bučnem protestu Brežanov odredil ponovitev enajstmetrovke. Razlog: Bregovi branilci naj bi bili pred izvajanjem strela v kazenskem prostoru. V drugo je bil domači napadalec natančen. Odtlej je postala igra bolj živčna. Tri minute pozneje je bil nevaren Pernorio, njegov diagonalni strel je šel mimo vrat. V drugi minuti sodnikovega podaljška, pred odmorom, pa še druga epizoda,

Bregov napadalec Francesco Pernorio (z žogo), pazljivo ga spremlja »libero« Zarje Gaje Vitomir Križmančič, v ozadju vratar Alessandro Carmeli in desno branilec Matej Bernetič

KROMA

ki je tokrat razjezila »rumeno-modre« in domače navijače. Martin Grgič je v kazenskem prostoru brcnil žogo v »out« in se hkrati dotaknil Pernoria, ki je tudi padel na tla. Na splošno presečenje je sodnik pokazal na belo točko, s katere je bil Bregov napadalec natančen.

V drugem polčasu je prevzela pobudo v svoje roke Zarja Gaja. Brežani so v glavnem igrali v protinapadu. V 57. minuti je Goran Križmančič z glavo zgrešil z dobre pozicije. Pet minut pozneje je Vili Bečaj silovito streljal iz kakih 35 metrov, Barbato je odbil s pestmi. Osem minut pred koncem tekme pa je sodnik izključil strelca obeh zadetkov. Bertocchi je na sredini igrišča naredil namerni prekršek, Pernorio pa je grobo reagiral. Sodnik je tokrat upravičeno prebudilo pošal oba pod tuš. V zadnjih minutah so Vituličevi varovanci pritisnili na plin. V 40. mi-

nuti so zahtevali enajstmetrovko zaradi možnega prekrška nad Poljšakom. »Plavi« pa so se zadnjič nevarno predstavili pred Carmeljevimi vrati v 45. minuti, toda rezultat se ni spremenil.

IZJAVI PO TEKMI:

Giacomo Di Summa, trener Zarje Gaje: »Derbi je pač posebna tekma. Škoda, saj bi lahko s kančkom sreče zmagali. V zadnjih minutah prvega polčasa bi morali biti bolj koncentrirani, medtem ko smo si dovolili nekaj napak. V zadnjih dveh krogih smo igrali proti prvim na lestvici in obakrat igrali neodločeno.«

Davor Vitulič, trener Brega: »Rezultat je pravičen. V prvem polčasu smo igrali boljše mi, v drugem pa Zarja Gaja, čeprav smo mi imeli boljše priložnosti za gol. Tokrat sta bila najboljša na igrišču Vili Bečaj in Francesco Pernorio.«

Jan Grgič

PROMOCIJSKA L. Visok poraz Ponziane, danes Kras - Juventina

V okviru 9. kroga promocijske lige je v tržaškem derbiju Trieste Calcio s 4:0 premagal Ponziano, ki jo trenira slovenski trener Milan Mikuš. V današnjem krogu se bosta v isti skupini v Repnu (14.30) pomerila Kras Koimpex in štandreška Juventina.

Elitna liga: Rivignano - Tolmezzo 2:1; **promocijska liga:** Trieste Calcio - Ponziana 4:0; **1. AL:** Medea - Pro Romans 1:1; **2. AL:** Torre - Begliano 0:1.

KOŠARKA - V 7. krogu D-lige

Breg igral krepko pod svojimi sposobnostmi Slab met usoden za Kontovel, Domu (še) ne gre

Round Midnight Don Bosco - Breg 59:53 (10:12, 23:33, 37:44)

BREG: Cerne 7 (1:2, 3:6, 0:4); Sila 23 (7:7, 5:5, 2:5), Ciacchi 6 (2:4, 2:9, 0:3), Zeriali 8 (-, 4:6, 0:2), Klarica 4 (-, 2:7, 0:4); Posar (-, 0:3, -), Cociancich (-, 0:1, -), Jevnikar 5 (3:4, 1:4, 0:1), Grazioso nv, Petaros nv, trener Tomo Krašovec. PON: Cerne in Jevnikar (40')

Brežani so v petkovem derbiju kroga proti Don Boscu utrpeli prvi prvenstveni poraz po šestih zaprednih zmagah. Že od samega začetka so Krašovčevi varovanci igrali krepko pod svojimi sposobnostmi. Pri tem je edino izjemo predstavljaj Borut Sila, ki je z odličnim nastopom skoraj rešil svojo ekipo pred porazom. A pojdimo po vrsti: že uvodne minute so pokazale, da imajo Brežani slab dan pri metu. Po 180 sekundah so namreč že zaostajali za štiri pike, saj so iz igre zadeli le enkrat iz petih poskusov. Obe ekipi sta se tokrat bolj izkazali na obrambni polovici kot pa v napadu, na kar kažejo tudi za Brežane izjemno nizki delni izidi četrtin. Dolinčani so sredi prvega dela le strnili svoje vrste in kmalu nadknadili zamujeno. Cociancich, ki je kmalu zamenjal tokrat manj učinkovitega Cerneta, je s Ciacchijem dosegel nekaj lepih protinapadov in svoji ekipi zagotovil vodstvo ob izteku prvih desetih minut igre. Po dvominutnem

odmoru so tekmo zaznamovale trojke: zadete med domačini in zgrešene med Brežani. V prvih osmih minutah so Salezijanci obdržali stik z gosti le na račun treh trojk odličnih kril Dolceja in Volpija. Sila je v tem delu dosegel 7 pik in nekaj lepih asistenc, tik pred koncem prvega polčasa pa sta se za kratek čas prebudila še Cerne in Klarica, tako da so Krašovčevi fantje odšli v slačilnico s kar desetimi točkami prednosti. Po glavnem odmoru so v dolinskem taboru še posebno občutili pomembno odsotnost kaptana Boruta Klabjana. V napadu so imeli precej težav proti dobri conski obrambi domačih igralcev, še predvsem ker niso izkoriščali premoči pod košema, temveč preveč vodili in v zadnjih sekundah zaključevali z neizdelanimi meti. V tem delu je iz igre zadel samo Borut Sila, kljub temu pa so Dolinčani celo povečali vodstvo na 15 pik (29:44). Za tem pa so žal povsem odpovedali in v šestih minutah prejeli neverjetni delni izid 22:0, s katerim so igralci Don Bosca spet prevzeli vodstvo in skoraj zapečatili izid tekme v svojo korist (51:44). Brežani so se sredi zadnje četrtine le predramili in se z nekoliko boljšo igro kar dvakrat spet približali na tri točke. V odločilnih trenutkih pa so bili domačini prisrebnejši in so zato zasluženo slavili. (M.O.)

NAB Tržič - Kontovel 72:61 (15:17, 39:27, 50:47)

KONTOVEL: Paoletič 4 (-, 2:5, 0:3), Švab 23 (7:8, 2:8, 4:6), Genardi 4 (-, 2:5, -), Lisjak 14 (7:11, 2:13, 1:4), Gantar 2 (-, 1:4, 0:1), Šušteršič 14 (1:3, 2:12, 3:8), Godnič (-, 0:1, -), Rogelja (0:2, 0:1, -), Bufon (-, 0:1, -), trener Brumen. SON: 25.

»S tako poraznim odstotkom pri metu se tudi slabšega nasprotnika ne da premagati,« je bil splošen komentar po tekmi v Tržiču proti ekipi Nab. In res: z 22% pri metu za dve točki (11:50) je vsak komentar odveč. V košarki se tudi zelo redko dogaja, da ima ekipa boljši odstotek pri metu za tri točke kot za dve. To pa se je Kontovcem zgodilo, ki so za tri točke imeli povsem zadovoljivih 8:23.

Škoda, kajti zmaga proti tržiškemu moštvu je bila povsem v dometu Brumnove ekipe, ki je v prvi četrtini solidno igrala in tudi vodila za dve točki. V drugi četrtini pa so gostje naleteli na velike težave proti domači conski razvrstitvi in so v tem delu dosegli pičlih 10 točk. Po odmoru so si Kontovci, verjetno po Brumnovih ne preveč blagih nasvetih, le opomogli in zaostanek v tretji četrtini zmanjšali na eno samo točko. To pa je bilo tudi vse, kar so zmogli, saj so v zadnji četrtini spet igrali dokaj medlo in zaslužno izgubili.

V soboto čaka Kontovce težka domača tekma proti Don Boscu. (lako)

Europool Fogliano - Dom 71:53 (22:15, 38:32, 59:45)

DOM: Vončina (-, 0:3, -), Covi 8 (1:4, 2:4, 1:6), Cej 15 (0:2, 6:12, 1:6), Belli 4 (4:8, 0:2, 0:2), Faganel 17 (2:3, 3:6, 3:5); Čotar nv, Collenzini 4 (2:2, 1:3, -), Oblak 5 (1:2, 2:2, -), Zavadvav (-, 0:1, -), Kristančič (0:6, 0:4, -), trener David Ambrosi.

Domovci so v Foljanu izgubili že sedmič zapored. Za razliko od prejšnjih nastopov pa so se tokrat lep del tekme enakovredno borili proti višjeuvrščeni nasprotnikom. V prvi četrtini so Ambrosijevi fantje za kratek čas povedli (2:5), za tem pa obdržali stik z domačini. Še tri minute pred koncem četrtine je bil izid na svetlobni tabli 14:14, gostitelji pa so za tem izkoristili nekaj naivnih napak domovcev in prvič zanesljivo povedli. Tudi druga četrtina je bila zelo izenačena, saj so Cej in soigralci kmalu nadknadili zaostanek in se približali na pičli dve točki (30:32). V zadnjih minutah prvega dela pa so spet pustili. Prihod Kristančiča, ki se je soigralcem pridružil v zamudi zaradi delovnih obveznosti, ni bistveno spremenil razmerja moči pod košema, v zunanjih pozicijah pa so igralci domačega moštva v glavnem nadigrali domovce. Bolj kot trojke (sicer 8 zadetih za domačine in 5 za goste) so Goričane pokopali protinapadi in prodori. V zadnjem delu Ambrosijevi standardni igralci niso imeli več dovolj moči, da bi s presingom nadknadili zamujeno. Tudi v napadu je bilo preveč sebičnih izbir, tako

NOGOMET Mladinci: zmagi Vesne in Juventine

Juventina - Trieste Calcio 3:2 (0:1)

JUVENTININA STRELCA: Jansic in Cadez 2.

JUVENTINA: Lutman, Stasi (Marchiolo), Coco (Comelli), Poian (Marassi), Crismani, Rosolen, Mauro (Zampetti), Gramazio (Peric), Vadez, Jansic, Černic, trener Currato. IZKLJUČEN: Černic.

Juventina je tokrat dosegla pomembno zmago proti solidnemu tržaškemu Trieste Calciu. Gostje so v prvem polčasu vodili z 1:0. V drugem delu so se domačini opogumili in spreobrnili izid. Na koncu je bilo tudi še kar nape-to in sodnik je pokazal rdeči karton Černicu.

Ponziana - Kras 2:1 (0:1)

KRASOV STRELEC: Križmančič v 35. minuti.

KRAS: Confalonieri, Latin, Dolliani, Jevnikar, Kovacic, Križmančič, Candotti (Bullo), Kuret (Sovic), Martini, Marino (Jurincic), Rossone (Gajič), trener De Castro.

Krasovci so proti Ponziani vodili skoraj do konca tekme. Gostitelji so najprej izenačili izid in nato še zmagovito povedli v zadnjih sedmih minutah tekme. Pri Krasu je v prvem polčasu zadel v polno Marko Križmančič. »Rdečim« je tokrat zmanjkala predvsem koncentracija.

Vesna - Pro Gorizia 3:2 (0:1)

VESNINA STRELCA: Del Savio 2 in Brandolisio.

VESNA: L. Rossoni, Burni, S. Rossoni (Galassini), Zampino, Farfoglia, Zarba, Brandolisio, Salice, Ronci (Del Savio), Ribezzi (Bagatin), Simonis, trener Toffoli.

Vesnini nogometaši so v drugem polčasu pokazali izredno požrtvovalnost in borbenost. Gostitelji so zmagovita zadetka dosegli z devetimi igralci na igrišču, saj sta se poškodovala Simonis in Bagatin, trener pa ni imel več na razpolago drugih menjav.

Ostali izidi: Staranzano - Sevegliono 2:7, Monfalcone - Muggia 2:0, San Luigi - Fincantieri 4:0, Torviscosa - Domio 1:0.

da so v prvih devetih minutah dosegli le štiri pike. Igralci Fogliana pa so z nekoliko boljšo igro zasluženo slavili. (M.O.)

Ostala izida: Intermuggia - San Vito 71:85, Dinamo GO - Libertas TS 71:62.

PROMOCIJSKA LIGA

Sokol - Santos 88:50 (30:8, 43:19, 68:30)

SOKOL: Spadoni 7, Vidali 5, Umek 15, Križman 6, Hmeljak 20, Doljak 13, Matej Guštin 8, Malalan, Cerne 4, Martin Guštin 2, Jan Sosič 6, Gruden (tudi trener) 2.

SON 19: PON: Martin Guštin (39).

Tudi v prvi domači tekmi je Sokol visoko zmagal. Tokrat si je privoščil ekipo Santosa, ki je skupek dokaj starih in mladih košarkarjev, ki nabrežinski ekipi niso bili nikakor kos. Tekma se je dejansko odločila že po prvi četrtini, ki so jo gostitelji dobili s 30:8. Trener Matej Gruden je v drugi četrtini zamenjal vso prvo peterko, tako da je bila v tem delu tekma bolj izenačena. Že v nadaljevanju pa je prišla na dan velika razlika med ekipama v tehnični in telesni pripravljenosti. Gostitelji so z Markom Hmeljakom v protinapadih (20 točk), z dobro igro Jana Umka v obrambi (7 skokov v obrambi in 1 v napadu, prispeval je tudi 15 točk) ter s povsem zadovoljivo predstavo mladega Jana Sossija nadigrali nasprotnika in zmagali skoraj s 40 točkami razlike. (lako)

DRŽAVNA C-LIGA - Izidi: Spilimbergo - Caorle 69:80, San Daniele - Udine 84:71, Padova - Montebelluna 76:81.

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.20 Tv Kocka: Martina in ptičje strašilo - Skrivnost

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Alpe Jadran, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

6.00 Aktualno: Quello che

6.30 Aktualno: Sabato & Domenica

9.30 Dok.: Stella del Sud

10.00 Aktualno: Linea verde Orizzonti

10.30 Aktualno: A sua immagine

10.55 Sveta maša, sledi Angelus

12.20 Aktualno: Linea verde

13.30 Dnevnik

14.00 Variete: Domenica in - L'Arena

15.15 Variete: Domenica in... sieme

16.25 Dnevnik in vremenska napoved

16.35 Variete: Domenica in - 100 e lode

18.00 Variete: Domenica in - 7 giorni

20.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

20.40 Kviz: Affari tuoi (v. Max Giusti)

21.30 Film: Il nome del figlio (dram., It, '08, r. A. Simone, i. L. Indvina, D. Coco)

23.25 Dnevnik, sledi Speciale Tg1

0.30 Aktualno: Oltremoda

6.35 Aktualno: Inconscio e magia

6.45 Aktualno: Mattina in famiglia

10.00 Dnevnik

10.05 Variete: Ragazzi c'è Voyager

11.00 Veriete: Cartoon Flakes

11.30 Variete: Mezzogiorno in famiglia

13.00 Dnevnik

13.25 Aktualno: Tg Motori, sledi Eate Parade

13.45 Variete: Quelli che aspettano

15.30 Variete: Quelli che il calcio e...

17.05 Šport: Stadio Sprint

18.00 Dnevnik in vremenska napoved

18.05 Šport: 90' minuto

19.00 Šport: Numero uno

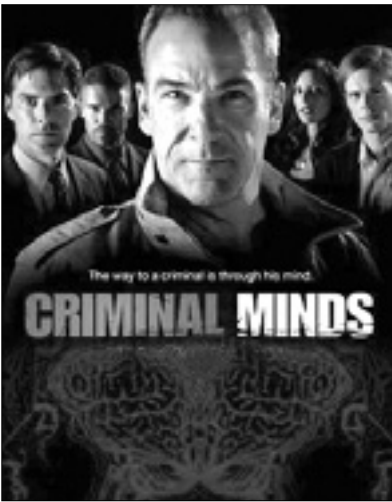
19.25 Nan.: Friends

20.05 Nan.: Piloti

20.30 Dnevnik

21.00 Nan.: NCIS - Unita' anticrimine

21.50 Nan.: Criminal Minds

22.35 Šport: La domenica sportiva

1.00 Nočni dnevnik

6.00 Aktualno: Fuori orario

7.00 Risanke

8.00 Variete: E' domenica papa'

9.05 Glasb.: Il Gran Concerto

9.40 Dok.: Timbuctu

11.15 Aktualno: Buongiorno Europa

12.00 Dnevnik, šport in vremenska napoved

12.20 Aktualno: TeleCamere Salute

12.55 Aktualno: Racconti di vita

13.25 Aktualno: Passepartout

14.00 Deželni dnevnik

14.30 Aktualno: In 1/2 h

15.05 Aktualno: Alle falde del Kilimanjaro

18.00 Kviz: Per un pugno di libri

18.55 Dnevnik in vremenska napoved

20.00 Variete: Blob

20.10 Variete: Che tempo fa

21.30 Aktualno: Report

22.20 Deželni dnevnik

23.40 Variete: Glob, l'osceno del villaggio

6.00 Nan.: Commissario Saint Martin

6.55 Dnevnik: Pregled tiska

7.25 Nan.: Sei forte maestro 2

9.35 Dok.: Magnifica Italia

10.00 Sveta maša

11.00 Aktualno: Pianeta mare

11.30 Dnevnik, prometne informacije

12.10 Aktualno: Melaverde

13.30 Dnevnik in vremenska napoved

14.05 Nan.: Le comiche di Stanlio e Olio

14.45 Film: Il ponte sul fiume Kwai (vojni, ZDA, '57, r. D. Lean, i. A. Guinness)

16.00 Dnevnik in vremenska napoved

18.05 Nan.: Colombo

18.55 Dnevnik in vremenska napoved

20.35 Nan.: Il Commissario Cordier: ore disperate

22.30 Šport: Controcampo postcipo, sledi Controcampo

0.55 Fuoricampo

6.00 Dnevnik - Prima pagina

7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved

8.00 Jutranji dnevnik

8.50 Aktualno: Le frontiere dello Spirito

9.45 Aktualno: Verissimo - Tutti i colori della cronaca

13.00 Dnevnik, vremenska napoved, Okusi

13.40 Nan.: Belli dentro

14.10 Resničnostni šov: Amici

16.30 Variete: Domenica

18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)

20.00 Dnevnik, vremenska napoved

20.40 Variete: Paperissima Sprint

21.30 Film: Merry Christmas (kom., It, '01, r. N. Parenti, i. M. Boldi, c. De Sica)

23.40 Variete: Maurizio Costanzo Show

1.30 Nočni dnevnik

7.00 Nan.: Flipper

7.45 Risanke

10.55 Nan.: Raven

11.25 Nan.: **Willy, il princie di Bel Air** (i. **Will Smith**)

12.25 Dnevnik in vremenska napoved

13.00 Šport: Guida al campionato

14.00 Film: Tempeste di ghiaccio (akc., ZDA, '02, r. N. Kinsella, i. T. McGinley)

16.00 Film: Galline in fuga (anim., ZDA/VB, '00, r. P. Lord, N. Park)

17.40 Nan.: La tata

18.30 Dnevnik in vremenska napoved

19.00 Film: Nata per vincere (kom., ZDA, '04, i. H. Duff, O. James)

21.30 Film: Camp Rock (glasb., ZDA, '08, r. M. Diamond, i. D Lovato)

22.30 Dnevnik in vremenska napoved

23.30 Nan.: Taken

6.45 17.30 Risanke

8.05 13.35, 16.25 Dokumentarec o naravi

8.30 Inf. odd.: Tra scienza e coscienza

9.35 Salus Tv

9.55 Aktualno. A. COM - Automobilisima

10.20 Incontri al caffè' de la Versiliana

11.40 Rotocalco ADN Kronos

12.00 Sveta maša

12.25 Aktualno: Eventi in provincia

12.50 Šport: Hard Trek

13.15 Aktualno: Qui Tolmezzo

13.20 Musica, che passione!

14.05 Camper magazine

14.30 Campagna amica

14.55 Film: Scrivimi fermo posta

16.25 Dok.: Dokumentarec o naravi

16.55 Inf. odd.: Super sea

19.30 Inf. odd.: E domani è lunedì

23.00 Musicol: La serva

0.30 Film: Lettere dal Vietnam

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne vesti

7.00 Aktualno: Omnibus Week-end

9.35 Aktualno: La Settimana

10.15 Film: Cantando sotto la pioggia (musicale, ZDA, '52, i. G. Kelly)

12.30 Dnevnik

13.00 Nan.: Il tribunale con Lynn

14.00 Nan.: L'ispettore Barnaby

16.00 Film: **Mezzogiorno e mezzo di fuoco** (kom., ZDA, '74, r. M. Books, i. **C. Little, G. Wilder**)

17.55 Film: Avventurieri ai confini del mondo (akc., ZDA, '82, i. T. Selleck)

20.00 Dnevnik in športne vesti

20.35 Resničnostni šov: Chef per un giorno

21.30 Variete: Crozza Italia

23.30 Aktualno: Reality

0.30 Dnevnik in športne vesti

7.00 Ris. Nan.: Živ Žav

9.50 Šport Špas

10.20 Nan.: Linus in prijatelji

10.50 Na obisku

11.25 Obzorja duha

12.00 Ljudje in zemlja

13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.10 Na zdravje! (pon.)

14.25 Nad.: Fina gospa

15.00 17.15 NLP s Tjašo Železnik in Klemnom Slakonjo

15.15 Glasbeni dvoboj

15.40 Človeški faktor

16.00 Družabna

16.30 Oglasni blok

17.00 22.35 Poročila, športne vesti in vremenska napoved

17.20 Fokus

18.25 Žrebanje Lota

18.40 Risanke

19.00 Dnevnik, vremenska napoved, zrcalo tedna in športne vesti

19.55 Zvezde pojejo

21.25 Družinske zgodbe: Družina Krajničan

22.15 Ars 360

23.00 Film: Žarišče

0.45 50 let Tv

1.10 Dnevnik, sledi Dnevnik Zamejske Tv

6.30 1.05 Zabavni infokanal

7.45 Skozi čas

7.55 50 let televizije

8.20 Globus (pon.)

8.50 Poljudoznan. serija: Po poteh Uhuai

9.15 Nan.: Brat bratu

9.55 Levi: SP v alpskem smučanju, slalom (M), prenos 1. vožnje

11.25 Pomagajmo si (pon.)

11.55 Slovenski magazin (pon.)

12.25 Rad igram nogomet

12.55 Levi: SP v alpskem smučanju, slalom (M), prenos 2. vožnje

13.55 Turbolenca

14.50 Debatna odd.: Tekma (pon.)

15.40 Dok.: Umik agresorja z ozemlja Republike Slovenije

16.40 Migaj raje z nami

17.10 Kranj: SP v športnem plezanju

20.00 Dok. serija: Pogled z neba

20.55 Nad.: Berlin AlexanderPlatz

21.55 Dok. film.: Toni Batatók - N'ben ni tók

22.45 Nad.: Rim

23.30 Na utrip srca: zlata resna glasba in

balet

12.15 Dnevni program

12.30 Levi: SP v alpskem smučanju, slalom (M), 1. vožnja povzetek

13.00 Levi: SP v alpskem smučanju, slalom (M), 2. vožnja prenos

13.45 Dnevnik

14.00 0.20 Čezmejna Tv - TG R FJK - želne vesti

14.10 Euronews

14.10 Vas tedna

14.55 »Q« - Trendovska oddaja

15.40 Dok. oddaja

16.10 Bladoor live music Istralia

17.00 Odmev

17.30 Potopisi

18.00 Glasbeni spomini z Borisom Kopiterjem (program v slov. jeziku)

19.00 22.00 , 0,5 Vsdanes - Tv dnevnik

19.25 Tednik

20.00 Vesolje je ...

20.30 Istra in...

21.00 Dok. oddaja

22.15 Nedeljski športni dnevni

22.30 Slovenski magazin

23.00 Istra skozi čas

23.35 Resna glasba

12.00 0.00 Videostrani

18.00 Duhovna misel (pon.)

18.15 Tedenski pregled (pon.)

18.30 Monitor

18.45 Miš Maš (pon.)

19.30 Settimana Friuli (pon.)

20.00 Razgledovanja (pon.)

20.30 Spoznajmo jih

21.30 Univerza v Novi Gorici - Prof. B. Podreka

23.00 WRC - Japonska (pon.)

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Veselo po domače; 10.30 Otroški kotichek; 10.50 Melodije za vse okuse; 11.15 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Koroški obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Oddaja odpade; 14.30 Nedeljskih sedem not; 16.00 Šport in glasba, vmes kratka poročila; 17.30 Iz naših prireditev; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

7.45 Kmetijska oddaja; 8.10 Gremo plesat; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.00 Radijska kronika; 9.15 Pregled prireditev; 9.30 Nedelja z mladimi; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 11.30 Torklja; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?!; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 20.00 Večer večnozelenih; 22.30 Easy come, easy go....

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

7.15, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 8.30, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Drobci zgodovine; 7.40 Proza; 8.05 Horoskop; 10.00 Moje mnenje; 10.40 New entry; 11.00 7 dni; 13.00 Radio z vami; 14.00 Plesoči arhitekt; 14-30-18.00 Nedeljsko popoldne; 15.00-17.30 Ferry sport; 18.00 Album charts; 19.00 Atlantično pristanišče; 20.00 Večerni pr. RK; 20.45 Pesem tedna; 21.00 Moje mnenje; 21.15 Extra extra extra; 22.00 Dosje; 22.45 Sigla single; 23.00 Hot hits, 0.00 Prenos RS.

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke; 8.45 Glasba za otroke; 9.30 Labirinti sveta; 10.10 Sledi časa; 10.40 Zborovska glasba; 11.05 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.35 Slovenski zvoki; 14.10 Za kmetovalce; 15.30 DIO; 16.30 Reportaža; 17.05 Veseli tobogan; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)obvezno v nedeljo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 9.50 Izlet; 10.10 SP v alpskem smučanju; 10.45 Nedeljski gost; 11.40 Obvestila; 12.00 Centrifuga; 13.10 Pregled novic; 14.35 Športnik izbira glasbo; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 17.15 Roko-

met; 18.00 Morda niste vedeli; 18.35 Pregled športnih dogodkov; 18.55 Odpoved oddaje; 19.00 Dnevnik; 19.30 Valodrom; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba za prave moške; 22.55 Drugi val.

SLOVENIJA 3

11.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Prenos maše; 11.05 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spominčice; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 16.05 Glasba naša ljubezen; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obiski kraljice; 20.00 Koncert; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert.

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan.

OVEN 21.3.-20.4.: Prihodnji teden vam prinaša zvrhan koš prebliskov in dobrih zamisli, s katerimi boste presenečali na delovnem mestu in v zasebnem življenju.Počutili se boste res v dobri koži.

BIK 21.4.-20.5.: Pred vami je prijeten teden, ki ga boste znali izkoristiti tudi za vaše užitke in veselje. Pri tem se boste polnili z energijo, saj se boste posvečali vam prijelnim opravilom.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Radi bi odmislili vsakdanjo rutino ter se za trenutek posvetili samo sebi. Privoščite si, kar potrebujete za notranji mir. Denar: še malce stisnite zobe.

RAK 22.6.-22.7.: Zadnje čase ste pogosto razdvojeni med svojimi potrebami in potrebami svojih bližnjih. Če prav bi radi vsem ustregli, pa čutite, da ste v obdobju, ko se morate posvetiti tudi sebi.

LEV 23.7.-23.8.: V vas se kopičijo napetosti, ne znate pa sprostiti ventila, da bi se razbremenili. Prav je, da sprejmete odgovornosti, s katerimi vam je bilo doslej prihranjeno, toda ne za vsako ceno.

DEVICA 24.8.-22.9.: Zadali ste si ambiciozne cilje, kar je vaše gonilo, hkrati pa vas izčrpava in vam krade energijo. Posrbite zase tako, da si privoščite krajše pobege iz vsakdanjega ritma.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Vaše delo ne more napredovati brez dobrega in tesnega sodelovanja z drugimi ljudmi. Zato je pomembno, da ustvarite odnose, polne zaupanja, izogibajte pa se slepomisenju!

ŠKORPION 23.10.-22.11.: Nekoliko bolj umirjeno obdobje vam bo prišlo prav, da se spočijete in si nabereite novih moči. Končno si boste lahko vzeli nekaj časa tudi zase in za stvari, ki vas veselijo.

STRELEC 23.11.-21.12.: Ste v odlični formi. Delovne obveznosti boste brez težav uskladili s prostočasnimi dejavnostmi, tako da delo ne bo trpelo, vi in vaša družina pa tudi ne zaradi dela.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Denarno si boste v prihajajočem obdobju nekoliko opomogli, saj boste na delovnem mestu znali zagovarjati svoje pravice, kar se bo poznalo tudi na plačilnem listu.

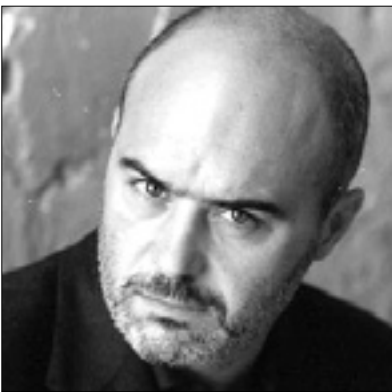
VODNAR 21.1.-19.2.: Jupiter vam prinaša blaginjo. Morda vam bo prinesel dodatne denarne prihodke ali pa bo poskrbel, da se boste odlično počutili s tistim, kar že imate.

RIBI 20.2.-20.3.: Preizkusite se v organizaciji prijetnega konca tedna za družino ali za ožji prijateljski krog. Ker se znate vživeti v občutke drugih ljudi, boste poskrbeli, da se bodo vsi dobro počutili.

SLOVENSKI PROGRAM
Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
Teletekst: str. 316 - 342 - 343
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.25 Števerjan 2008: ansambel Lojzeta Ogorevca
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

6.10 Nad.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, Cciss
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.30 Vremenska napoved in dnevnik
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik, vremenska napoved
18.50 Kviz: L'eredità
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi
21.10 Nan.: **Il Commissario Montalbano** (i. Luca Zingaretti)

23.20 Dnevnik
23.30 Aktualno: Porta a porta

6.20 18.50 Resničnostni show: L'isola dei famosi
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.30 Aktualno: Sorgente di vita
10.00 Dnevnik Punto.it
11.00 Aktualno: Insieme sul Due
13.00 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società, sledi Zdravje
14.00 Variete: Scalo 76 Cargo
14.45 Aktualno: Italia allo specchio
16.15 Aktualno: Ricomincio da qui
17.20 Nan.: Julia
18.05 Dnevnik - kratke vesti vremenska napoved in športne vesti
18.50 Resničnostni show: L'isola dei famosi
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.30 Dnevnik
21.05 Resničnostni show: L'isola dei famosi (vodi S. Ventura)
23.45 Nočni dnevnik, sledi Punto di vista

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.30 Tgr Buongiorno Regione
8.00 Rai News 24
8.15 Aktualno: La storia siamo noi
9.15 Aktualno: Verba Volant
9.20 Aktualno: Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.05 Nad.: Terranostra
14.00 Deželne vesti, vremenska napoved in rubrike
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis
15.15 Variete: Trebisonda
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo &Geo
19.00 0.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Nan.: Agrodolce
20.35 Nan.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Aktualno: Chi l'ha visto?
23.10 Šport: Replay

7.05 Nan.: Vita da strega
7.30 Nan.: Charlie's Angels
8.30 Nan.: Hunter
9.30 Nan.: Febbre d'amore - Riassunto settimanale
10.30 Nan.: Bianca
11.30 Dnevnik, prometne vesti
11.40 Nan: My Life
12.40 Nan.: Un detective in corsia
13.30 Dnevnik, vremenska napoved
14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum
15.00 Nan.: Hamburg Distretto 21
15.55 Film: Mr. Hobbs va in vacanza (kom., ZDA, '62, r. H. Koster, i. J. Stewart)
18.40 Nad.: Tempesta d'amore
18.55 22.40 Dnevnik in vremenska napoved
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Nostra signora di Fatima (zgod., ZDA, '52, r. J. Brahm, i. G. Roland, A. Clark)
23.30 Film: La sottile linea rossa (vojna, ZDA, '98, r. T. Malick, i. S. Penn)

6.00 Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik - Prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Dnevnik
8.40 Aktualno: Mattinocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
10.00 Dnevnik in vremenska napoved
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okus, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Aktualno: Uomini e donne
16.15 Resničnostni show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggiocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario
20.00 Dnevnik, vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Variete: Zelig
23.30 Aktualno: Matrix
1.30 Nočni dnevnik

6.35 13.40, 16.50 Risanke
9.05 Nan.: Starsky & Hutch
10.10 Nan.: Supercar
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 Dnevnik: Studio aperto, vremenska napoved, Studio sport
14.30 Risanke: Simpsonovi
15.00 Nan.: Paso adelante
15.55 Nan.: Wildfire
18.30 Dnevnik, vremenska napoved
19.05 Nan.: Tutto in famiglia
19.35 Resničnostni show: La Talpa
20.30 Kviz: La ruota della fortuna
21.10 Film: **Quel pazzo venerdì** (kom., ZDA, '03, r. M. Waters, i. J. L. Curtis, **L. Lohan**)

23.10 Nan.: Nip/Tuck
0.15 Nan.: Californication

7.00 8.35, 12.00, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.20 17.00 Risanke
8.10 Storie tra la righe
8.50 Retroscena: I segreti del teatro
9.30 Inf. program: Novecento contro luce
10.40 Dok.: Capodanno Cinese a Honk Kong
11.30 Camper magazine
12.10 Šport: Super Sea
12.45 Zibaldone goloso

13.55 Inf. odd.: Animali amici miei
14.40 Aktualno: A.com - Automobilissimi
15.30 Koncert klasične glasbe
18.35 Super calcio - Udinese
19.00 Super calcio - Triestina
20.05 A casa del musicista
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Nogomet: Triestina - Vicenza
23.35 Film: Lettere dal Vietnam

7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.10 Due minuti in un libro
10.25 Nan: Il tocco di un angelo
11.30 Nan.: Matlock
12.30 20.00, 0.30 Dnevnik
13.00 Nan.: Cuore e batticuore
14.00 Film: Noi siamo due evasi (kom., It/Špa, '59, r. G. Simonelli, i. U. Tognazzi)
16.05 Nan.: Mac Gyver
17.05 Dok.: Atlantide
19.00 Nan.: **Stargate SG-1** (i. **Michael Shanks**)

20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Aktualno: L'infedele
23.30 Dok.: La storia proibita : l'Italia fu ferita

6.40 Zrcalo tedna (pon.)
7.00 8.00, 9.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 Šport špas
9.40 Risana nan.: Gumbek in rjavček
10.15 Iz popotne torbe (pon.)
10.30 Dok nan.: Slovenski vodni krogi (pon.)
11.00 Dok. serija.: National geographic (pon.)
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.25 Zvezde pojejo (pon.)
15.00 Poročila
15.10 Dober dan, Koroška
15.45 Risanke
16.20 Otroška nad.: Ribič Pepe
16.35 Igrana nan.: S soncem v očeh
17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti, vremenska napoved
17.35 Nad.: Fina gospa (pon.)
18.00 Žrebanje 3x3
18.10 Risanke
18.25 Nad.: Strasti
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Nan.: Brat bratu
20.40 Polemika
22.00 Odmevi, kultura, šport, vremenska napoved
23.00 Pisave
23.30 Glasbeni večer
0.35 50 let televizije

6.30 9.30, 1.05 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
10.40 Sobotno popoldne (pon.)
13.25 Slovenci v Italiji (pon.)
14.10 Dok. film: Toni Batatók - N'ben ni tók (pon.)
15.00 Rad imam nogomet (pon.)
15.30 50 let televizije
15.50 Osmi dan (pon.)
16.20 Ars 360 (pon.)
16.40 Dok. nan.: Glas
17.30 Slovenski magazin (pon.)
18.00 Regionalni program: Slovenija danes
18.25 Kronika osrednje Slovenije
18.35 Primorska kronika
18.55 Berlin, Berlin
19.20 Z glavo na zabavo

20.00 Poljudnoznan. serija: Svet narave
21.00 Studio City
22.00 Knjiga mene briga: Carmina Burana
22.15 Resnična resničnost
22.45 50 let televizije
23.15 Film: Zaveza

13.45 Dnevni program
14.00 0.00 Čezmejna TV (dnevnik v slovenskem jeziku)
14.20 22.15 Vzhod-Zahod
14.35 Vsedanes, vzgoja in izobraževanje
14.55 Alter Eco
15.25 Slovenski magazin
15.55 Istra skozi čas, 3.del
16.25 Vesolje je...
16.55 Tednik
17.25 Istra in...
18.00 Športna mreža (program v slovenskem jeziku)
18.35 Vremenska napoved
18.40 23.00 Primorska kronika
19.00 Vsedanes - TV Dnevnik, vremenska napoved, športne vesti
19.25 Šport
19.30 Fanzine
20.00 Sredozemlje
20.30 Artevisione
21.00 Meridiani
22.00 Vsedanes - Tv Dnevnik
22.15 Vzhod-Zahod
22.30 Športel (program v slovenskem jeziku)
23.20 Športna mreža
23.55 Vremenska napoved

12.00 23.30 Videostrani
18.00 20.20 Kultura (pon.)
18.30 Epp
18.40 Graška gora poje - 2008 (pon.)
19.55 Epp
20.00 23.40 Dnevnik, vremenska napoved
20.20 Kultura
20.30 Športni ponedeljek
21.30 Mali nogomet: Kix Ajdovščina - Svea
23.00 Dnevnik, vreme, kultura (pon.)

RADIO
RADIO TRST A
7.00, 8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.25 Dobro jutro; 8.10 Začnimo skupaj; 9.00 Radioaktivni val; 10.10 3x3 je deset; 10.20 Odprta knjiga; 11.00 Studio D, sledi Nasveti za biološko hrano; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Koroški obzornik; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbeni slovarček; 18.00 Hrevreka; 18.40 Vera in naš čas; 19.35 Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 Pod drevesom; 11.00 Jenesska pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Sotočja; 21.00 Indie ni Indija; 22.30 Radio Kažin.
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobcji zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pregovor; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Leto šole; 9.33 Zgodbe dvo-nožcev; 10.33 Ameriška duša; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.30 Vreme, promet, novice, šport; 13.00 Chiachieradio; 14.00 Proza; 14.45 Reggae in pillole; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 In orbita; 19.00 Glasbena lestvica; 20.00 Giulianine note; 21.00 Odprti prostor; 22.00 Zgodbe dvonožcev in ne; 22.30 Leto šole; 23.00 The magic bus; 0.00 RS

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.05 lme tedna: predstavitev kandidatov; 8.45 Koledar prireditve; 9.15 Na val na šport; 9.35 Popevki tedna; 9.50 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.20 Komentar ankete; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 14.20 Obvestila; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Telstar; 17.45 Šport; 18.10 Hip hop; 18.50 Sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 20.30 Top albumov; 21.00 Poslanci; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žarometov.
SLOVENIJA 3
9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrineki; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospesva; 11.30 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogledi na sodobno znanost; 13.30 Intermezzo; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 S knjižnega trga; 17.00 Iz Slov. glasbene ustvarjalnosti; 18.00 Kulturni globus; 18.20 Nove glasbene generacije; 19.00 Dnevnik; 19.30 Mali koncert; 20.05 Concert Evroradia; 22.05 Igra; 23.00 Jazz avenija.
RADIO KOROŠKA
6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.006.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.ž. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: <http://www.primorski.it/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958
Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 0,90 €
Letna naročnina za Slovenijo 200 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643
Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6
KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%
NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%
Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

GORICA - Prijeten večer v Feiglovi knjižnici

Marko Kravos in njegove pesmi zbrane v zbirki Med repom in glavo

Pogovor s pesnikom je vodila Alenka Florenin, z besedo se je prepletala glasba Aleksandra Ipavca

V Feiglovi knjižnici v Gorici je bilo v petek slovesno in praznično, saj je bila prvič v teh prostorih krstna predstavitev nekega leposlovnega dela, in to ne kakršnegakoli in kogarkoli, pač pa najnovejša pesniška zbirka Med repom in glavo tržaškega avtorja Marka Kravosa. Njegova poezija in glasba Aleksandra Ipavca sta se prepletali in ponudili lepo doživetje. Pesnika je k pripovedi o nastanku in vsebini te zbirke spodbujala Alenka Florenin, ki je najprej pozdravila v imenu organizatorjev, knjižnice Damir Feigel in ZSKD-ja Gorica. Pogovor je stekel sproščeno in prisrčno. Zbirka, je dejal Kravos, je nastala v različnih trenutkih v razdobju zadnjih dvanajst let, vse od zbirke Krompir na srcu, zvečine pa so bile napisane v zadnjih treh letih. V spremni besedi je Borut Gombač zapisal, da je za Marka Kravosa, »kot tudi sicer za večino njegovih knjig, v zbirki Med repom in glavo značilno, da s svojimi verzi kdaj z realistično natančnostjo in kritično ostrino poimenuje stvari, pojme in družbena dogajanja takšna, kakršna so ali pa bi morala biti. Spet drugič pa poimenovanja stvari, pojmov in družbenih dogajanj na formalni ali vsebinski ravni z zanj značilno domišljijo poetično preigrava in jim s tem dodaja nove in nove dimenzije.«

Pesnik je pozornim slušateljem prebral več poezij iz zbirke, ki pričajo o njegovem prehajanju iz usodnosti in igrivost in obratno. »Prav v poroznosti prehajanj

je Kravosova poezija najmočnejša. Svetom, ki ga obdaja in ki ga z nenavadno občutljivostjo občuduje, si je namreč na Ti, tudi takrat ko ga le-ta ne razume, ko ga zatira in skuša onemogočiti. Kajti pesnikovo soglasje s svetom, je soglasje sveta z njegovo besedo, se pravi z »močjo, modrino in vedrino,« je še zapisal Gombač. Pesnik je ob branju tudi pojasnil svoje občutke, ki ga spremljajo pri snovanju verzov ali zaradi katerih je poezije sploh napisal. Dejal je, da je vezan predvsem na zdaj in trenutek, ki ga pravkar živi, ne ozira se v preteklost in niti v prihodnost. Zaveda se sicer minevanja časa in odštevanja dnevov na koledarju, vendar skuša podoživeti vse, kar mu bližnja in daljna okolica ponujata in podarjata. Med repom in glavo je srce, ki bi še in še imelo rado ta svet in ograbek življenja, ki je človeku dan. Seveda so tudi stvari in dogodki družbenopolitične ali zgodovinske vsebine, ki ga »prisilijo« k reakciji, kakor razodevata poeziji, ki nosita podnaslov V stilu filma »Il cuore nel pozzo« in O fojbah in genocidnih sosedih. Rezultat je tudi v tem primeru nesporno zvest njegovemu pesniškemu svetu, ki globoko resnico prikazuje z ironičnim, včasih infantilnim naglasom.

Skratka, Marko Kravos je goriške poslušalce pritegnil s svojo izpovedjo, ki jo je doslej prelil že v dvajset zbirk. Po prvi zbirki v samozaložbi leta 1966 je tri leta kasneje prvo uradno pesniško zbirko Pesem objavila založba Obzorja v Ma-

V Gorici so »premierno« predstavili Kravosovo zbirko, v torek pa bo o njej govor tudi v tržaškem Slovenskem klubu

BUMBACA

riboru, predhodnica današnje Litera, ki je Med repom in glavo uvrstila v zbirko Vedute. Kravos pa je vsestranski literat, saj objavlja tudi prozo, eseje, radijske igre in književnost za otroke. Prijeten sogo-

vornik, torej, ki je s pesniško in predvsem človeško toplino, ob pomoči vznemirljivo čustvene glasbe Aleksandra Ipavca, podaril najprej Gorici svojo najnovejšo lirčno izpoved.

Kravosovo najnovejšo zbirko bodo v torek ob 20.30 predstavili tudi v Slovenskem klubu v Trstu. Ob avtorju bosta na pesniškem večeru sodelovala urednik Andrej Brvar in kitarist Marko Feri.

NAROČNINA NA PRIMORSKI DNEVNIK ZA LETO 2009

Vsem naročnikom sporočamo, da znaša znižana naročnina za leto 2009 **200,00 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2009.**

Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,67 evra!**

Vsi naročniki bodo časopis prejeli na dom brezplačno! Brezplačno bodo tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke. Vsi novi in stari naročniki bodo prejeli **stenski koledar 2009**, darilo Zadruga Primorski dnevnik.

Bralce, ki niso še naročeni in vse zainteresirane osebe pa vabimo, da to storijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli dostavljati takoj, tako, da ga bodo do konca leta 2008 **vsako jutro na dom prejeli brezplačno!**

Znižano naročnino za leto 2009 se lahko plača do 31.1.2009:

z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

› na pošti na račun št. 11943347

› Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8

Banca di Cividale - Kmečka banka - sedež v Gorici

Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst

Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje

Zadružna kraška banka

št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670

št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860

št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289

št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197

št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102

št. računa: IT10 F 08928 02203 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

Ujemite jutro.

Primorski
dnevnik

ZA INFORMACIJE:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 533382
www.primorski.it

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Thomas Bernhard: »Ritter/Dene/Voss«. Režija: Piero Maccarinelli. Nastopajo: Massimo Popolizio, Maria Paiato, Manuela Mandracchia. Urnik: danes, 16. novembra, ob 16.00.

DVORANA BARTOLI

»**La luce di dentro**«. Spektakel Giuliana Scabie v sodelovanju s Claudiom Misculinom in Accademo della Follia. Urnik: danes, 16. novembra, ob 17.00.

Gledališče Orazio Bobbio /

La Contrada

Carlo Goldoni: »Le smanie per la villeggiatura«. Režija: Elena Bucci. Urnik: danes, 16. novembra ob 16.30.

GORICA

Kulturni dom

Danes, 16. novembra, ob 16.30 / "Puppet & Music". Gledališka predstava: »A king listens«.

V soboto, 22. novembra ob 20.30 / 18. gledališki festival "Castello di Gorizia": »Ailoviù! il musical«.Gledališko združenje »Stella« (Picena - MC).

Kulturni center Lojze Bratuž

Danes, 16. novembra, ob 17.45 / "Puppet & Music". Projekt Ligeti »A tempo!« in »Aida«.

V torek, 18. novembra ob 9.30 in ob 10.45, bo v veliki dvorani predstava »Pipi in Melkijad«, namenjena otrokom, ki obiskujejo abonma Mali Polžek.

Gledališče Verdi

V petek, 21. novembra, ob 20.30 / Hans Magnus Enzensberger: »Hči zrak«. Nastopa SSG.

SLOVENIJA

MEDANA

Kulturni dom

V nedeljo, 23. novembra ob 18.00 / Marco Tassara: »*Amour, amore, Liebe ...* na trnek se lovijo ribe«. Komedija v dveh dejanjih. Prvič v slovenščini. Prevedel in priredil Sergej Verč, jezikovna obdelava Minu Kjuder. Režiser Sergej Verč, pomočnica režiserja Minu Kjuder. Gledališka skupina KD "Brce" iz Gabrovice pri Komnu.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Irena Tomazin: »Kot kaplja morja v usta molka«, dvorana Duše Počkaj / Urnik: danes, 16. in v soboto, 22. novembra, ob 20.00.

Herbert Achternbusch: »Ella«, dvorana Duše Počkaj / Režija: Primož Ekart. Igrata: Štefka Drolc in Primož Ekart. Urnik: v torek, 18., v sredo, 19. in v sredo, 26. novembra ob 20.00.

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Jutri, 17. novembra, ob 18.00 / Jean-Baptiste Poquellin Molière: »Tartuffe«.

V torek, 18. novembra, ob 19.30 / William Shakespeare: »Tit Andronik«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Jutri, 17. novembra, ob 19.30 / William Shakespeare »Milo za drago«.

V torek, 18. novembra, ob 19.30 / Dragica Potočnjak: »Za naše mlade dame«.

V sredo, 19. novembra, ob 18.00 / Carlo Goldoni: »Beneška dvojčka«.

V četrtek, 20. novembra, ob 10.00 / Carlo Goldoni: »Beneška dvojčka«.

Mala scena

Jutri, 17. novembra, ob 10.00 / Jasen Boko »Gledališka ura«; ob 20.00 Caryl Churchill: »Punce in pol«.

V sredo, 19. novembra, ob 20.00 / Sergij Belbel: »Mobilec«.

Šentjakobsko gledališče

V torek, 25. novembra, ob 20.00 / N. Romčević: »Krivica«, gostuje teater Paradoks Društva srbske skupnosti.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

G. Puccini: »Tosca« / Urnik: v torek, 18. in v četrtek, 20. novembra, ob 20.30, v soboto, 22. ob 17.00, v nedeljo, 23. ob 16.00, v torek, 25. in v četrtek, 27. ob 20.30 ter v soboto, 29. novembra ob 16.00.

Dvorana Victor De Sabata

Jutri, 17. novembra, ob 20.30 / Ensemble Europeo Antidogma Torino. Vstop prost.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuž

V torek, 18. novembra, ob 20.30 / V komorni dvorani bo predstavitev druge zbirke zborovskih skladb Patricia Qiaggiata. Prireditev spada v praznovanja 50. obletnice revije Ceciljanka.

V soboto, 22. novembra, ob 20.30 in v nedeljo, 23. novembra, ob 17.00, 50. revija goriških pevskih zborov - Ceciljanka. Sodelujejo tudi zbori iz tržaške in videmske pokrajine ter Koroške in Slovenije. Posvečena je skladatelju Stanku Jericiju ob 80-letnici rojstva.

Kulturni dom

V petek, 21. novembra, ob 20.30 / Concert Rithm & Blues.

Cerkev sv. Ivan

V nedeljo, Kristusa Kralja, 23. novembra, ob 10.00 maša, med katero bo prepevala vokalna skupina Gloria. Po maši bo tudi koncert duhovnih pesmi.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V torek, 18. in v sredo, 19. novembra, ob 9.30 in ob 11.30, Gallusova dvorana / "Simfonična matineja Glasbene mladine Slovenije": »Igraj kolce« - ljudske teme v slovenski simfonični glasbi. Nastopa orkester Slovenske filharmonije. Dirigent: Marko Munih.

V četrtek, 20. novembra, ob 20.00, Gallusova dvorana / In memoriam: Uroš Krek. Dirigent: Marko Letonja. Solist: Jože Kotar - klarinet

V petek, 21. novembra, ob 21.00, Galusova dvorana / Bach Collegium Japan. Dirigent: Masaaki Suzuki. Solisti: Hana Blažiková - sopran, Jan Kobow - tenor, Peter Kooij - bas, Robin Blaze - kontratenor.

V soboto, 22. novembra, ob 20.00, Galusova dvorana / Oto Pestner: 40 let. Osrednji koncert legende slovenske zabavne glasbe z velikim revijskim orkestrom.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprto vsak dan od 9.00 do 17.00.

Muzej židovske skupnosti Carlo in Vera Wagner: razstava razglednic o antisemitizmu. Na ogled do 15. januarja, in sicer ob nedeljah, ponedeljkih, sredoah, četrtkih in petkih od 10.00 do 13.00, ob torkih pa od 16.00 do 19.00, ob sobotah zaprto.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do 9. decembra je na ogled razstava Gabriele Osbich »K... Kras, k... keramika«. Odprto vsak dan, od 8.00 do 13.30 in od 16.00 do 24.00. Za info. 040-228991 (G. Osbich) in 333-8927739 (Kavarna Gruden).

ŠTEVERJAN

Sedež društva Briški grič: v sredo, 19. novembra, ob 20.30, otvoritev fotografske razstave Silvana Pittolija »Števerjan v zrcalu Brd«. Priložnostni govor bo imel Jurij Paljk. Nastopil bo pevski zbor Ludvik Zorzut iz Medane.

Muzej kmečke kulture Brincelj: ogled zbirke predmetov briške kmečke kulture po predhodnem dogovoru (tel. 334-2294517).

GORICA

Kulturni dom: v torek, 18. novembra, bo ob 18.00, ob 27. obletnici Kulturnega doma, odprtje skupinske razstave društva KONS.

Kulturni center Lojze Bratuž: razstava slik in risb iz cikla Potovanje amaterjev, ruskega akademskega umetnika Nikolaja Mašukova. Na ogled do 31. decembra po domeni ali ob prireditvah. **Fundacija Goriške hranilnice,** (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello Fogolino a Gorizia. Ricostruzione di un capolavoro disperso«. Odprto od torka do petka od 10.00 in 13.00 ter od 16.00 do 19.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 19.00, (informacije na www.fondazionecarigo.it - tel. 0481-537111), vstop prost.

Knjigarna Corrispondenze, (Trg sv. Antona 18): do 28. decembra na ogled razstava slik Renata Elie.

PIREDITVE

BARKOVLJE - Krajevno slovensko društvo

Program za praznično obdobje in nove prostore

Slovensko kulturno društvo Barkovlje bo v prihodnjih tednih pripravilo pester program za praznično vzdušje. Obiskovalci bodo lahko prisluhnili koncertom, občudovali izdelke spretnih domačink in slikarska dela domačih avtorjev, poskrbljeno pa bo tudi za najmlajše, ki jih bosta prihodnji mesec obiskala kar dva dobra moža. Celoten program bodo oblikovali domači ustvarjalci, saj so v društvu mnenja, da je treba največ pozornosti nameniti prav njim.

Uvod v praznično dogajanje bo predstavljal koncert mešanega pevskega zbora Lipa iz Bazovice, ki bo v SKD Barkovlje nastopil v četrtek, 20. novembra, in sicer ob 20.30. Zbor bo vodila Tamara Ražem. Glasbenemu dogodku bo sledil predbožični sejem, ki se bo začel v soboto, 29. novembra, in trajal do ponedeljka, 8. decembra. Na sejmu bodo obiskovalci lahko občudovali in kupovali različna darila, primerna za tradicionalno obdarovanje ob Miklavžu, ustvarjalke razstavljenih izdelkov pa bodo zainteresirani tudi pojasnile postopke njihovega izdelovanja. V okviru omenjenega sejma pa bodo na svoj račun prišli tudi otroci, ki bodo kanček praznične-

ga dogajanja doživeli že v ponedeljek, 1. decembra, ko bo ob 15. uri s svojimi čarovnjami nastopil Čarodej Viki. V sredo, 3. decembra, se bo ob 15.30 začelo tako imenovano sladko popoldne, na katerem bo mogoče okušati in kupovati domače slaščice, ki jih bodo za to priložnost pripravile domačinke. Le dan kasneje, in sicer v četrtek, 4. decembra, pa bodo osrednji pratekoni zopet naši najmlajši. Ti bodo lahko prisluhnili premierni predstavitvi nove otroške slikanice, za katero tekst je prispevala Anamarija Zlobec Volk, ilustracije pa Magda Starec Tavčar. Pravljica nosi naslov Muc Feliks, učiteljica Tončka in strašilo Zverina, dogodivščinam pravljичnih junakov pa bo mogoče prisluhniti ob 15. uri. Starši bodo slikanico svojim otrokom lahko tudi kupili po znižani ceni, za njo pa bo ob tej priložnosti treba odšteti le 15 evrov. Da bi bil mesec radosti zares radosten, bodo poskrbeli tudi novi prostori Slovenskega kulturnega društva Barkovlje, saj bodo tu po večmesečnih obnovitvenih delih naposled odprli novo dvorano, ki bo odlično služila društvenim pobudam, med njimi naj omenimo le pevske vaje zborčka, ki ga vodi Aleksandra Per-

tot. Otvoritev nove dvorane bodo pozdravili tudi z razstavo, ki jo bo za to priložnost pripravila Rossana Pagliaga, na ogled pa bodo dokumenti, spisi in fotografije, ki jih sicer hrani arhiv barkovljanske župnijske cerkve. Razstavo, ki jo bo na večer otvoritve popestrila še glasbena kulisa, za katero bo poskrbela družina Pertot, naj bi odprli v petek, 19. decembra. Veliki finale bogatega kulturnega dogajanja v SKD Barkovlje pa bo predstavljalo silvestrovanje z glasbo v živo, svečano večerjo in celo serijo družabnih iger. Tisti, ki bi zadnji dan starega leta radi preživel v domačem barkovljanskem okolju, naj pokličejo na telefonsko številko 040 411635 ali 040 415797.

Ob koncu pa naj nekaj besed posvetimo še izletu v praznično okrašeno Ljubljano, ki prav meseca decembra zaživi v vsem svojem sijaju in blišču. Izlet, na katerega so vabljeni prav vsi, čeprav bo posvečen predvsem tistim, ki v tem letu praznujejo petdeseti rojstni dan, naj bi se zgodil 14. decembra, v Ljubljano pa se bodo izletniki odpravili z vlakom. Naj ob koncu še povemo, da bo januarja častni gost SKD Barkovlje prof. Boris Pahor. (sč)

na ogled razstava intimnih fotografij Che Guevara.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka

Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja:

Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

V Paviljonu poslovnega centra HIT v Delpinovi 7a, bo do 30. novembra vsak dan med 10.00 in 19.00 na ogled razstava slik Azada Karima.

Mestna galerija: do 27. novembra, od ponedeljka do petka od 9.00 do 13.00 in od 15.00 do 19.00, ob sobotah od 9.00 do 12.00, ob nedeljah in praznikih zaprto, bo na ogled razstava slik Aleksija Kobala z naslovom »Zrcaliti vaju je k soncu«.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

IDRIJA

Razstavišče Nikolaja Pirnata na gradu Gewerkenegg: do 23. novembra, je na ogled muzejska razstava »Razvoj žgalniških peči pri rudniku živega srebra Idrija«.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Muzej novejše zgodovine: na ogled je občasna razstava »Država Slovencev, Hrvatov in Srbov 1918-2008«. Obenem sta odprti razstavi: »Pa bodi prestol tvoj: vsak dom slovenki«, iz zbirke razglednic Mirana Škrabca in »Ko se je prelamljal svet 1914-1918«.

Narodna galerija (Cankarjeva 20): do 8. februarja 2009 je na ogled razstava »Slovenski impresionisti in njihov čas 1890-1920«.

Italijanski inštitut za kulturo v Slove-

niji, (Kongresni trg 13): do 21. novembra, bo na ogled fotografska razstava, ob stoletnici rojstva italijanske igralkе Anne Magnani.

MESECE FOTOGRAFIJE 2008

Branko Lenart »Piran : Pirano« / Obalne galerije Piran, še danes, 16.11.

Roberto Kunsterle »Zrcalo telesa« / Galerija Tir Nova Gorica do 24.11.

»**Castrumphoto 08, Potajenost vid(e)nega**« / Pilonova galerija Ajdovščina do 28.11.

»**Photonic moments IV**« / Mala Galerija Cankarjevega doma v Ljubljani, še danes, 16. 11.

Metka Vergnion »Tišina« / Galerija Fotografija Ljubljana do 22.11.

Gyula Fodor »Noosphere« / Galerija Photon Ljubljana do 22.11.

Ernst Logar »Non Public Spaces« / Garelija-Atelje Mikado Ljubljana do 18.11.

Gerhard Gross »Seattle Works« / do 2.12.

Dušan Pirih Hup »Retrospektiva« / Galerija KUD France Prešeren Ljubljana do 25.11.

»**Italia Contemporary**« / Jakopičeva galerija Ljubljana do 3.12.

Tomaž Lunder »Gladina spomina« / Prvo predverje Cankarjevega doma Ljubljana do 21.11.

»**Sestanek**« / Hotel Mons Ljubljana do 13.12.

»**Portrait: Berlin**« / Mestni muzej Ljubljana do 6.12.

»**DK, Prehajanja k sodobnim skrbem**« / Mestna galerija Ljubljana od jutri, 17.11. do 7.12.

Lado Jakša »Dialogbrezdialoga« / Galerija-Atelje Mikado Ljubljana od 20.11. do 5.12.

Bojan Salaj »Interiors« / Galerija Photon Ljubljana od 24.11. do 10.12.

Robo Blaško »The Lost Project« / Galerija Alkatraz Ljubljana od 24.11. do 14.12.

»**Miniatura 2008**« / Gorenjski muzej Kranj do 30.11.

Stojan Kerbler »Pregledna razstava« / Gorenjski muzej Kranj od 27.11. do 20.12.

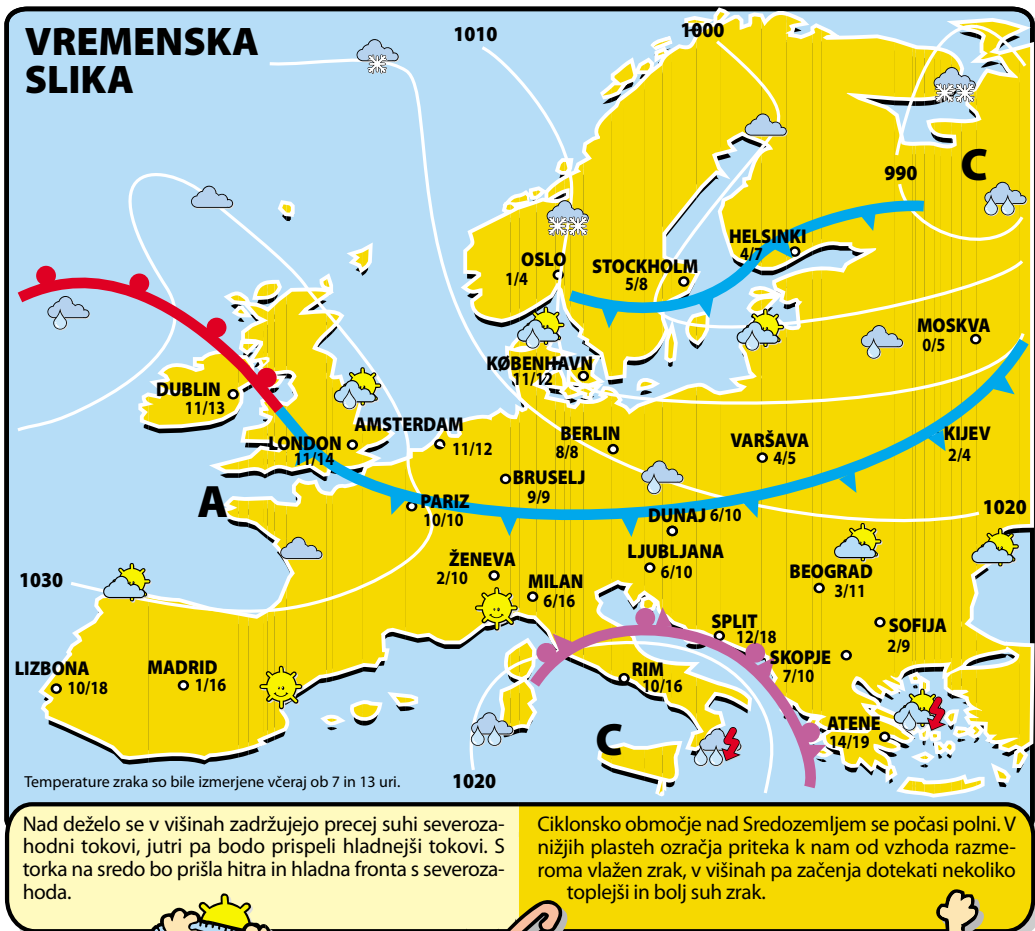
Viljem Cigoj »Fotografije« / Galerija Stolp Maribor do 10.12.

Tomo Brejc »Untitled« / UGM Maribor od 25.11. do 31.12.

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (15. 11. 2008)

Vodoravno: separatisti, mir, predavatelj, asi, agronomi, Aachen, I.R., lasek, Aire, Amon, arogant-než, Midas, no, Aha, Dimitrij, Caraca, Ž.R., Ika, kafeterija, karabinka, kanonik, jin, Erato, A.A., Tarent, pano, pedagog, L.U., Zerial, Eno, adoptant, tintomaz, Rastrelli, antikritika, sto, vdor, stik, I.K., tik; *na sliki:* Dimitrij Žbogar.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 7.06 in zatone ob 16.33
Dolžina dneva 9.27

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 19.28 in zatone ob 10.59

PLIMOVANJE
Danes: ob 4.59 najnižje -4 cm, ob 10.49 najvišje 38 cm, ob 17.57 najnižje -47 cm.
Jutri: ob 1.18 najvišje 17 cm, ob 6.09 najnižje 3 cm, ob 11.30 najvišje 26 cm, ob 19.03 najnižje -32 cm.

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo za večino ljudi ugoden, le vremensko najbolj občutljivi bodo še imeli značilne vremenske pojave težave.

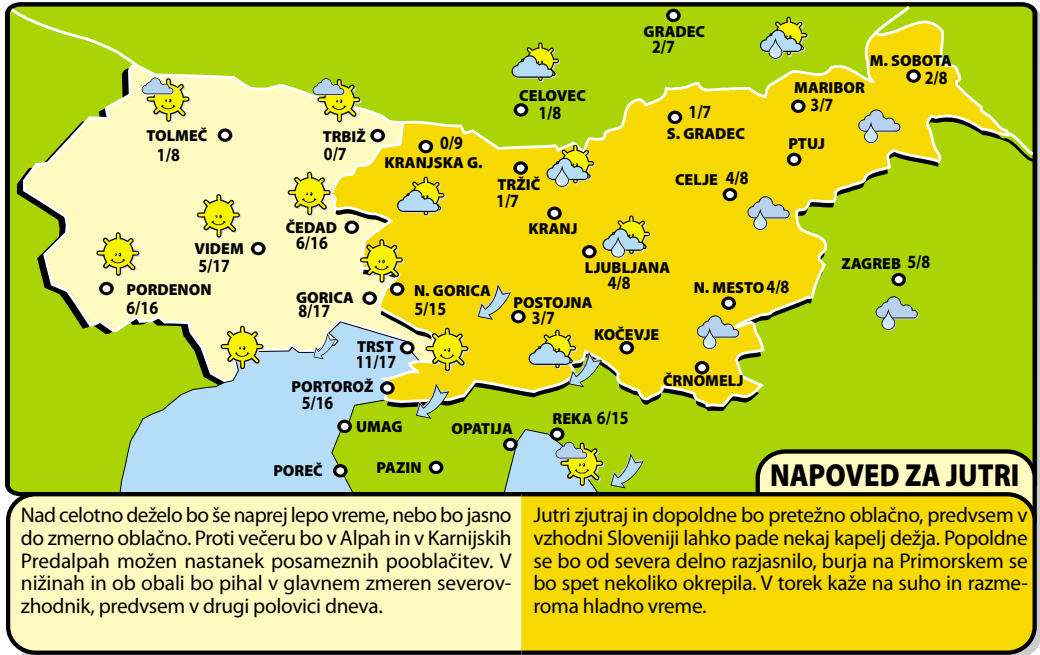
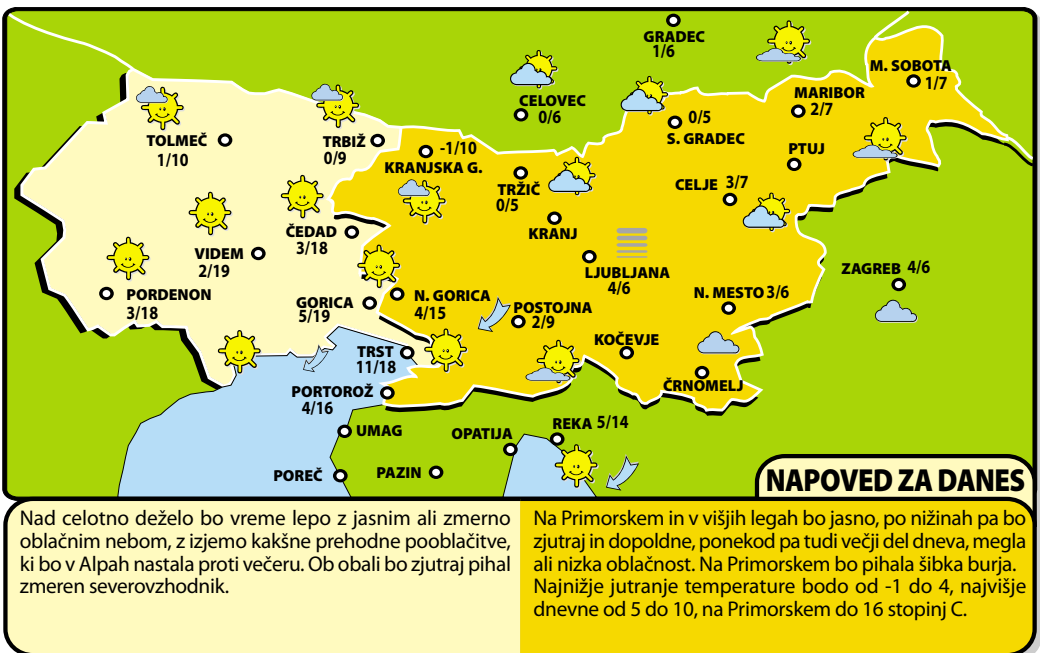
MORJE
Morje razgibano, temperatura morja 16,5 stopinje C.

TEMPERATURA V GORAH °C

500 m	8	2000 m	3
1000 m	10	2500 m	1
1500 m	6	2864 m	-1

UV INDEKS
Ob jasnem vremenu bo UV indeks sredi dneva v gorah 6, po nižinah 5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

DOPIS IZ PARIZA

Francosko politično zakulisje in čenčanje

PARIZ - Zadnje čase se veliko govori o politiki. Barack Obama, mednarodni spodrslijaji Berlusconi, evropski podvig Sarkozyja itn. Politiki so postali kot hollywoodske zvezde: spektakel, gossip, slava in... padci. In seveda, višje letiš, nižje padeš.

V Franciji je med političnimi zvezdami (repticami) poleg Sarkozyja v ospredju Rachida Dati, ministrica za pravosodje. Zanj so se mediji zanimali že od vsega začetka. Ker je ženska? Pravzaprav ne, saj ni edina ministrica v Sarkozyjevi ekipi, kajti od 16 ministrskih mest jih 6 zasedajo ženske (v Italiji je razmerje 4 na 21, v Sloveniji pa 5 na 19). Torej zakaj ravno Rachida in ne druge? Medije je pritegnilo njeno poreklo, ker je hčerka priseljencev, torej Francije »kategorije B«. Rachida je bila dokaz, da so jeseni 2006 francoska predmestja gorela, mednarodna javnost pa je spoznala, da »liberté, égalité, fraternité«, geslo Republike, vklesano na vsaki uradni palači, ni veljalo v vsakdanu.

Sarkozy je hotel dokazati naspotno in mediji so mu v tem smislu ustregli, tako da je Rachidina zgodba postala francoska verzija ameriških sanj. Toda vsakega medenega tedna je konec, ko napoči čas »pokaži kaj znaš« in tukaj se zdi »obleka ministrice« za Rachido prevelika. Čeprav jo nekateri zagovarjajo, da samo uresničuje Sarkozyjeve volilne obljube, ji drugi odrekajo sposobnost, saj sistem ni prenesel obilico reform. Rezultati njenih ukrepov niso najboljši: sodišča so še bolj obremenjena, zaporu so še bolj polni, programi ponovnega vključevanja v družbo ostajajo le na papirju. Kritike so padale tudi na njene (ne)reakcije na dogodke, obtoževali so jo, da ob težavah opravi le svoj modni mimohod in nato izgine. Mimogrede, gre za pravo modno revijo, saj so jo z njenimi astronomskimi računi za garderobo že poimenovali Rachida Dior.

Glede zaporov bi rada odprla oklepaj, saj ne gre le za francoski problem. O razmerah v kaznilnicah sem se pogovorila s koreografinjo Claire Jenny, ki je vodila projekt v zaporu Fresnes, eden največjih v Franciji. Organizirala je plesno delavnico z ječnicami in se srečala z mnogimi težavami, v prvi vrsti s popolnim nerazumevanjem oblasti (oziroma zakaj plesna delavnica v zaporu). Po mesecih trdega boja je dobila dovoljenje, toda v Fresnesu je spoznala še hujšo realnost: odsotnost programov za ponovno vključitev v družbo, kjer so straže ravnale z zapornicami kot z živalmi, ki jih ne moreš ukrotiti. Jih res ne moreš ukrotiti? Nekatere morda, druge rabijo le pomoč. Claire je z nekaterimi obdržala stike. Približno po letu, ko so končali projekt, je dobila pismo od J., da je prišla ven, da je dobila službo in da so imele pomembno vlogo pri njeni rehabilitaciji tiste plesne delavnice, s katerimi je prvič videla svet in sebe iz drugačnega zornega kota. Ples je način, s katerim se lahko izraziš, ki ti odpre nova vrata. Prevečkrat kriminal ni izbira, ampak edina poznana realnost.

Toda vrnimo se k političnemu zakulisju. Priznati moram, da v Franciji gossip, slovensko bi rekli obiranje, ne zanima v toliki meri, kot v Italiji. V povprečju so Francoze pragmatiki in gledajo predvsem na dejstva: ministrica zapravlja veliko denarja, njene reforme niso učinkovite. No, občasno tudi Francoze požgečka radovednost in tako so se spraševali, kdo je oče Rachidinega otroka; ministrica je namreč noseča in samska. Tovrstne novice se sicer zabeleži, a gredo kar hitro mimo. Rachidina slava pada in trenutno se zanimanje javnega mnenja obrača drugam, predvsem na novega ameriškega predsednika. Obrača se na prelom, novost, ki jo pri nas pogrešamo. Kako bo, ko bo tega medenega tedna konec, pa bomo videli.

Jana Radovič

Videm, 22. novembra 2008

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

Glavna direkcija za okolje
in javna dela

Simpozij

Proti novemu načrtu za trdne mestne odpadke.

Ideje, smeri, načrtovalnost

Avditorij
Deželna palača
Ulica Sabbadini, 31
Videm

V sodelovanju s

Camera di Commercio
Udine

Organizacijsko tajništvo
tel +39 040 377 4420
fax +39 040 377 4003
convegno.rifiuti@regione.fvg.it

www.regione.fvg.it